

CHUYÊN ĐỀ HÌNH HỌC 7

Bài 1: Cho Tam giác ABC nhọn, AH là đường cao, về phía ngoài của tam giác vẽ các ΔABE vuông cân ở B và ΔACF vuông cân tại C, Trên tia đối của tia AH, lấy điểm I sao cho $AI=BC$. CMR:

- a, $\Delta ABI = \Delta BEC$
- b, $BI = CE$ và BI vuông góc với CE
- c, Ba đường thẳng AH, CE, BF cắt nhau tại 1 điểm

Bài làm :

a, Ta có :

$$\widehat{IAB} = 180^\circ - \widehat{BAH} = 180^\circ - (90^\circ - \widehat{ABC}) = 90^\circ + \widehat{ABC} = \widehat{EBC}$$

Và $AB = BE, AI = BC \Rightarrow \Delta ABI = \Delta BEC (c.g.c)$

b, Theo câu a ta có :

$$\Delta ABI = \Delta BEC \Rightarrow BI = EC, \widehat{ECB} = \widehat{BIA}$$

hay $\widehat{ECB} = \widehat{BIH}$,

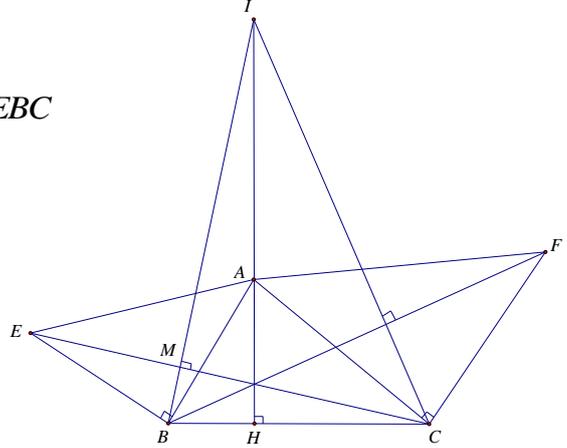
Gọi M là giao điểm của của CE và BI, Ta có :

$$\widehat{MBC} + \widehat{MCB} = \widehat{BIH} + \widehat{IBH} = 90^\circ \Rightarrow CE \perp BI$$

c, Chứng minh tương tự: $BF \perp AC$,

Trong ΔBIC có AH, CE, BF là đường cao

Nên đồng quy tại 1 điểm.

Bài 2: Cho ΔABC có ba góc nhọn, trung tuyến AM, trên nửa mặt phẳng chứa điểm C bờ là đường thẳng AB, vẽ AE vuông góc với AB và $AE=AB$, trên nửa mặt phẳng bờ AC chứa điểm B vẽ AD vuông góc với AC và $AD=AC$

a, CMR: $BD=CE$

b, Trên tia đối của tia MA lấy điểm N sao cho $MN=MA$, CMR : $\Delta ADE = \Delta CAN$

c, Gọi I là giao của DE và AM, CMR: $\frac{AD^2 + IE^2}{DI^2 + AE^2} = 1$

Bài làm:

a, Chứng minh $\Delta ABD = \Delta AEC (c.g.c)$

$$\Rightarrow BD=EC$$

b, Chứng minh $\Delta CMN = \Delta BMA (c.g.c)$

$$\Rightarrow CN=AB$$

$$\text{và } \widehat{ABC} = \widehat{NCM}, \text{ có: } \widehat{DAE} = \widehat{DAC} + \widehat{BAE} - \widehat{BAC} = 90^\circ + 90^\circ - \widehat{BAC} = 180^\circ - \widehat{BAC} \quad (1)$$

$$\text{Và } \widehat{ACN} = \widehat{ACM} + \widehat{MCN} = \widehat{ACB} + \widehat{ABC} = 180^\circ - \widehat{BAC} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) ta có:

$$\widehat{DAE} = \widehat{ACN}$$

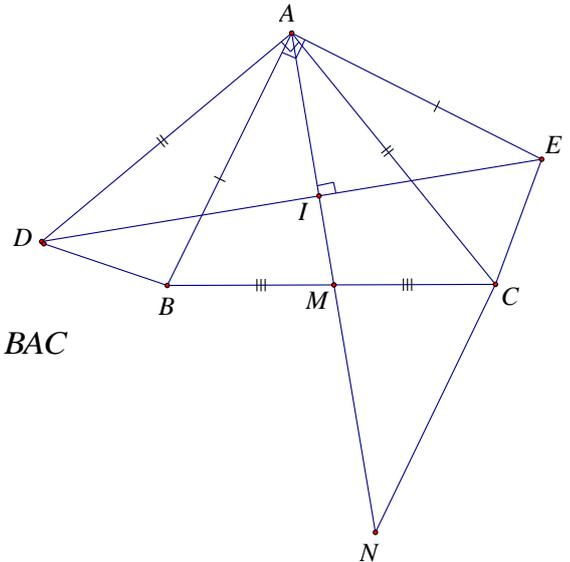
CM : $\Delta ADE = \Delta CAN (c.g.c)$

c, $\Delta ADE = \Delta CAN (cmt) \Rightarrow \widehat{ADE} = \widehat{CAN}$

mà $\widehat{DAN} + \widehat{CAN} = 90^\circ \Rightarrow \widehat{DAN} + \widehat{ADE} = 90^\circ$ Hay $\widehat{DAI} + \widehat{ADI} = 90^\circ \Rightarrow AI \perp DE$

Áp dụng định lý py-ta-go cho ΔAID và ΔAIE có:

$$AD^2 - DI^2 = AE^2 - EI^2 \Rightarrow AD^2 + EI^2 = AE^2 + DI^2 \Rightarrow \frac{AD^2 + IE^2}{DI^2 + AE^2} = 1$$

Bài 3: Cho ΔABC , trung tuyến AM , vẽ ra ngoài tam giác này các tam giác vuông cân ở A là ΔABD và ΔACE

- a, Trên tia đối của tia MA lấy điểm F sao cho $MF=AM$, CMR: $ABF = DAE$
- b, CMR: $DE = 2.AM$

Bài làm:

a, Cm: $\Delta AMC = \Delta FMB (c.g.c) \Rightarrow CAM = BFM \Rightarrow AC // BF$

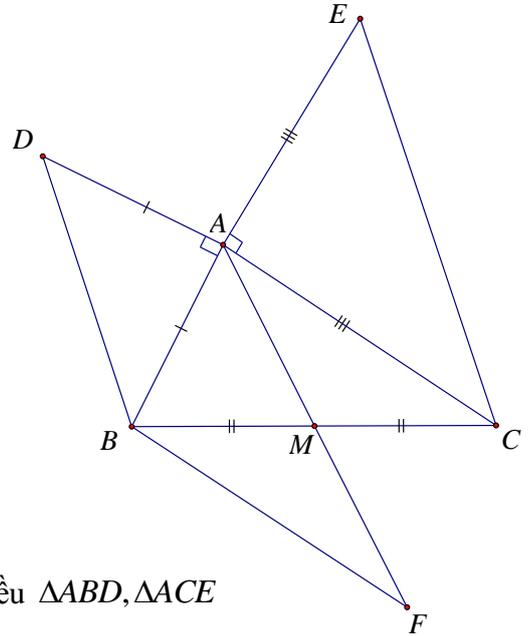
Do đó: $ABF + BAC = 180^\circ$ (1)

Và $DAE + BAC = 180^\circ$, do $DAB + EAC = 180^\circ$ (2)

Từ (1) và (2) ta có: $ABF = DAE$

b, Chứng minh: $\Delta ABF = \Delta DAE (c.g.c) \Rightarrow AF = CE$

ta có: $AF = 2.AE \Rightarrow DE = 2.AM$

Bài 4: Cho ΔABC có $A < 120^\circ$, Dựng bên ngoài các tam giác đều $\Delta ABD, \Delta ACE$

- a, Gọi I là giao điểm của BE và CD , Tính $\angle BMC$
- b, CMR: $MA + MB = MD$
- c, CMR: $\angle AMC = \angle BMC$

Bài làm :

a, Ta có : $\Delta ADC = \Delta ABE (c.g.c) \Rightarrow \angle ADC = \angle ABE$

Gọi F là giao điểm của AB và CD

Xét ΔADF và ΔBMF có :

$\angle D = \angle B, \angle AFD = \angle BFM \Rightarrow \angle BMF = \angle FAD \Rightarrow \angle BMF = 60^\circ$

$\Rightarrow \angle BMC = 120^\circ$

b, Trên tia MD lấy điểm P sao cho $BM = MP$

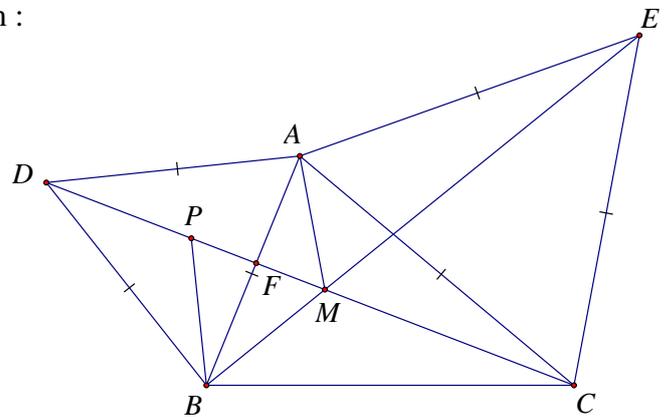
$\Rightarrow \Delta BMP$ đều $\Rightarrow BP = BM, \angle MBP = 60^\circ$

Kết hợp với $\angle ABD = 60^\circ \Rightarrow \angle MBA = \angle PBD \Rightarrow \Delta PDB = \Delta MBA (c.g.c)$

$\Rightarrow AM = DP \Rightarrow AM + MB = DP + PM = DM$

c, Từ $\Delta PDB = \Delta MBA \Rightarrow \angle AMB = \angle DPB$, mà $\angle BPD = 120^\circ \Rightarrow \angle BMA = 120^\circ \Rightarrow$

$\angle AMC = 120^\circ \Rightarrow \angle AMC = \angle BMC$

Bài 5: Cho ΔABC nhọn, trên nửa mp bờ AB không chứa C, dựng đoạn thẳng AD vuông góc với AB và $AD=AB$, trên nửa mp bờ AC không chứa B, dựng AE vuông góc AC và $AE=AC$, vẽ AH vuông góc với BC, đường thẳng HA cắt DE ở K, CMR: K là trung điểm của DE

Bài làm :

Trên AK lấy điểm H sao cho $AH=BC$
Ta có :

$\angle KAE = \angle ACH$ Vì cùng phụ với góc HAC

Nên $\Delta EHA = \Delta ABC$ (c.g.c)

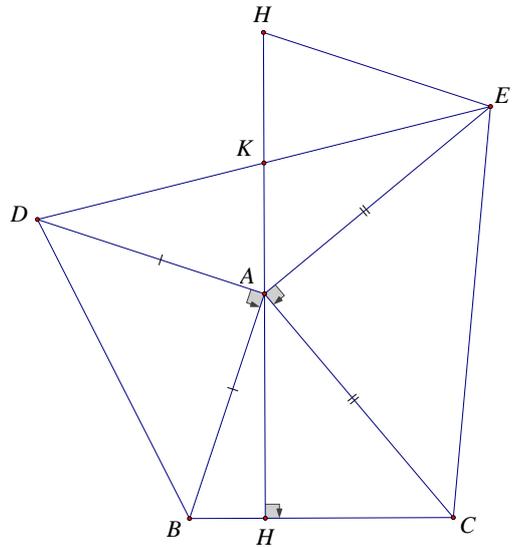
$\Rightarrow AB = HE$ (Hai cạnh tương ứng)

Và $\angle HEA = \angle BAC$,

mà : $\angle BAC + \angle DAE = 180^\circ \Rightarrow \angle HEA + \angle DAE = 180^\circ$

Do đó : $AD \parallel HE$

Khi đó : $\Delta KAD = \Delta KHE$ (g.c.g) $\Rightarrow KD = KE$

Bài 6: Cho ΔABC có góc A nhọn, về phía ngoài tam giác ABC vẽ ΔBAD vuông cân tại A và ΔCAE vuông cân tại A, CMR:

a, $DC=BE$ và DC vuông góc với BE

b, $BD^2 + CE^2 = BC^2 + DE^2$

c, Đường thẳng qua A và vuông góc với DE cắt BC tại K, CMR: K là trung điểm của BC

Bài làm:

a, $\Delta ABE = \Delta ADC \Rightarrow DC=BE$

Tự chứng minh $DC \perp BE$

b, ta có: $CE^2 = ME^2 + MC^2 \Rightarrow DB^2 = MD^2 + MB^2$

$DE^2 = MD^2 + ME^2 \Rightarrow BC^2 = MB^2 + MC^2$

$\Rightarrow BD^2 + CE^2 = (MD^2 + MB^2) + (ME^2 + MC^2)$

$\Rightarrow BC^2 + DE^2 = (MB^2 + MC^2) + (MD^2 + ME^2)$

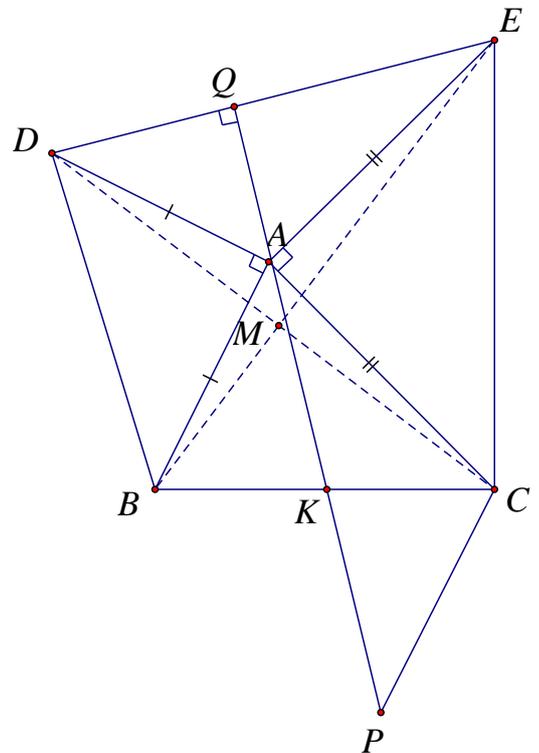
$\Rightarrow BD^2 + CE^2 = BC^2 + DE^2$

c, Trên AC lấy điểm P sao cho $AP=DE$, Ta cm: $\Delta ADE = \Delta CPA$

$\Rightarrow CP = AD \Rightarrow CP = AB$,

Chứng minh : $\angle P = \angle BAK = \angle ABK = \angle PCK$

$\Rightarrow \Delta CPK = \Delta BAK \Rightarrow BK = KC$

Bài 7: Cho ΔABC có $A < 90^\circ$, vẽ ra phía ngoài tam giác đó hai đoạn thẳng AD vuông góc và bằng AB, AE vuông góc và bằng AC, CMR: DC=BE và DC vuông góc BE

Bài làm:

Ta có:

$$EAB = A_1 + A_2 = A_2 + A_3 = CAD$$

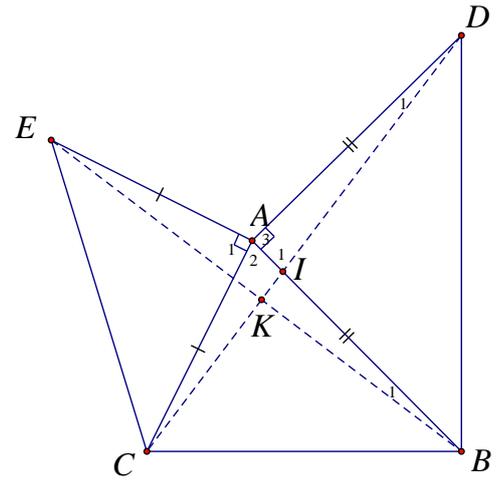
$$\Rightarrow \Delta AEB = \Delta ACD (c.g.c) \Rightarrow BE = CD$$

Gọi I là giao của CD với AB, K là giao của CD với BE

$$\text{Từ } \Delta AEB = \Delta ACD (c.g.c) \Rightarrow D_1 = B_1$$

$$\text{mà } D_1 + I_1 = B_1 + I_2 = 90^\circ$$

$$\Rightarrow IK \perp KB \Rightarrow CD \perp BE$$

Bài 8: Cho ΔABC có $A < 90^\circ$, vẽ ra phía ngoài tam giác đó hai đoạn thẳng AD vuông góc và bằng AB, AE vuông góc và bằng AC, Gọi M là trung điểm của DE, kẻ MA, CMR: MA vuông góc với BC

Bài làm:

Gọi H là giao điểm của AM và BC

Trên AM lấy điểm F sao cho MA = MF

$$\Delta AME = \Delta FMD (c.g.c) \Rightarrow AE = DF$$

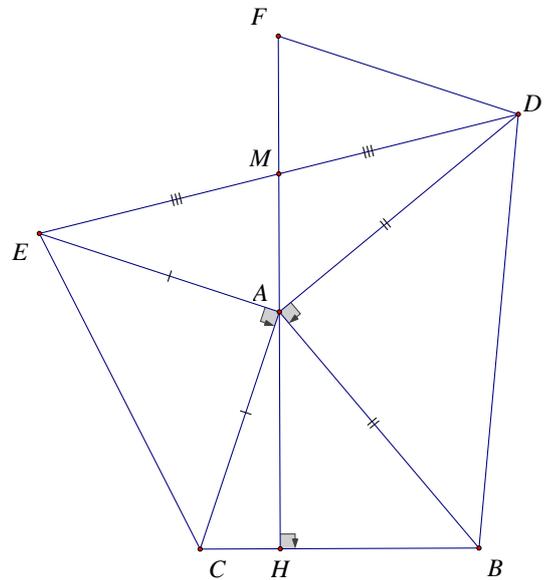
$$\Rightarrow DF \parallel AE \Rightarrow FDA + DAE = 180^\circ$$

$$\text{Mà: } DAE + BAC = 180^\circ \Rightarrow FDA = BAC$$

$$\Rightarrow \Delta FDA = \Delta CAB (c.g.c) \Rightarrow DAM = ABC$$

$$\text{Mà } DAM + HAB = 90^\circ \Rightarrow ABH + HAB = 90^\circ$$

$$\Rightarrow \Delta AHB \text{ vuông tại H}$$

Bài 9: Cho ΔABC có $A < 90^\circ$, vẽ ra phía ngoài tam giác đó hai đoạn thẳng AD vuông góc và bằng AB, AE vuông góc và bằng AC, Gọi H là chân đường vuông góc kẻ từ A đến BC, CMR: HA đi qua trung điểm của DE

Bài làm:

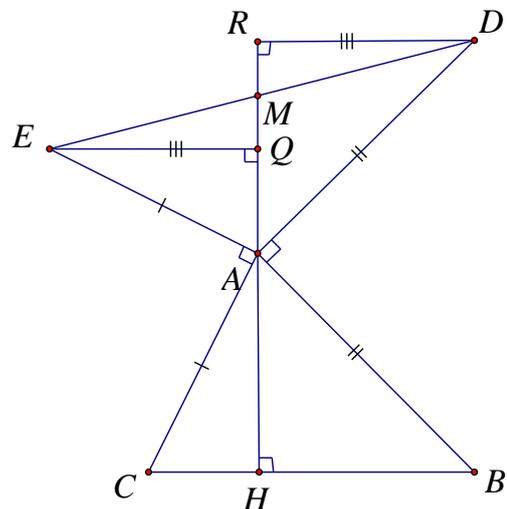
Kẻ $DR \perp AM, EQ \perp AM$

$$\text{Chứng minh } \Delta EQA = \Delta AHC \Rightarrow AH = EQ \quad (1)$$

$$\text{Chứng minh } \Delta DRA = \Delta AHB \Rightarrow AH = DR \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra EQ=RD

$$\Rightarrow \Delta EQM = \Delta DRM \Rightarrow ME = MD (\text{đpcm})$$

Bài 10: Cho ΔABC có $A < 90^\circ$, vẽ ra phía ngoài tam giác đó hai đoạn thẳng AD vuông góc và bằng AB, AE vuông góc và bằng AC, Gọi H là trung điểm của BC, CMR: HA vuông góc với DE

Bài làm:

Trên AH lấy N sao cho $AH=HN$

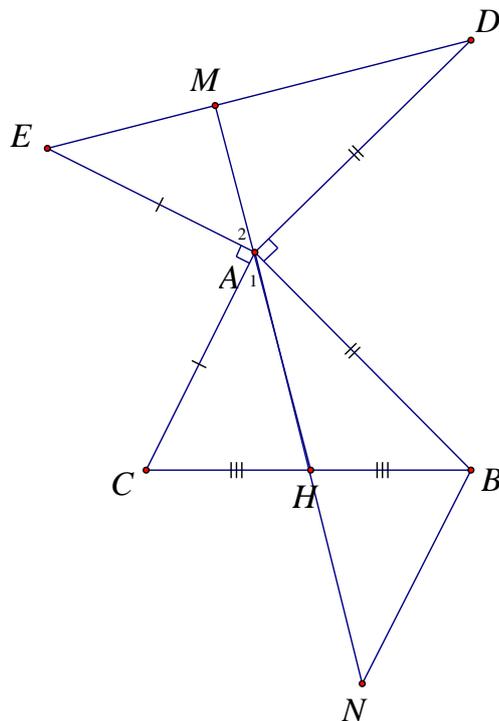
$\Rightarrow \Delta AHC = \Delta NHB$ (c.g.c) $\Rightarrow BN = AC = AE$

ta có: $EAD + CAB = 180^\circ, ABN + CAB = 180^\circ$

$\Rightarrow EAD = NBA$

$\Rightarrow \Delta EAD = \Delta NBA \Rightarrow N = E = A_1$

Mà $A_1 + A_2 = 90^\circ \Rightarrow E + A_2 = 90^\circ \Rightarrow M = 90^\circ \Rightarrow AM \perp ED$

Bài 11: Cho ΔABC có ba góc nhọn, đường cao AH, ở miền ngoài tam giác ta vẽ các tam giác vuông cân ΔABE và ΔACF đều nhận A làm đỉnh góc vuông, kẻ EM, FN cùng vuông góc với AH, (M, N thuộc AH)

a, CMR: $EM+HC=NH$

b, $EN \parallel FM$

Bài làm:

a, Ta chứng minh $\Delta NAF = \Delta HCA$ (Cạnh huyền góc nhọn)

nên $FN=AH$ và $NA=CH$ (1)

Tương tự ta chứng minh $\Delta AHB = \Delta EMA$ (Cạnh huyền góc nhọn)

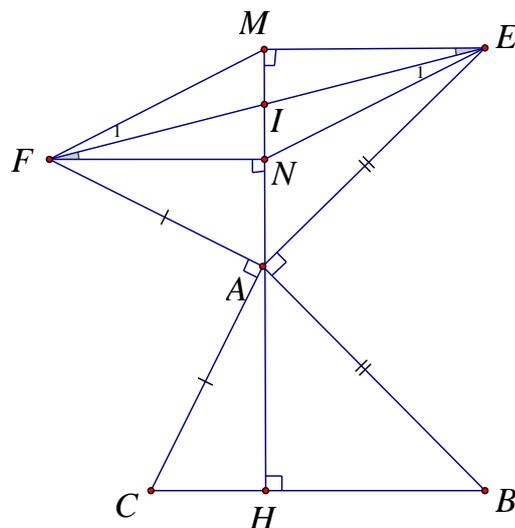
$\Rightarrow AH=ME$,

Nên $EM+HC=AH+NA=NH$ (đpcm)

b, Từ $AH=FN \Rightarrow ME=FN$

$\Rightarrow \Delta FNI = \Delta EMI$ (g.c.g) $\Rightarrow IM=IN$ và $IF=IE$

$\Rightarrow \Delta FIM = \Delta EIN$ (c.g.c) $\Rightarrow F_1 = E_1$, lại ở vị trí so le nên $EN \parallel FM$

Bài 12: Cho ΔABC có góc $A \neq 90^\circ, B, C$ nhọn, đường cao AH , vẽ các điểm D và E sao cho AB là trung trực HD , AC là trung trực của HE , Gọi I, K lần lượt là giao của DE với AB, AC

a, CMR: ΔADE cân tại A

b, Tính số đo AIC, AKB

Bài làm:

a, Chứng minh $AD=AH$, và $AH=AE$

$\Rightarrow AD=AE \Rightarrow \Delta ADE$ cân tại A

b, ΔIHK có IB là tia phân giác góc ngoài và KC là tia phân giác góc ngoài cắt nhau tại A
Nên AH là tia phân giác góc trong,

hay AH là tia phân giác góc $IHK \Rightarrow H_1 = H_2$

Lại có:

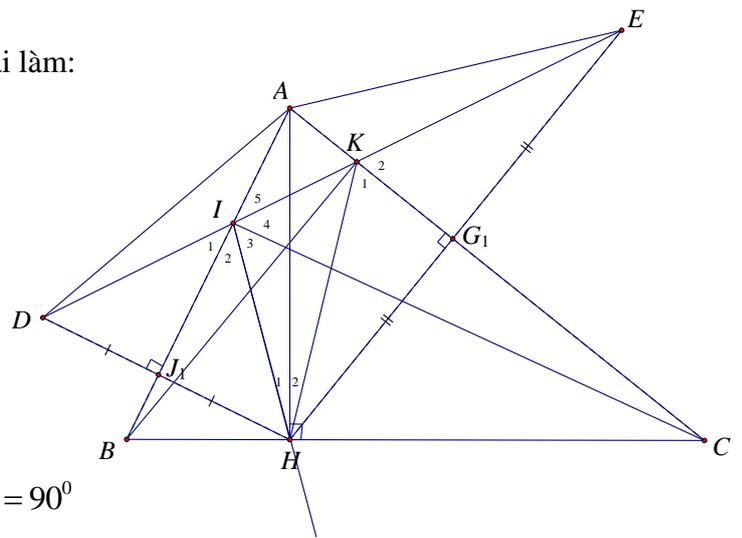
$$H_1 = H_2, H_1 + H_2 + KHC + CHx = 180^\circ, H_2 + KHC = 90^\circ$$

$\Rightarrow KHC = CHx \Rightarrow HC$ là tia phân giác góc ngoài ΔIHK

KC là tia phân giác góc ngoài $\Delta IHK \Rightarrow IC$ là tia phân giác góc trong hay $I_3 = I_4 \Rightarrow I_3 + I_2 = 90^\circ$ hay

$$AIC = 90^\circ$$

Chứng minh tương tự $AKB = 90^\circ$

Bài 13: Cho ΔABC đường cao AH , vẽ ra ngoài tam giác ấy các tam giác vuông cân $\Delta ABD, \Delta ACE$ cân tại B và C

a, Qua điểm C vẽ đường thẳng vuông góc với BE cắt HA tại K , CMR : $DC \perp BK$

b, 3 đường thẳng Ah, BE và CD đồng quy

Bài làm:

a, Ta có: $B_1 = K_1$ (Cùng phụ với BCK)

Tương tự ta cũng có : $C_1 = E$ (cùng phụ với C_2)

$\Rightarrow \Delta ECB = \Delta CAK$ (g.c.g) $\Rightarrow AK=BC$

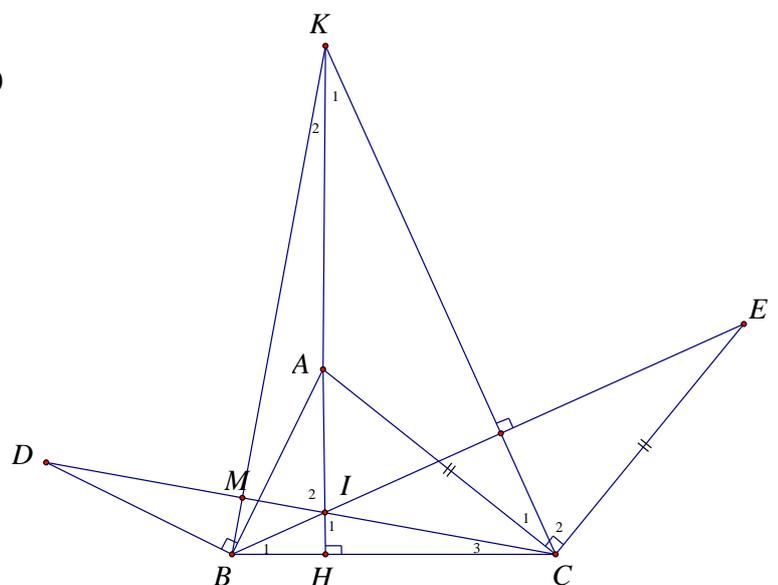
Chứng minh tương tự ta có :

$$\Delta DBC = \Delta BAK \Rightarrow C_3 = K_2$$

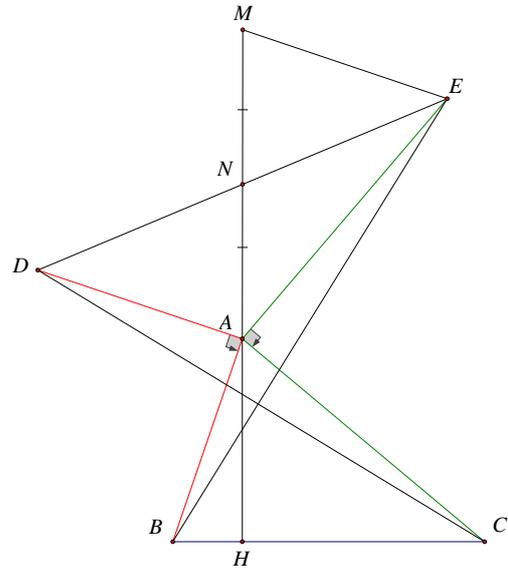
mà : $C_3 + I_1 = K_2 = I_2 = 90^\circ$

$\Rightarrow KM \perp MI$ hay $DC \perp BK$

b, ΔKBC có ba đường cao nên đồng quy.

- Bài 14: Cho ΔABC có $A < 90^\circ$, vẽ ra phía ngoài các tam giác đó hai đoạn thẳng AD vuông góc và bằng AB , AE vuông góc và bằng AC
- a, CMR: $DC=BE$ và DC vuông góc BE
- b, Gọi N là trung điểm của DE , trên tia đối của tia NA , lấy M sao cho $NA=NM$, CMR: $AB=ME$ và $\Delta ABC = \Delta EMA$
- c, CMR: $MA \perp BC$

- Bài 15: Cho ΔABC cân tại A và cả ba góc đều là góc nhọn
- a, Về phía ngoài của tam giác vẽ ΔABE vuông cân ở B , Gọi H là trung điểm của BC , trên tia đối của tia HA lấy điểm I sao cho $AI=BC$, CMR: $\Delta ABI = \Delta BEC$ và $BI \perp CE$
- b, Phân giác của $\angle ABC, \angle BDC$ cắt AB và BC lần lượt tại D và M , Phân giác $\angle BDA$ cắt BC tại N , CMR:

$$BD = \frac{1}{2} MN$$

HD:

Xét hai ΔAIB và ΔBCE có:

$$AI=BC(\text{gt})$$

$$BE=BA(\text{gt})$$

$\angle IAB$ là góc ngoài của ΔABH nên:

$$\angle IAB = \angle ABH + \angle AHB = \angle ABH = 90^\circ$$

$$\text{Ta có: } \angle EBC = \angle EBA + \angle ABC = \angle ABC = 90^\circ,$$

$$\text{Do đó: } \angle IAB = \angle EBC$$

$$\text{Do đó: } \Delta ABI = \Delta BEC(\text{c.g.c})$$

$$\text{Do } \Delta ABI = \Delta BEC(\text{c.g.c}) \text{ nên } \angle AIB = \angle BCE$$

Trong ΔIHB vuông tại H có $\angle AIB + \angle IBH = 90^\circ$ do đó: $\angle BCE + \angle IBH = 90^\circ$ vậy CE vuông góc với BI

b, Do tính chất của đường phân giác ta có: $DM \perp DN$

Gọi F là trung điểm của MN , ta có: $FM=FD=FN$

$$\Delta FDM \text{ cân tại } F \text{ nên } \angle FMD = \angle MDF$$

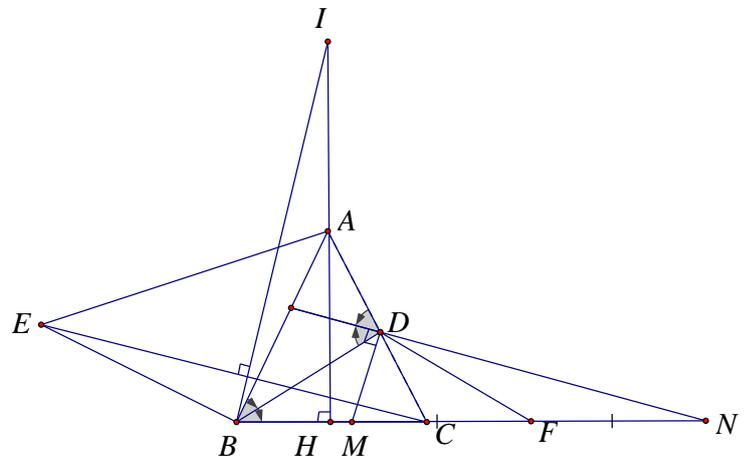
$$\angle FMD = \angle MBD + \angle BDM \text{ (Góc ngoài của } \Delta) = \angle MBD + \angle CDM$$

$$\Rightarrow \angle MBD = \angle CDF \quad (1)$$

$$\text{ta có: } \angle MBD = \angle CDF + \angle CDM \quad (2)$$

$$\text{Do } \Delta ABC \text{ cân tại } A \text{ nên } \angle MCD = 2\angle MBD \quad (3)$$

Từ (1), (2) và (3) suy ra: $\angle MBD = \angle CDF$ hay ΔDBF cân tại D , do đó: $BD = DF = \frac{1}{2} MN$

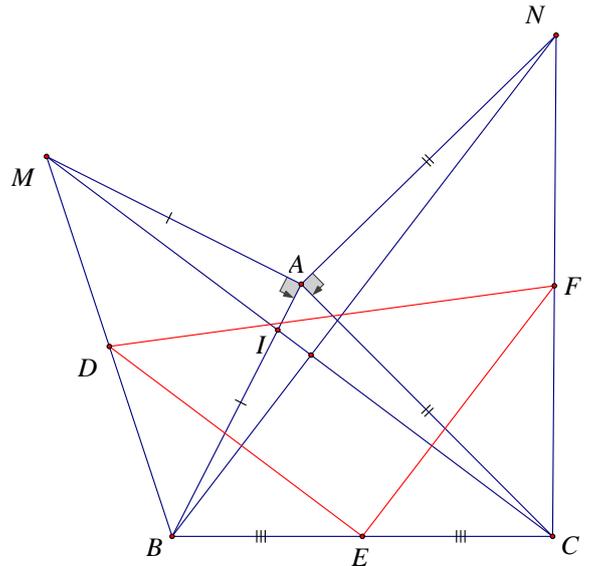

Bài 16: Cho ΔABC . Vẽ ra phía ngoài tam giác đó các ΔABM và ΔCAN vuông cân ở A, Gọi D, E, F lần lượt là trung điểm của Mb, BC và CN, CMR:

a, $BN=CM$

b, BN vuông góc với CM

c, ΔDEF là tam giác vuông cân

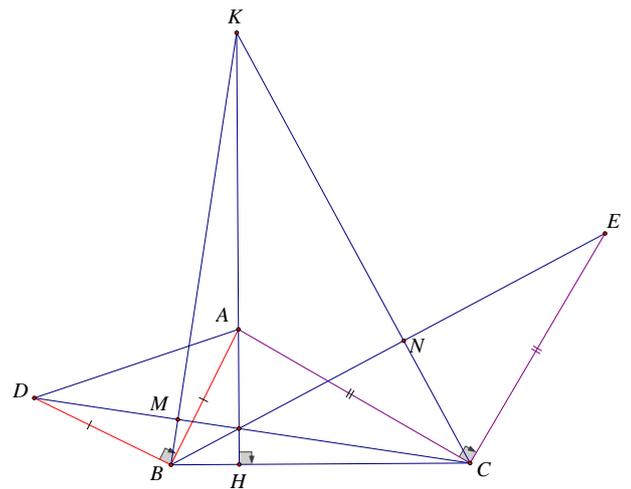

Bài 17: Cho ΔABC có đường cao AH, trên nửa mp bờ BC có chứa điểm A, lấy hai điểm D và E sao cho ΔABD và ΔACE vuông cân tại B và C, trên tia đối của tia AH lấy điểm K sao cho $AK=BC$, CMR:

a, $\Delta ABK = \Delta BDC$

b, $CD \perp BK$ và $BE \perp CK$

c, Ba đường thẳng AH, BE và CD đồng quy

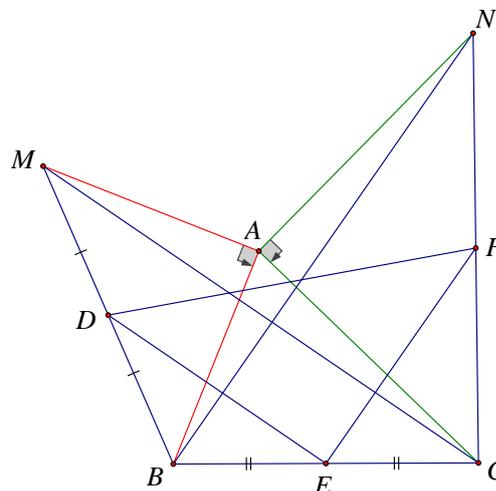

Bài 18: Cho ΔABC , vẽ ra phía ngoài tam giác đó ΔABM và ΔACN vuông cân ở A, gọi D, E, F lần lượt là trung điểm của MB, BC, CN, CMR:

a, $BN=CM$

b, BN vuông góc với CM

c, ΔDEF là tam giác vuông cân

Bài 19: ΔABC vuông tại A, đường cao AH, trung tuyến AM, trên tia đối của tia MA lấy điểm D sao cho $DM=MA$, trên tia đối của CD lấy I sao cho $CI=CA$, Qua I vẽ đường thẳng song song với AC, cắt AH tại E, CMR : $AE = BC$

Bài làm:

Đường thẳng AB cắt EI tại F,

$\Delta ABM = \Delta DCM$, vì:

$AM=DM$ (gt), $MB=MC$ (gt) và $\angle AMB = \angle DMC$ (đ²)

$\Rightarrow \angle BAM = \angle CDM \Rightarrow FB \parallel ID \Rightarrow ID \perp AC$

và $\angle FAI = \angle CIA$ (so le) (1)

$IE \parallel AC \Rightarrow \angle FAI = \angle CIA$ (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \Delta CIA = \Delta FIA$ vì có AI chung

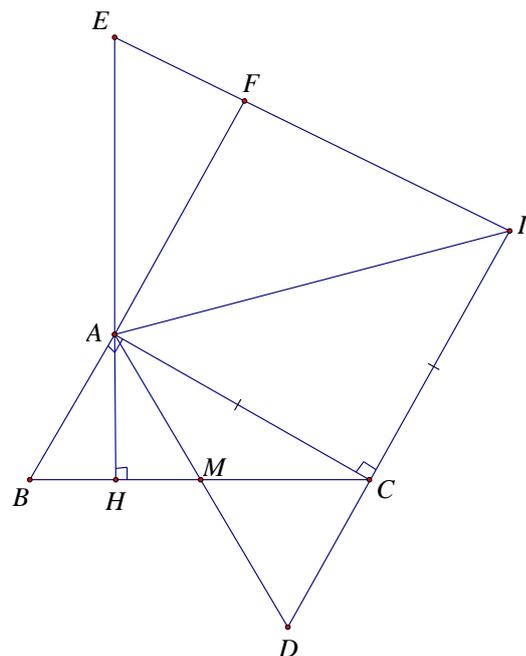
$\Rightarrow IC = AC = AF$ (3)

Và $\angle EFA = 90^\circ$ (4)

Mặt khác : $\angle EAF = \angle BAH$ (đ²)

$\angle BAH = \angle ACB$ (cùng phụ $\angle ABC$) $\Rightarrow \angle EAF = \angle ACB$ (5)

Từ (3),(4) và (5) ta có : $\Delta AFE = \Delta CAB \Rightarrow AE = BC$

Bài 20: Cho ΔABC đều, trong tam giác lấy điểm M sao cho $MB=MC$ và $\angle BMC = 90^\circ$

a, CMR: $\Delta AMB = \Delta AMC$

b, trong ΔBMC lấy điểm E sao cho $\angle EBC = \angle ECM = 30^\circ$, CMR: ΔMCE cân

c, Giả sử điểm M nằm trong tam giác ABC sao cho $MA:MB:MC=3:4:5$, Tính $\angle AMB$

Bài làm:

a, $\Delta AMB = \Delta AMC$ (c.c.c)

b, Từ câu a suy ra: $\angle BAM = \angle CAM = 30^\circ$

$\Rightarrow \angle CAM = \angle EBC$ (1)

Do ΔBMC vuông cân nên $\angle MBC = 45^\circ, \angle ECB = 15^\circ$

nên $\angle ECB = 15^\circ \Rightarrow \angle ECB = \angle MCA$ (2)

Lại có: $AC=BC$ nên $\Delta ACM = \Delta BCE$ (c.g.c)

$\Rightarrow CE = CM$, hay ΔMCE cân ở C

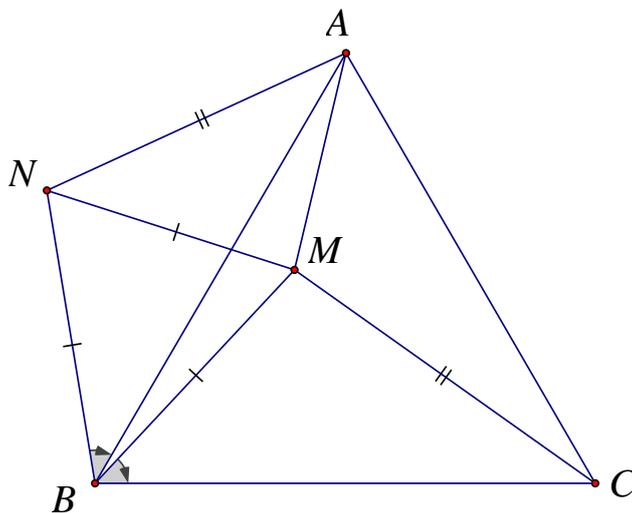
c, Vẽ ΔMBN đều, Đặt $MA=3a, MB=4a, MC=5a$

$\Rightarrow MN=BN=4a$

Ta được : $\Delta ABN = \Delta CBM$ (c.g.c) $\Rightarrow AN = CM = 5a$

Xét ΔAMN có $AM=3a, AN=5a, MN=4a$

nên ΔAMN vuông tại M, mà $\angle BMN = 60^\circ \Rightarrow \angle AMB = 150^\circ$

Bài 21: Cho ΔABC , M là trung điểm của BC, trên tia đối của tia MA lấy điểm E sao cho $ME=MA$.
CMR:

a, $AC=EB$ và $AC//BE$

b, Gọi I là 1 điểm trên AC, K là 1 điểm trên EB sao cho $AI=EK$, CMR: I, M, K thẳng hàng

c, Từ E kẻ EH vuông góc với BC, biết $HBE = 50^\circ$, $MEB = 25^\circ$, Tính HEM, BME

Bài làm:

a, $\Delta AMC = \Delta EMB$ có $AM=EM(gt) \Rightarrow \Delta AMC = \Delta EMB (đ^2)$

$BM=MC(gt)$ nên $\Delta AMC = \Delta EMB (c.g.c) \Rightarrow AC=EB$

Vì $\Delta AMC = \Delta EMB \Rightarrow \angle MAC = \angle MEB \Rightarrow AC // BE$

b, Xét ΔAMI và ΔEMK có $AM=EM(gt)$

$\angle MAI = \angle MEK, AI = EK(gt) \Rightarrow \Delta AMI = \Delta EMK (c.g.c)$

$\Rightarrow \angle AMI = \angle EMK$, mà $\angle AMI + \angle IME = 180^\circ \Rightarrow \angle EMK + \angle IME = 180^\circ$

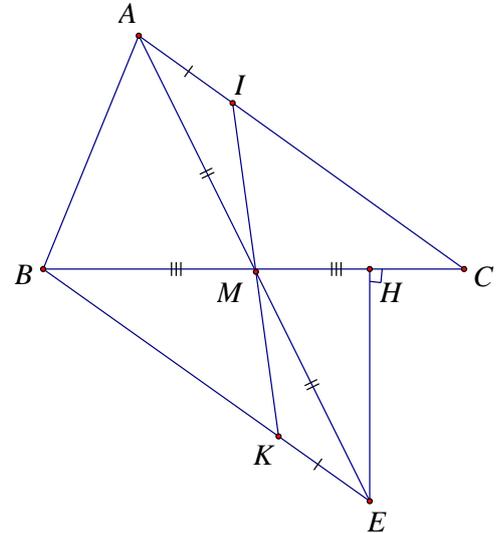
Vậy I, M, K thẳng hàng

c, Trong ΔBHE ($H = 90^\circ$), $HBE = 50^\circ \Rightarrow HEB = 90^\circ - HBE = 40^\circ$

$\Rightarrow HEM = HEB - MEB = 40^\circ - 25^\circ = 15^\circ$

BME là góc ngoài tại đỉnh M của ΔHEM

nên $BME = HEM + MHE = 15^\circ + 90^\circ = 105^\circ$

Bài 22: Cho ΔABC cân tại A, trên cạnh BC lần lượt lấy hai điểm M và N sao cho $BM=MN=NC$, Gọi H là trung điểm của BC

a, CMR: $AM=AN$ và AH vuông góc với BC

b, Tính độ dài AM khi $AB=5cm, BC=6cm$

c, CM: $\angle MAN > \angle BAM = \angle CAN$

Bài làm:

a, Cm: $\Delta ABM = \Delta ACN \Rightarrow AM = AN$

$\Rightarrow \angle AHB = \angle AHC = 90^\circ$

b, Tính $AH^2 = AB^2 - BH^2 = 16 \Rightarrow AH = 4$

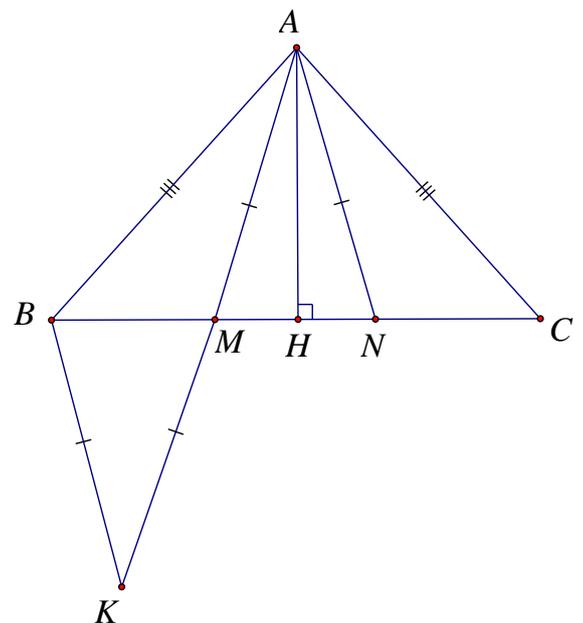
Tính $AM^2 = AH^2 + MH^2 = 17 \Rightarrow AM = \sqrt{17}$

c, Trên AM lấy điểm K sao cho $AM=MK$

$\Rightarrow \Delta AMN = \Delta KMB (c.g.c)$

$\Rightarrow \angle MAN = \angle BKM$ và $AN=AM=BK$

Do $BA > AM \Rightarrow BA > BK \Rightarrow \angle BKA > \angle BAK \Rightarrow \angle MAN > \angle BAM = \angle CAN$

Bài 23: Cho ΔABC cân tại A, trên BC lấy điểm D, trên tia đối của tia CB lấy điểm E sao cho $BD=CE$, các đường thẳng vuông góc với BC kẻ từ D và E cắt AB, AC lần lượt ở M và N

a, CMR: $DM=EN$

b, Đường thẳng BC cắt MN tại trung điểm I của MN

c, Đường thẳng vuông góc với MN tại I luôn đi qua 1 điểm cố định khi D thay đổi trên BC

Bài làm:

a, Tự chứng minh

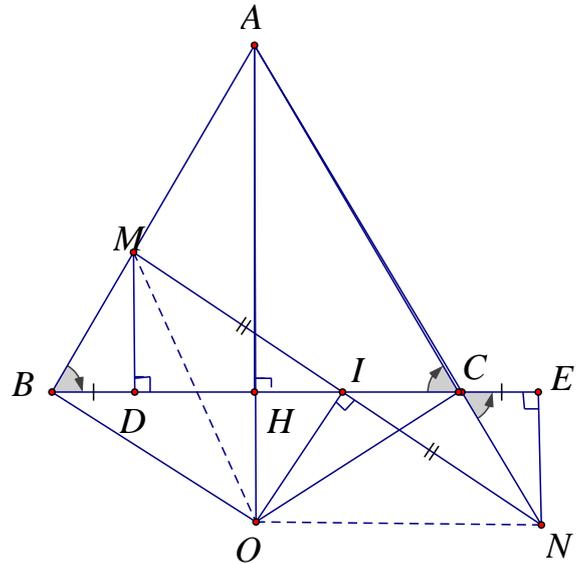
b, Chứng minh $\Delta IDM = \Delta IEN$ ($g.c.g \Rightarrow MI = NI$)

c, Gọi H là chân đường vuông góc kẻ từ A xuống BC, O là giao AH với đường vuông góc MN tại I

CM: $\Delta OAB = \Delta OAC$ ($c.g.c$), $\Delta OBM = \Delta OCN$ ($c.c.c$)

$\Rightarrow \angle OBA = \angle OCA, \angle OBM = \angle OCN \Rightarrow \angle OCA = \angle OCN$

$\Rightarrow \angle OCA = \angle OCN = 90^\circ \Rightarrow OC \perp AN \Rightarrow$ Điểm O cố định

Bài 24: Cho ΔABC , đường trung tuyến BD, trên tia đối của tia DB lấy điểm E sao cho $DE=DB$, gọi M, N theo thứ tự là trung điểm của BC và CE, Gọi I, K theo thứ tự là giao điểm của AM, AN với BE, CMR:

$BI=IK=KE$

Bài làm :

Theo bài ra ta có : I là trọng tâm của ΔABC nên

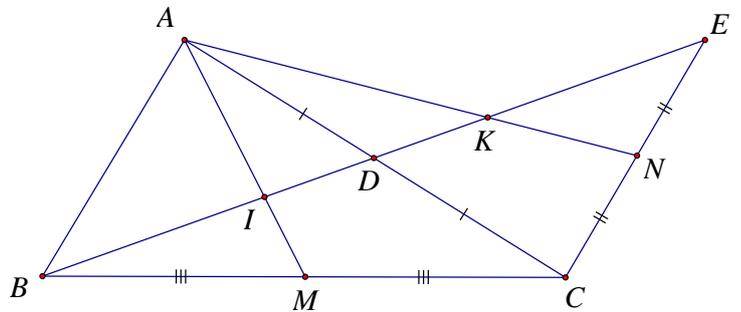
$$BI = \frac{2}{3} BD$$

tương tự K là trọng tâm của ΔACE nên:

$$KE = \frac{2}{3} DE \text{ mà } BD=DE \Rightarrow BI=KE$$

Ta lại có

$$ID = \frac{1}{3} BD, DK = \frac{1}{3} DE \Rightarrow IK = \frac{1}{3} BD + \frac{1}{3} DE = \frac{2}{3} BD = KE, \text{ Vậy } BI=IK=KE$$

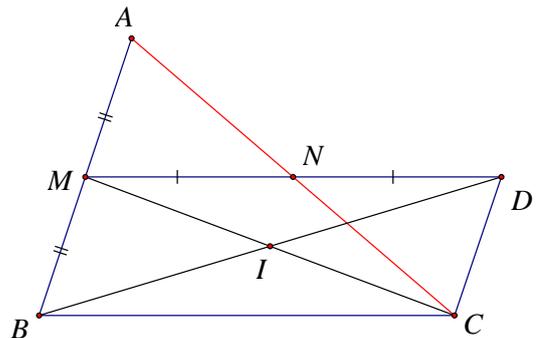

Bài 25: Cho ΔABC , M là trung điểm của AB, N là trung điểm của AC, trên tia đối của tia NM, lấy điểm D sao cho $NM=ND$

a, CMR: $\Delta AMN = \Delta CDN \Rightarrow MB=CD$

b, CMR: $MN \parallel BC$ và $MN = \frac{1}{2} BC$

c, CMR: BD đi qua trung điểm của MC

- Câu 26: Cho ΔABC vuông tại A, K là trung điểm của BC, trên tia đối của tia KA lấy D sao cho $KD=KA$
- CMR : $CD \parallel AB$
  - Gọi H là trung điểm của AC, BH cắt AD tại M, DH cắt BC tại N, CMR : $\Delta ABH = \Delta CDH$
  - CMR : ΔHMN cân

BG :

a, Xét ΔABK và ΔDCK có :

$BK=CK$ (gt), $BKA = CKD$ (đối đỉnh)

$AK=DK$ (gt)

$\Rightarrow \Delta ABK = \Delta DCK$ (c.g.c)

$\Rightarrow DCK = DBK$,

mà $ABC = ACB = 90^\circ \Rightarrow ACD = ACB + BCD = 90^\circ$

$\Rightarrow ACD = 90^\circ = BAC \Rightarrow AB \parallel CD$ ($AB \perp AC, CD \perp AC$)

b, Xét hai ΔABH và ΔCDH vuông có: $BA=CD$ (Do $\Delta ABK = \Delta DCK$)

$AH=CH \Rightarrow \Delta ABH = \Delta CDH$ (c.g.c)

c, Xét hai tam giác vuông ΔABC và ΔCDA có :

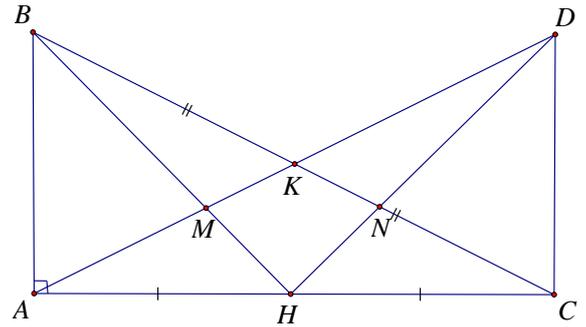
$AB=CD, ACD = 90^\circ = BAC, AC$ là cạnh chung $\Rightarrow \Delta ABC = \Delta CDA$ (c.g.c)

$\Rightarrow ACB = CAD$

mà $AH=CH$ (gt) và $MHA = NHC$ (Vì $\Delta ABH = \Delta CDH$)

$\Rightarrow \Delta AMH = \Delta CNH$ (g.c.g) $\Rightarrow MH=NH$

Vậy ΔHMN cân tại H

Bài 27: Cho ΔABC cân tại A, trung tuyến AM, trên tia đối của tia BC lấy điểm D, trên tia đối của tia CB lấy điểm E sao cho $BD=CE$

a, CMR : ΔADE cân tại A

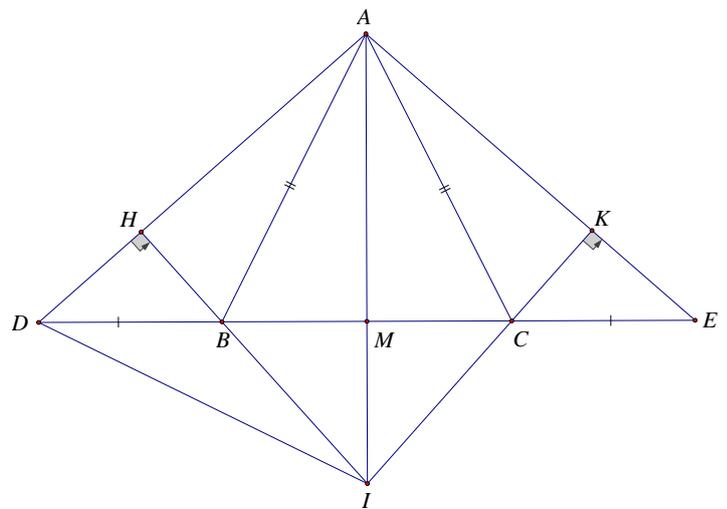
b, CM: AM là phân giác DAE

c, Từ B và C hạ BH, CJ theo thứ tự vuông góc với AD và AE, CMR: $\Delta AHB = \Delta AKC$

d, CM: $HK \parallel DE$

e, Gọi I là giao điểm của HB và AM, CM: AB vuông góc với DI

f, CM: HB, AM và CK cùng đi qua 1 điểm

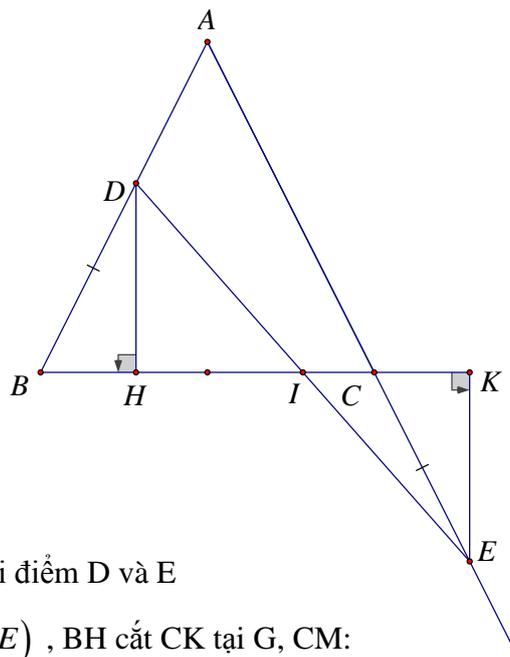
Bài 28: Cho ΔABC cân tại A, trên cạnh AB lấy D, trên tia đối của tia CA lấy điểm E sao cho $BD=CE$, kẻ DH và EK vuông góc với đường thẳng BC (H và K thuộc đường thẳng BC)

a, CM: $\Delta BDH = \Delta CEK$, từ đó suy ra $BC=HK$

b, DE cắt BC tại I, CM I là trung điểm của DE

c, So sánh BC và DE

d, Chứng minh chu vi của $\Delta ABC <$ chu vi ΔADE

Bài 29: Cho ΔABC cân tại A ($A > 90^\circ$), trên cạnh BC lấy hai điểm D và E sao cho $BD=DE=EC$. Kẻ $BH \perp AD, CK \perp AE$ ($H \in AD, K \in AE$), BH cắt CK tại G, CM:

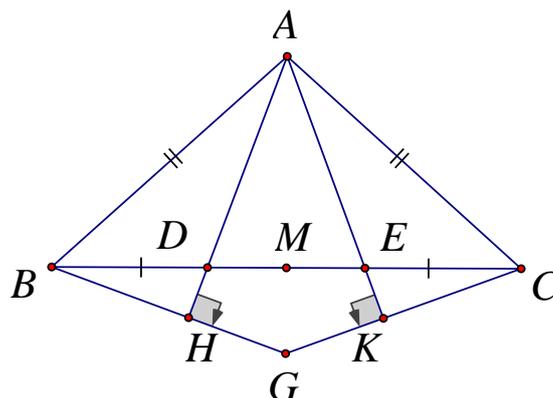
a, ΔADE cân

b, $BH=CK$

c, Gọi M là trung điểm của BC, CM: A, M, G thẳng hàng

d, CM: $AC > AD$

g, CM: $DAE > DAB$

Bài 30: Cho ΔABC có $B > C$, kẻ AH vuông góc với BC

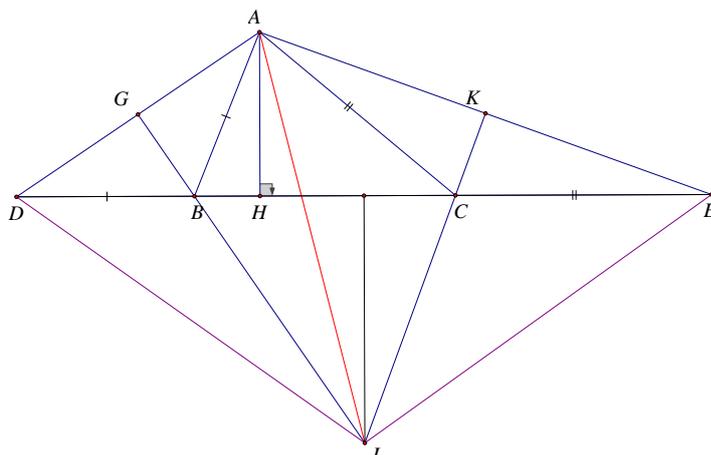
a, So sánh BH và CH

b, Lấy điểm D thuộc tia đối của tia BC sao cho $BD=BA$, lấy điểm E thuộc tia đối của tia CB sao cho $CE=CA$, CM: $\angle ADE > \angle AED$ từ đó so sánh AD và AE

c, Gọi G và K lần lượt là trung điểm của AD và AE, đường BG là các đường gì đối với ΔABD ?

d, Gọi I là giao điểm BG và CK, CM AI là phân giác góc BAC

e, CM đường trung trực của DE đi qua I

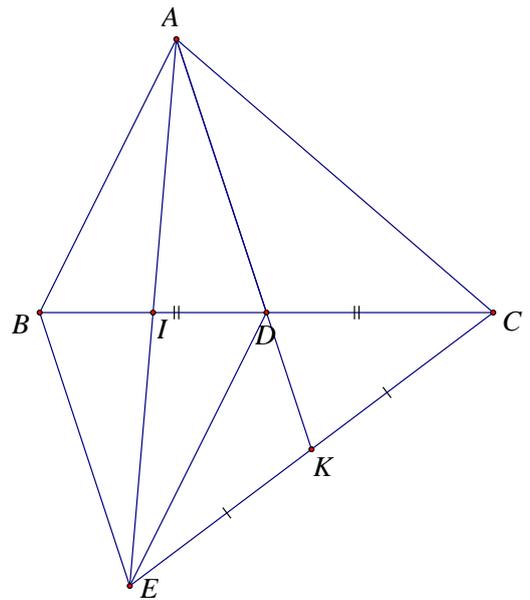

Bài 31: Cho ΔABC có trung tuyến AD , đường thẳng qua D và song song với AB cắt đường thẳng qua B song song với AD tại E , AE cắt BD tại I , Gọi K là trung điểm của đoạn EC

a, CMR : $\Delta ABD = \Delta EDB$

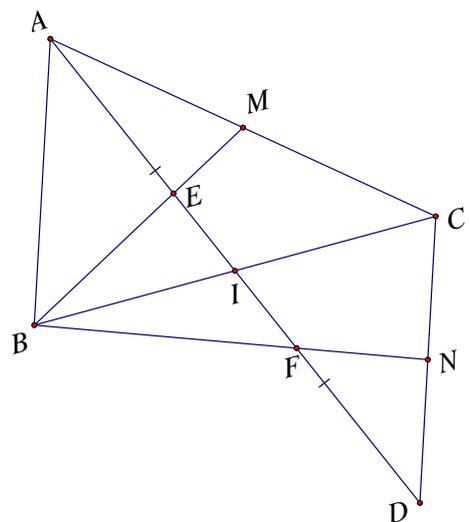
b, $IA=IE$

c, Ba điểm A, D, K thẳng hàng

Bài 32: Cho ΔABC đường trung tuyến AI , trên tia đối của tia IA lấy điểm D sao cho $ID=IA$, Gọi M, N lần lượt là trung điểm của AC và CD , Gọi E, F lần lượt là giao của, BN với AD

CM: $AE=EF=FD$

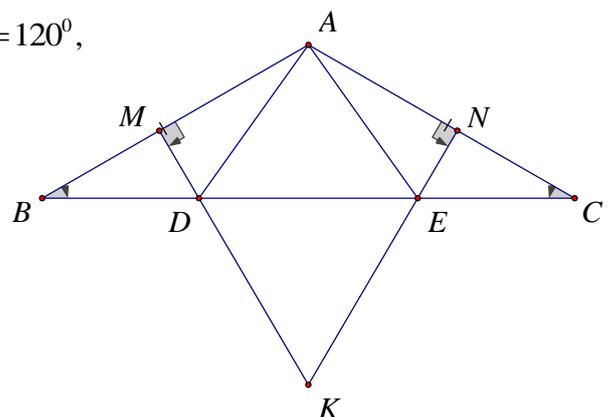

Bài 33: Cho ΔABC cân tại A , trên cạnh BC lấy điểm D và E sao cho $BD=CE$ (D nằm giữa B và E)

a, CMR: $\Delta ABD = \Delta ACE$

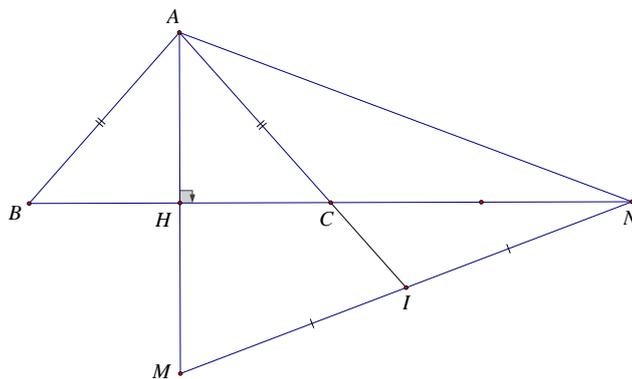
b, kẻ $DM \perp AB$ và $EN \perp AC$, CMR : $AM=AN$

c, Gọi K là giao điểm của đường thẳng DM và EN , $BAC = 120^\circ$,
CMR ΔDKE đều

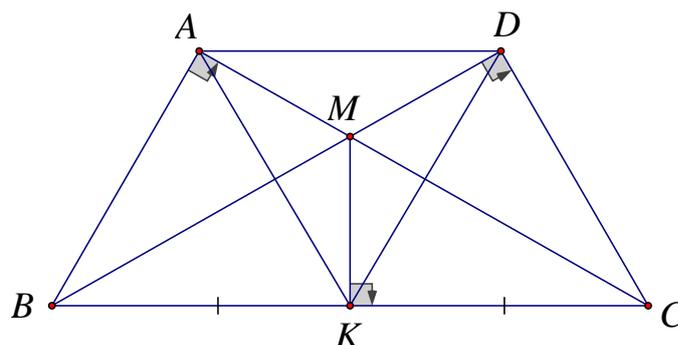
Bài 34: Cho ΔABC cân tại A, Từ A hạ AH vuông góc với BC, Trên tia đối của HA lấy điểm M sao cho $HM=HA$, Trên tia đối của tia CB lấy điểm N sao cho $CN=BC$

- a, Chứng minh C là trọng tâm của ΔAMN
 b, Gọi I là trung điểm của MN, CMR: A, C, I thẳng hàng

Bài 35: Cho ΔABC vuông ở A ($AB < AC$) gọi K là trung điểm của BC, kẻ đường thẳng qua K và vuông góc với BC cắt AC tại M, kẻ đường thẳng CD vuông góc với tia BM tại D, CMR:

- a, ΔAKD cân
 b, $\Delta ABC = \Delta DCB$
 c, Các đường thẳng BA, KM, CD đồng quy
 d, $\angle ADC + \angle ABC = 180^\circ$

Bài 36: Cho ΔABC có góc B và góc C là hai góc nhọn, trên tia đối của tia AB lấy điểm D sao cho $AD=AB$, trên tia đối của tia AC lấy điểm E sao cho $AE=AC$

- a, CMR: $BE=CD$
 b, Gọi M là trung điểm của BE, N là trung điểm của CD, CMR: A, M, N thẳng hàng
 c, Ax là tia bất kì nằm giữa 2 tia AB và AC, gọi H và K lần lượt là hình chiếu của B và C trên Ax, CMR: $BH+CK \leq BC$
 d, Xác định vị trí của Ax để $BH+CK$ có GTLN

Bài làm:

b, Chứng minh $\Delta ABM = \Delta ADN$

$$\Rightarrow AM = AN, \angle MAB = \angle NAD$$

mà $\angle BAN + \angle NAD = 180^\circ$

nên M, A, N thẳng hàng

c, Gọi I là giao BC và Ax, ta có :

$$BH \leq BI, CK \leq CI \Rightarrow BH + CK \leq BI + CI = BC$$

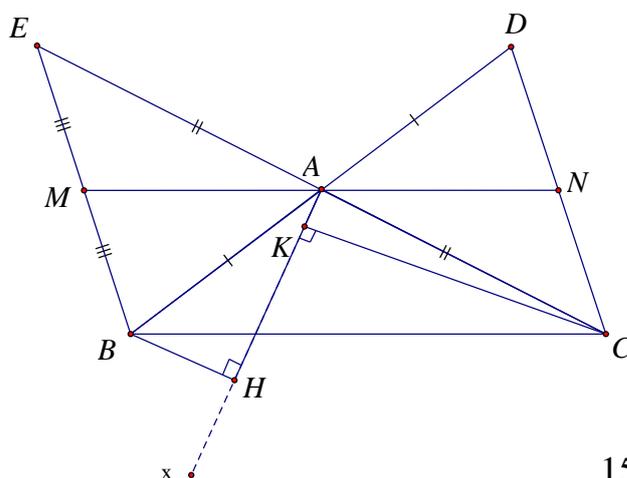
d, Theo câu c, $BH + CK \leq BC$

nên $BH+CK$ lớn nhất khi bằng BC, hay

$$BH = BI \text{ và } CK = CI$$

$\Rightarrow$ H trùng I và K trùng I

Hay Ax vuông góc với BC

Bài 37: Cho ΔABC vuông cân tại A, M là trung điểm của BC, lấy điểm D bất kỳ thuộc cạnh BC, H và I theo thứ tự là hình chiếu của B và C xuống AD, đường thẳng AM cắt CI tại N, CMR:

- a, $BH=AI$
- b, $BH^2 + CI^2$ có giá trị không đổi
- c, DN vuông góc với AC
- d, IM là tia phân giác HIC

Bài làm:

a, Chứng minh $\Delta AHB = \Delta CIA$ (Cạnh huyền góc nhọn)
 $\Rightarrow BH=AI$

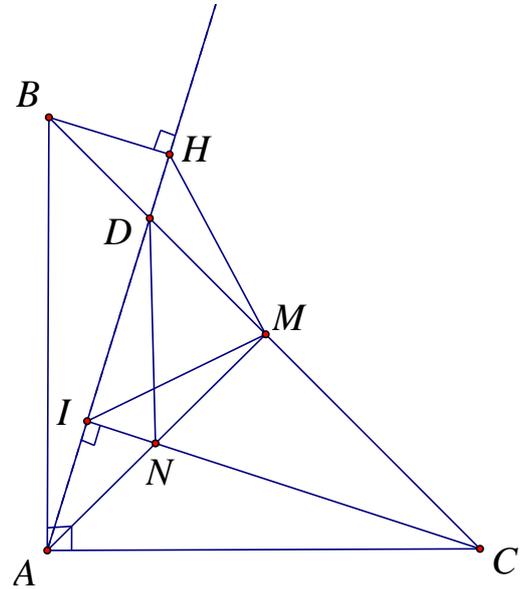
b, Áp dụng định lý Py-ta-go vào ΔABH vuông tại H ta có:
 $BH^2 + AH^2 = AB^2 = BH^2 + IC^2 = AB^2$
 mà AB không đổi nên $BH^2 + CI^2$ không đổi

c, Vì ΔABC vuông cân tại A
 nên AM là trung tuyến và cũng là đường cao ΔABC
 Xét ΔADC có hai đường cao IC và AM cắt nhau tại N
 Nên N là trực tâm khi đó $DN \perp AC$

d, $IAM = ICM$, mà $ICM = HBM \Rightarrow HBM = IAM$
 Chứng minh $\Delta HBM = \Delta IAM$ (c.g.c) $\Rightarrow MH = MI$

Có $HMI = AMI + IMB = 90^\circ$

$\Rightarrow \Delta HMK$ vuông cân tại M $\Rightarrow HIM = 45^\circ$ mà $HIC = 90^\circ$ nên IM là phana góc HIC

Bài 38: Cho ΔABC vuông cân tại B, có trung tuyến BM, gọi D là một điểm bất kỳ thuộc cạnh AC, kẻ AH và CK vuông góc với BD (H, K thuộc BD), CMR:

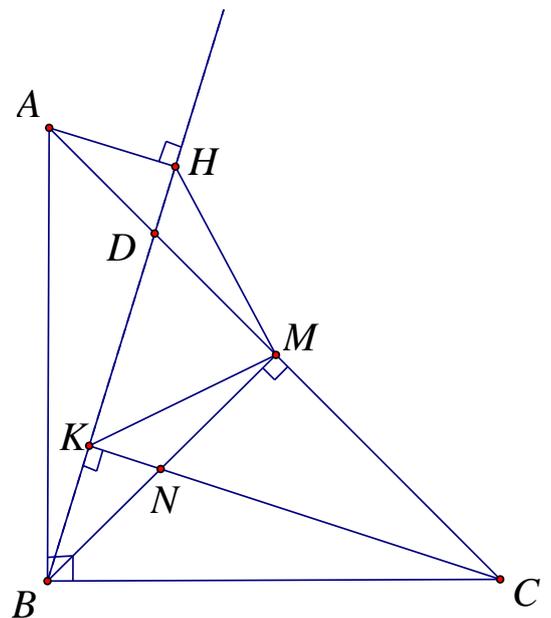
- a, $BH=CK$
- b, ΔMHK vuông cân

Bài làm:

a, $\Delta ABH = \Delta BCK \Rightarrow BH = CK$

b, $KBM = KCA$, mà $KCA = HAM \Rightarrow HAM = KBM$
 Chứng minh $\Delta HAM = \Delta KBM$ (c.g.c) $\Rightarrow MH = MK$

Có $HMK = AMK + KMB = 90^\circ$
 $\Rightarrow \Delta HMK$ vuông cân tại M

Bài 39: Cho ΔABC vuông cân ở A, M là trung điểm của BC, điểm E nằm giữa M và C, kẻ BH, CK vuông góc với AE, CMR:

- a, BH=AK
- b, $\Delta MBH = \Delta MAK$
- c, ΔMHK vuông cân

Bài làm:

a, Ta có:

$B_1 + A_1 = 90^\circ, A_1 + A_2 = 90^\circ \Rightarrow B_1 = A_2$
 $\Rightarrow \Delta BHA = \Delta AKC$ (cạnh huyền- góc nhọn)
 $\Rightarrow BH = AK$

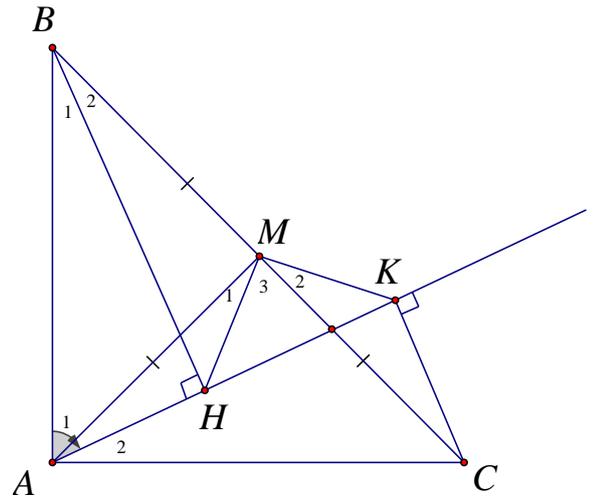
b, ΔABC vuông cân tại A $\Rightarrow AM = MB = MC$

Ta có: $B_2 + B_1 = 45^\circ, MAH + A_2 = 45^\circ$

mà $B_1 = A_2 \Rightarrow B_2 = MAH \Rightarrow \Delta BMH = \Delta AMK$ (c.g.c)

c, Theo câu b, $\Delta BMH = \Delta AMK \Rightarrow MH = MK$
 $\Rightarrow \Delta MHK$ cân tại M
 và $\Delta MHA = \Delta MKC$ (c.c.c)

$\Rightarrow M_1 = M_2$, mà $M_1 = M_3 = 90^\circ \Rightarrow \Delta MHK$ vuông cân tại M.

Bài 40: Cho ΔABC vuông tại A, M là trung điểm của BC, trên tia đối của tia MA, lấy điểm D sao cho $AM = MD$, gọi I và K lần lượt là chân đường vuông góc hạ từ B và C xuống AD, N là chân đường vuông góc hạ từ M xuống AC

a, CMR : $BK = CI$ và $BK \parallel CI$

b, CMR : $KN < MC$

c, ΔABC thỏa mãn điều kiện gì để $AI = IM = MK = KD$

d, Gọi H là chân đường vuông góc hạ từ D xuống BC, CMR: BI, DH, MN đồng quy

Bài làm :

a, Chứng minh $\Delta IBM = \Delta KCN \Rightarrow IM = MK$

Vì có : $CI = BK, MKB = MIC$ (so le)

$\Rightarrow BK \parallel CI$

b, Chỉ ra được $AM = MC \Rightarrow \Delta AMC$ cân tại M

$\Rightarrow MN$ là đường cao, trung tuyến của ΔAMC

Nên N là trung điểm của AC

ΔAKC vuông tại K, có KN là đường trung tuyến

$\Rightarrow KN = \frac{1}{2} AC$, Mặt khác $MC = \frac{1}{2} BC$

Lại có ΔABC vuông cân tại A

$\Rightarrow BC > AC \Rightarrow \frac{1}{2} BC > \frac{1}{2} AC \Rightarrow MC > KN$

c, Theo câu a, $IM = MK$ mà $AM = MD$ (gt) $\Rightarrow AI = KD$, vậy để $AI = IM = MK = KD$ thì cần $AI = IM$

Mặt khác $BI \perp AM \Rightarrow$ Khi đó BI là đường trung tuyến, là đường cao $\Delta ABM \Rightarrow \Delta ABM$ cân tại B (1)

Mà ΔABC vuông tại A, trung tuyến AM nên ΔABM cân tại M (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \Delta ABM$ là tam giác đều $\Rightarrow \angle ABM = 60^\circ$

Vậy ΔABC cần điều kiện $\angle ABM = 60^\circ$

d, Xây ra 2 TH

TH1 : Nếu I thuộc AM $\Rightarrow H \in MC \Rightarrow BI$ và DH cắt MN

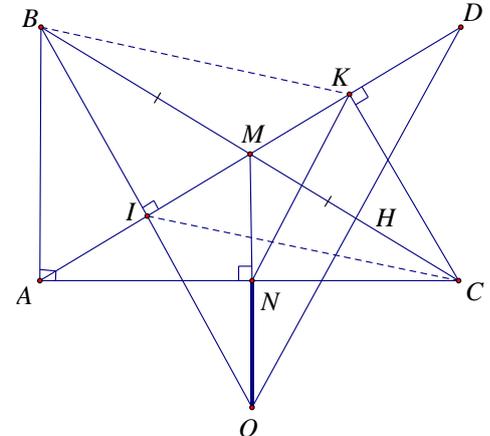
Gọi O là giao của BI và MN và O' là giao của DH và MN

CMR: $\Delta AIO = \Delta MHO' \Rightarrow MO = MO'$ hay O trùng O'

$\Rightarrow BI, DH, MN$ đồng quy

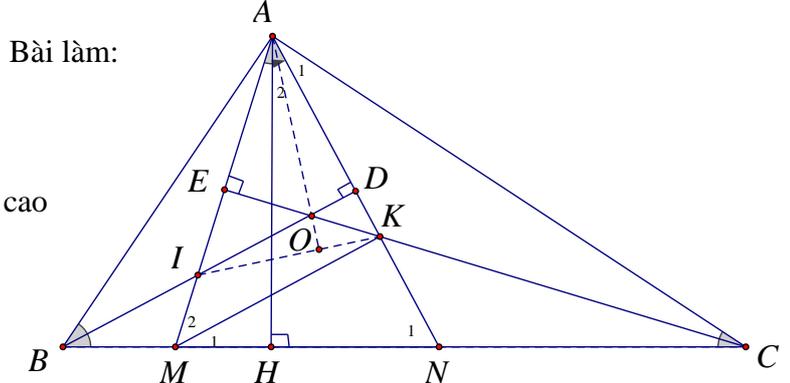
TH2: Nếu $I \in MD \Rightarrow H \in MB \Rightarrow BI, BH$ cắt tia đối tia MN, chứng minh tương tự TH1

Vậy BI, DH, MN đồng quy

Bài 41: Cho ΔABC vuông tại A, vẽ AH vuông góc với BC, trên BC lấy điểm N sao cho $BN=BA$, trên cạnh BC lấy điểm M sao cho $CM=CA$, Tia phân giác của $\angle ABC$ cắt AM tại I và cắt AN tại D, tia phân giác $\angle ACB$ cắt AN tại K và cắt AM tại E, gọi O là giao điểm của BD và CE

- a, CMR: BD vuông góc với AN, CE vuông góc với AM
 b, $BD \parallel MK$
 c, $IK=OA$

Bài làm:

- a, Xét ΔABN có $BA=BN \Rightarrow$ Cân
 $\Rightarrow BD$ là đường phân giác, đường cao
 $\Rightarrow BD \perp AN$
 Tương tự: ΔCAM có $CA=CM \Rightarrow CE$ là đường cao
 $\Rightarrow CE \perp AM$
 b, Vì ΔCAM cân, có CE vừa là đường cao, phân giác nên là đường trung trực
 $\Rightarrow KA=KM$ và $A_2 = M_2 \Rightarrow M_1 = A_1$

Xét ΔMKN có: $M_1 + N_1 = A_1 + BAN = 90^\circ \Rightarrow \Delta MKN$ vuông
 $\Rightarrow MK \perp MN \Rightarrow BD \parallel MK$ vì cùng vuông góc với AN

c, Ta có:

ΔMAK vuông cân tại K nên KE vừa là đường cao, trung tuyến $\Rightarrow KE=AE=ME$
 ΔAIK có ID, KE là hai đường cao nên $AO \perp IK$
 $\Rightarrow OAI + AIK = 90^\circ, EKI + EIK = 90^\circ \Rightarrow OAI = EKI$

Xét ΔAEO và ΔKEI có:

$$\begin{cases} AEO = KEI = 90^\circ \\ AE = KE \\ OAE = EKI \end{cases} \Rightarrow \Delta AEO = \Delta KEI (g.c.g) \Rightarrow Ao = IK$$

Bài 42: Cho ΔABC vuông tại A, đường cao AH, Trên tia đối AH lấy điểm D sao cho $AD=AH$, Gọi E là trung điểm HC, F là giao điểm của DE và AC

a, CMR: H, F và trung điểm M của DC là ba điểm thẳng hàng

b, CMR: $HF = \frac{1}{3}.DC$

c, Gọi P là trung điểm AH, CMR: EP vuông góc AB

d, CMR: BP vuông góc DC và CP vuông góc với DB

Bài làm:

a, $\Delta DHC, DE, CA$ là hai đường trung tuyến cắt nhau tại F nên F là trọng tâm, nên H, F và trung điểm M của DC thẳng hàng

b, Ta có: $HF = \frac{2}{3}.HM$

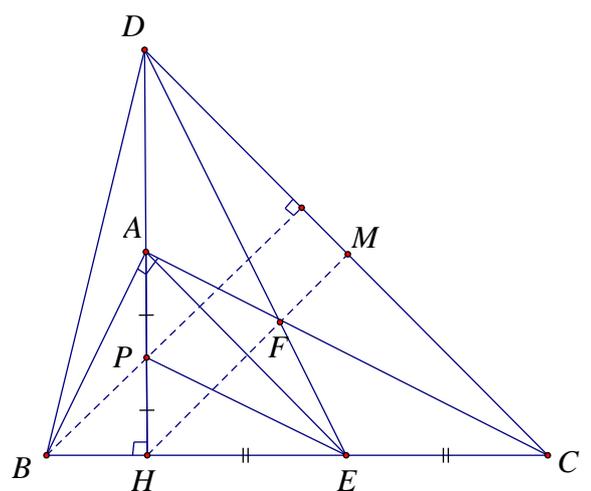
mà ΔDHC vuông tại H có HM là đường trung tuyến ứng với cạnh huyền nên $HM=MD=MC \Rightarrow HM = \frac{1}{2}DC$

$$\Rightarrow HF = \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{2}DC = \frac{DC}{3}$$

c, Vì PE là đường trung bình của $\Delta AHC \Rightarrow PE \parallel AC$ mà $AC \perp AB \Rightarrow PE \perp AB$

d, Theo câu c $\Rightarrow P$ là trực tâm của $\Delta ABE \Rightarrow BP \perp AE, AE \parallel DC \Rightarrow BP \perp DC$

Xét ΔDBC có AH và BP là hai đường cao nên Plaf trực tâm $\Rightarrow CP \perp AB$

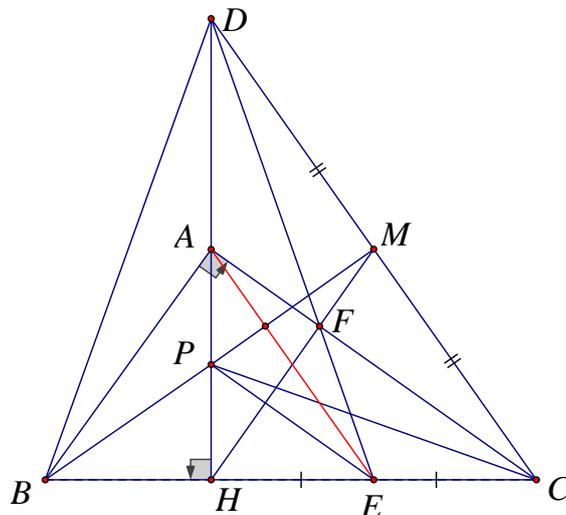
Bài 43: Cho ΔABC vuông tại A, đường cao AH, trên tia đối của tia AH lấy điểm D sao cho $AD=AH$, Gọi E là trung điểm của đoạn thẳng HC, F là giao điểm của DE và AC

a, Chứng minh: 3 điểm H, F và trung điểm M của đoạn CD là ba điểm thẳng hàng

b, CM: $HF = \frac{1}{3}DC$

c, Gọi P là trung điểm của đoạn thẳng AH, CM: $EP \perp AB$

d, CM: $BP \perp DC, CP \perp DB$

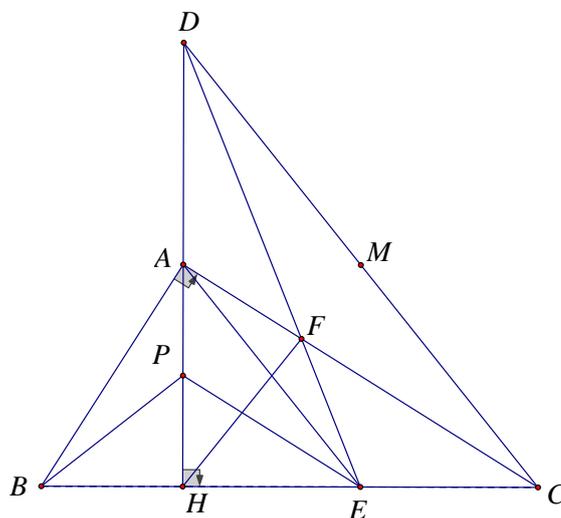
Bài 44: Cho ΔABC vuông tại A, đường cao AH, trên tia đối của tia AH lấy điểm D sao cho $AD=AH$, Gọi E là trung điểm của đoạn thẳng HC, F là giao điểm của DE và AC

a, CMR: H, F và trung điểm M của đoạn thẳng DC là ba điểm thẳng hàng

b, CMR: $HF = \frac{1}{3}DC$

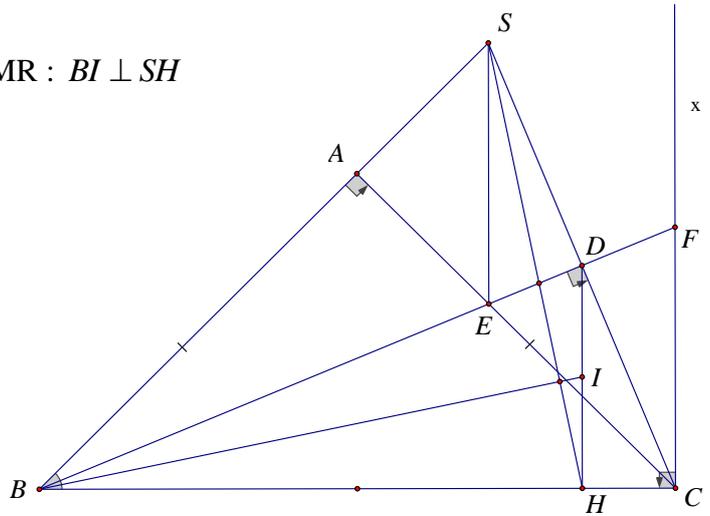
c, Gọi P là trung điểm của AH, CM $EP \perp AB, BP \perp DC$

d, Tính $CA^2 + DE^2$ theo DC

Bài 45: Cho ΔABC vuông cân tại A, vẽ tia $Cx \perp BC$ cắt tia phân giác góc B tại F, BF cắt AC tại E, kẻ $CD \perp EF$, kéo dài BA và CD gặp nhau tại S

- a, CM: $ABC = ACF$ và CD là tia phân giác ECF
- b, CM : $DE=DF$, và $SE=CF$
- c, CM : $SE//CF$ và $AE < EC$
- d, kẻ $DH \perp BC$, gọi I là trung điểm của DH, CMR : $BI \perp SH$

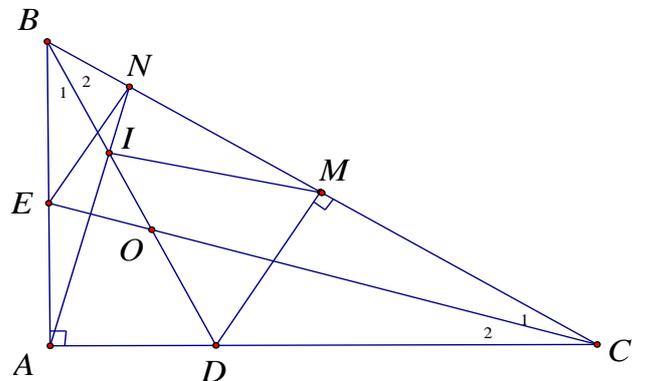

Bài 46: Cho ΔABC có $A = 90^\circ$, vẽ phân giác BD và CE cắt nhau tại O

- a, Tính $\angle BOC$
- b, Trên BC lấy M và N sao cho $BM=BA$, $CN=CA$, CMR: $EN//DM$
- c, Gọi I là giao điểm của BD và AN, CMR: ΔAIM cân

Bài làm:

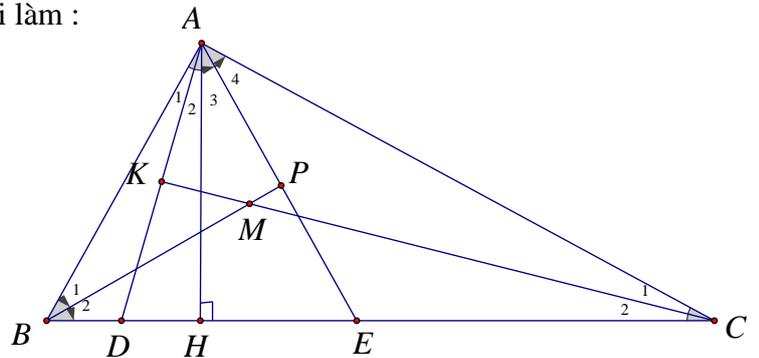
- a, Tự cm
- b, $\Delta ABD = \Delta MBD \Rightarrow M = 90^\circ \Rightarrow DM \perp BC$
 Chứng minh tương tự:
 $N = 90^\circ \Rightarrow EN \perp BC \Rightarrow EN // DM$
- c, $\Delta IBA = \Delta IBM$
 $\Rightarrow IA = IM \Rightarrow \Delta IAM$ cân

Bài 47: Cho ΔABC vuông tại A, đường cao AH, Tia phân giác HAB cắt BC tại D, tia phân giác HAC cắt BC tại E, CMR : giao điểm các đường phân giác của ΔABC là giao điểm các đường trung trực của ΔADE

Bài làm :

- Theo bài ra ta có :
- $B_1 + B_2 = A_3 + A_4 \Rightarrow B_1 = B_2 = A_3 = A_4$
- $\Rightarrow B_1 + BAP = A_4 + BAP = 90^\circ \Rightarrow BP \perp AE$
- ΔABP Có BP vừa là đường phân giác vừa là đường cao nên là tam giác cân.
- $\Rightarrow BP$ là đường trung trực của AE
- Chứng minh tương tự :
- CK là đường trung trực của AD,

mà BP cắt CK tại M $\Rightarrow M$ là giao 2 đường trung trực của ΔADE

Câu 48: Cho ΔABC có $AB < AC$, Trên tia đối của tia CA lấy điểm D sao cho $CD = AB$, Gọi P và Q là trung điểm của AD . BC và I là giao điểm các đường vuông góc với AD và BC tại P và Q

a, CMR: $\Delta AIB = \Delta DIC$

b, CM AI là phân giác BAC

c, Kẻ IE vuông góc với AB , CMR : $AE = \frac{1}{2} AD$

HD:

a, Ta có :

$IB = IC, IA = ID$

Lại có : $AB = CD$ (gt)

$\Rightarrow \Delta AIB = \Delta DIC$ (c.c.c)

b, Chứng minh $\angle DAI = \angle D, \Delta AIB = \Delta DIC$ (Theo câu a)

$\Rightarrow \angle BAI = \angle D \Rightarrow \angle DAI = \angle BAI$

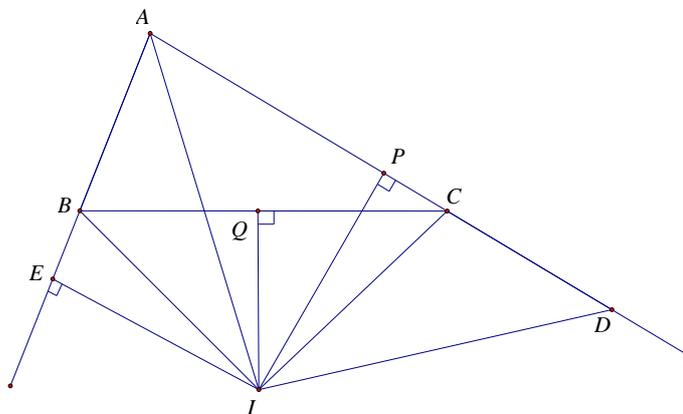
Vậy AI là tia phân giác của góc BAC

c, Kẻ $IE \perp AB$, ta có: $\Delta AIE = \Delta AIP$

$\Rightarrow AE = AP$

mà $AP = \frac{1}{2} AD$ (Vì P là trung điểm AD)

$\Rightarrow AE = \frac{1}{2} AD$

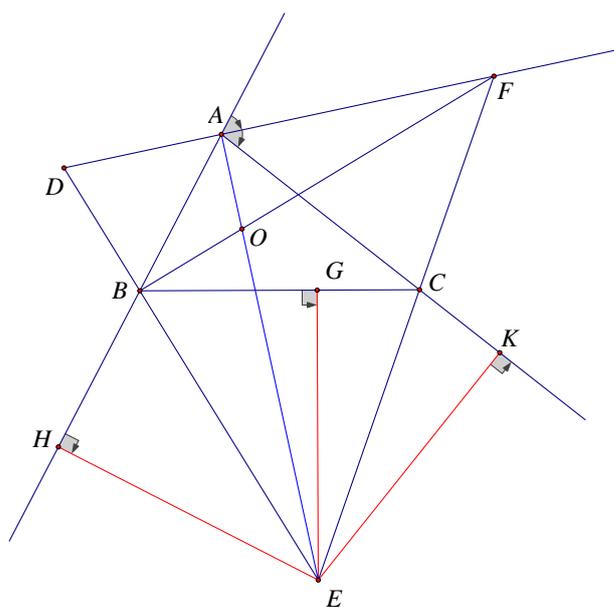
Bài 49: Cho ΔABC các đường phân giác của góc ngoài tại B và C cắt nhau ở E , gọi G, H, K theo thứ tự là chân các đường vuông góc kẻ từ E đến đường thẳng BC, AB, AC

a, Có nhận xét gì về độ dài EH, EG, EK

b, CM AE là phân giác BAC

c, Đường phân giác góc ngoài tại đỉnh A của ΔABC cắt các đường thẳng BE, CE theo thứ tự tại D và F , CM : $EA \perp DF$

d, CM điểm cách đều các cạnh của ΔABC cũng chính là trực tâm của ΔDEF

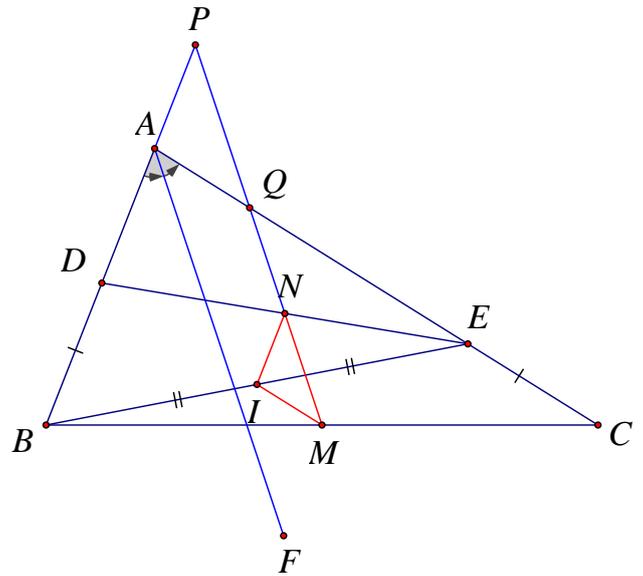

Bài 50: Cho $\triangle ABC$ ($AB < AC$) Gọi D là điểm nằm giữa A và B , E là điểm nằm giữa A và C sao cho $BD = CE$, Gọi M, N, I lần lượt là trung điểm của BC, DE và BE

a, Chứng minh $\triangle MIN$ cân

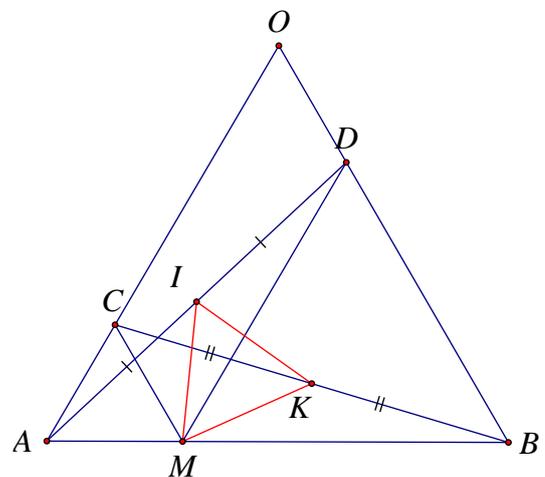
b, Đường thẳng MN cắt AB ở P , cắt AC ở Q , CM $\triangle APQ$ cân

c, Kẻ phân giác AF của $\triangle ABC$, CM: $MN \parallel AF$

Bài 51: Cho đoạn thẳng AB và điểm M nằm giữa A và B , trên cùng một nửa mp bờ AB , vẽ các tam giác đều $\triangle MAC$ và $\triangle MBD$. Các tia AC và BD cắt nhau tại O , gọi I và K theo thứ tự là trung điểm của AD và BC , CMR:

- $\triangle AOB$ là tam giác đều
- $MC = OD$ và $MD = OC$
- $AD = BC$
- $\triangle MIK$ là tam giác đều

Bài 52: Cho ΔABC vuông tại A, trên AC lấy điểm D sao cho $AB^2 = 3.ABD$, trên cạnh Ab lấy điểm E sao cho $AC^2 = 3.ACE$, Gọi F là giao điểm của BD và CE, I là giao điểm các đường phân giác của ΔBFC

a, Tính $\angle BFC$

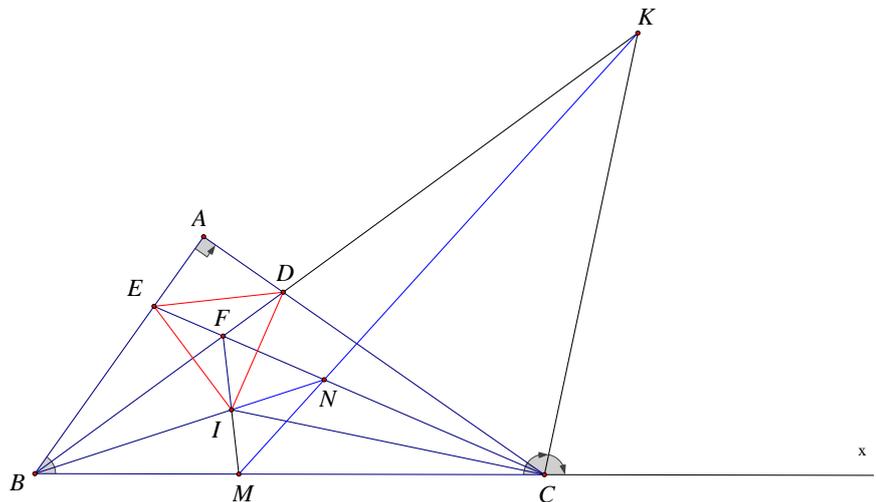
b, CM: $\Delta BFE = \Delta BFI$

c, Chứng minh ΔIDE là tam giác đều

d, Gọi Cx là tia đối của tia CB, M là giao điểm của FI và BC, tia phân giác của $\angle FCx$ cắt BF tại K, CMR :

MK là phân giác $\angle FMC$

e, MK cắt CF tại N, CM B, I, N thẳng hàng

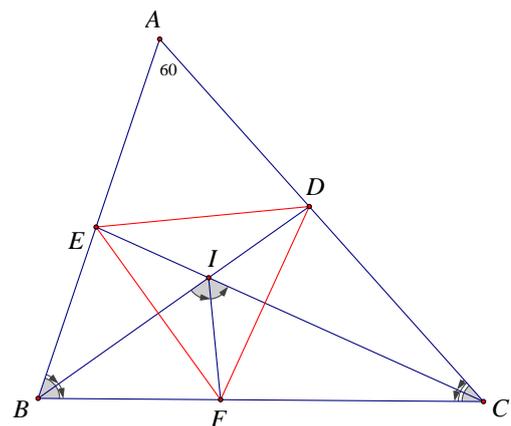
Bài 53: Cho ΔABC có $A = 60^\circ$, các tia phân giác B, C cắt nhau ở I, cắt cạnh AC, AB ở D và E, tia phân giác $\angle BIC$ cắt BC ở F

a, Tính $\angle BIC$

b, CM: $ID = IE = IF$

c, CM ΔDEF đều

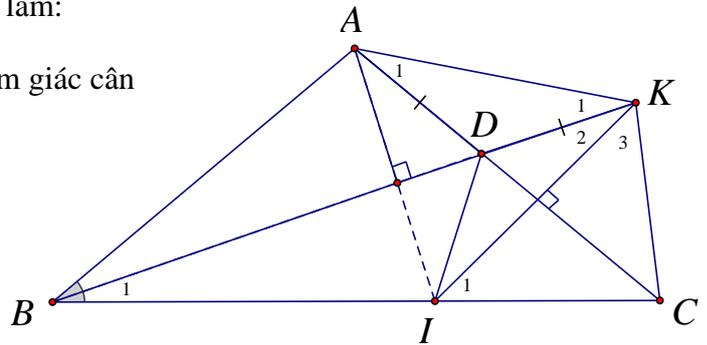
d, CM I là giao điểm các đường phân giác của hai ΔABC và DEF

Bài 54: Cho ΔABC cân tại A ($A = 100^\circ$), Tia phân giác góc B cắt AC tại D, qua A kẻ đường thẳng vuông góc với BD cắt BC ở I
 a, CMR: $BI=BA$
 b, Trên tia đối DB lấy K sao cho $DK=DA$, CMR: ΔAIK đều
 c, Tính các góc ΔBCK

Bài làm:

a, ΔABI có BD vừa là đường cao, phân giác $\Rightarrow$ là tam giác cân
 b, Vì ΔABI cân $\Rightarrow$ BD là đường trung trực $\Rightarrow KA=KI \Rightarrow \Delta AKI$ cân tại K
 mà ΔABC cân $\Rightarrow B = 40^\circ \Rightarrow B_1 = 20^\circ \Rightarrow D_1 = 60^\circ$
 Mà $D_1 = 2.K_1 \Rightarrow K_1 = 30^\circ$, mà
 KD là tia phân giác $\Rightarrow AKI = 60^\circ$ nên đều

c, Vì ΔAKI đều có $DA=DK \Rightarrow D$ nằm trên đường trung trực, cao $\Rightarrow DI = AK \Rightarrow D$ là trọng tâm, trực tâm $\Rightarrow AC$ là đường trung trực $KI \Rightarrow CK=CI$
 $\Rightarrow \Delta CKI$ cân tại C $\Rightarrow K_3 = I_1 = 180^\circ - KIB$
 ta có: $KIB = 180^\circ - (K_2 + B_1) = 180^\circ - (30^\circ + 20^\circ) = 130^\circ \Rightarrow \hat{I} = 50^\circ$
 $\Rightarrow K_3 = 50^\circ \Rightarrow CKB = 50^\circ + 30^\circ = 80^\circ \Rightarrow KCB = 80^\circ$

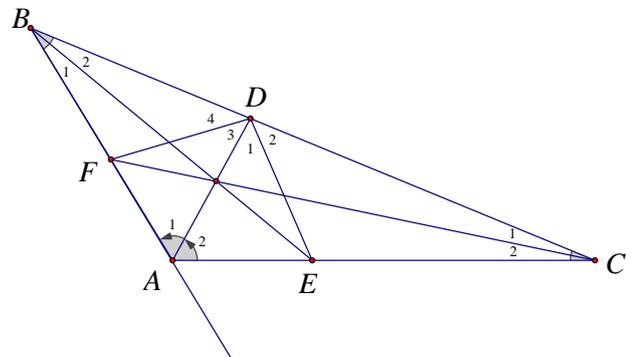
Bài 55: Cho ΔABC có $A = 120^\circ$, các đường phân giác AD, BE, CF

a, CMR DE là phân giác góc ngoài của ΔADB
 b, Tính EDF

Bài làm :

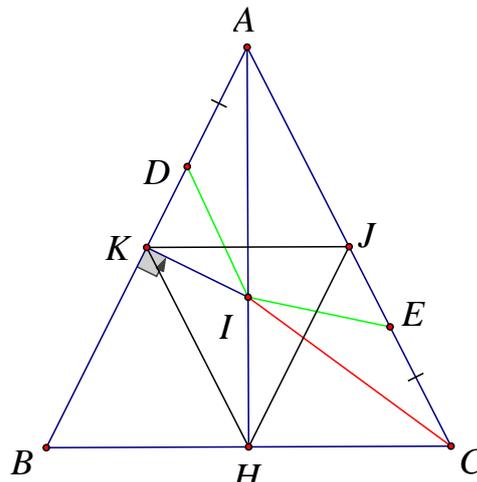
a, Ta có: $A_1 = A_2 = A_3 = 60^\circ$
 nên AE là tia phân giác ngoài của ΔABD ,
 BE là tia phân giác góc B, và AE cắt BE tại E nên
 DE là tia phân giác góc ngoài ΔADB

b, Chứng minh tương tự FD là phân giác góc ngoài ΔADC
 Khi đó: $D_1 = D_2, D_3 = D_4 \Rightarrow D_1 + D_3 = 90^\circ$

Bài 56: Cho ΔABC cân tại A, đường cao AH, K là trung điểm của AB, J là trung điểm của AC, đường trung trực của đoạn AB cắt AH tại I, lấy D trên AB, E trên AC sao cho $AD=CE$, CM:

a, $IA=IC$
 b, $ID=IE$
 c, ΔHJK cân
 d, Cho biết $A = 40^\circ$, tính các góc của ΔHJK

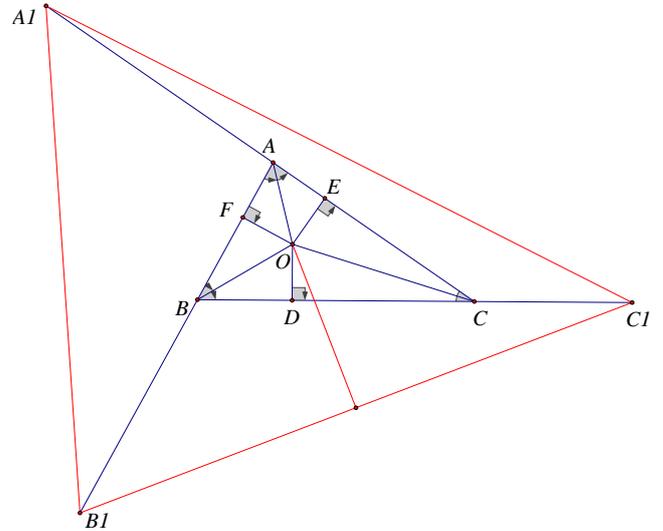

Bài 57: Cho ΔABC , Gọi O là giao điểm các đường phân giác của tam giác đó, từ O kẻ OD, OE, OF lần lượt vuông góc với BC, CA, AB , Trên tia đối của tia AC, BA, CB lấy theo thứ tự 3 điểm A_1, B_1, C_1 , sao cho: $AA_1 = BC, BB_1 = AC, CC_1 = AB$, CMR:

a, $AE=AF, BD=BF, CD=CE$

b, $EA_1 = FB_1 = DC_1$

c, O là giao điểm các đường trung trực của $\Delta A_1B_1C_1$

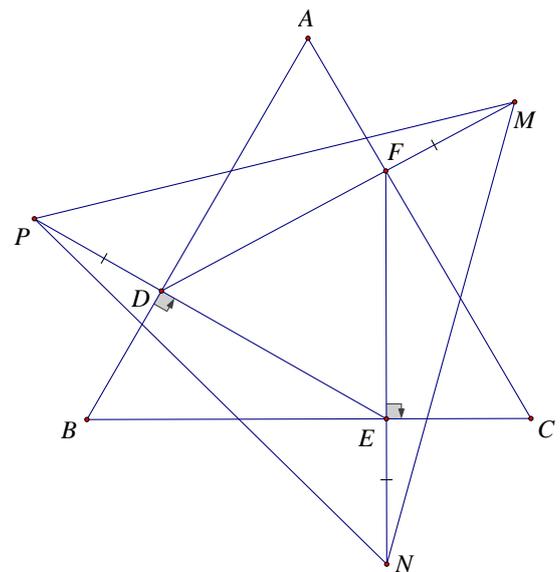
Bài 58: Cho ΔABC đều, trên cạnh AB lấy điểm D sao cho $BD = \frac{1}{3} AB$, qua D kẻ đường thẳng vuông góc với AB cắt BC ở E , qua E kẻ đường vuông góc với BC cắt AC ở F

a, CMR: $DF \perp AC$

b, CM ΔDEF đều

c, Trên tia đối của các tia DE, FD, EF lần lượt lấy các điểm P, M, N sao cho $DP=FM=EN$, Hỏi ΔMNP là Δ gì vì sao?

d, Chứng minh rằng $\Delta ABC, \Delta DEF, \Delta MPN$ có cùng trọng tâm

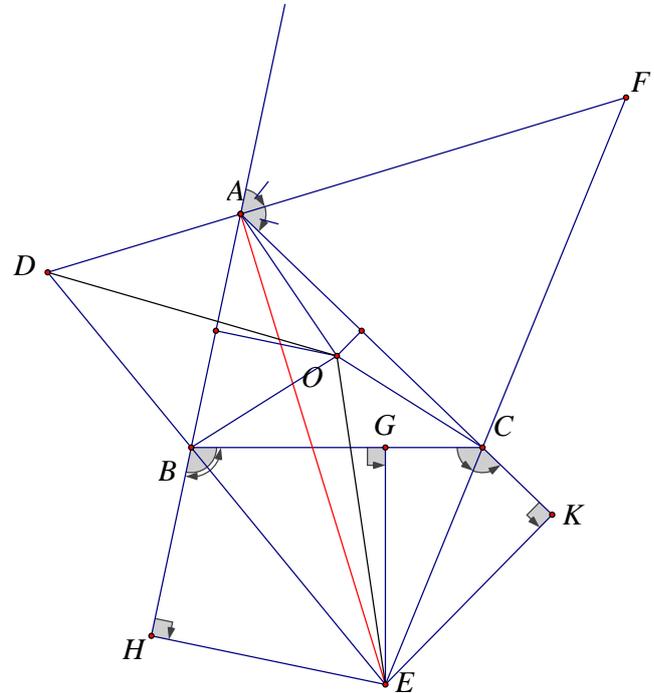
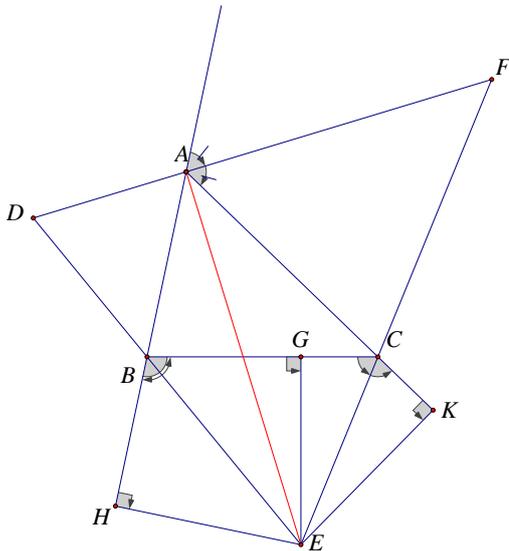
Bài 59: Cho ΔABC , các đường phân giác của góc ngoài tại B và C cắt nhau ở E, gọi G, H, K theo thứ tự là chân các đường vuông góc kẻ từ E đến các đường thẳng BC, AB, AC

a, Có nhận xét gì về độ dài EH, EG, EK

b, Chứng minh AE là phân giác BAC

c, đường phân giác góc ngoài tại đỉnh A của ΔABC cắt các đường thẳng BE, CE theo thứ tự tại D và F, CMR: $EA \perp DF$

d, Chứng minh điểm cách đều các cạnh của ΔABC cũng chính là trực tâm của ΔDEF

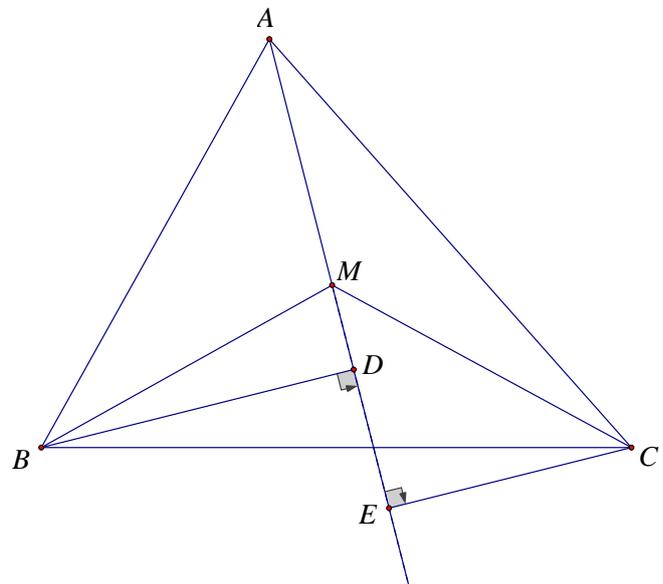
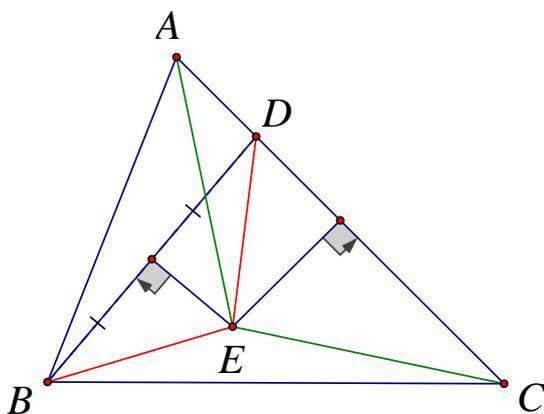
Bài 60: Cho ΔABC nhọn có $AB < AC$, trên tia AC lấy điểm D sao cho $CD = AB$, Hai đường trung trực của BD và AC cắt nhau tại E

a, CM: $\Delta AEB = \Delta CED$

b, AE là phân giác trong tại đỉnh A của ΔABC

c, Gọi M là 1 điểm bất kỳ nằm trong tam giác,

Xác định vị trí của M để biểu thức: $MA \cdot BC + MB \cdot AC + MC \cdot AB$ đạt giá trị nhỏ nhất

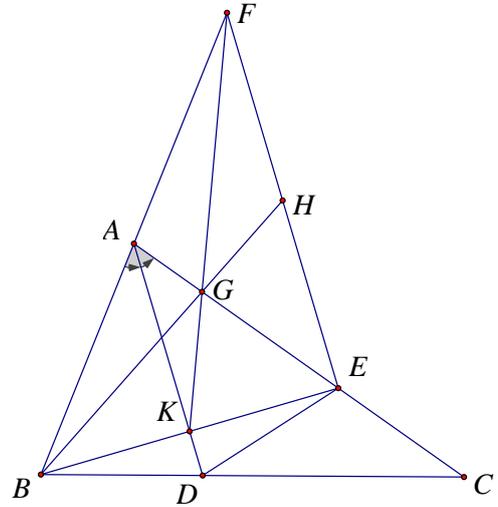

Bài 61: Cho ΔABC , $AB < AC$, AD là tia phân giác BAC , trên cạnh AC lấy điểm E sao cho $AB = AE$
 a, CMR: $DB = DE$

b, Giả sử AD cắt BE tại K , CMR: K là trung điểm của BE

c, Qua E kẻ đường thẳng d song song với AD cắt BA tại F , CMR: ΔAEF cân

d, Giả sử EA cắt FK tại G , BG cắt EF tại H . biết $EA = 9\text{cm}$, $BH = 12\text{cm}$. $AH = ? \text{cm}$, Tính chu vi ΔBGE

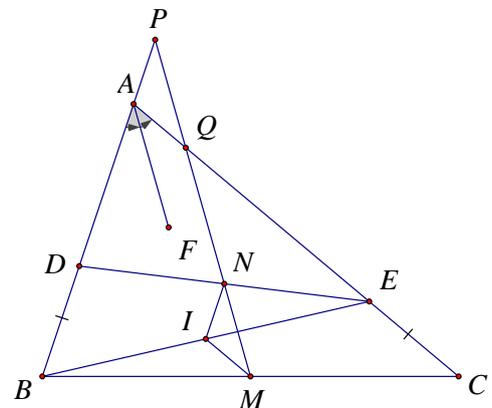

Bài 62: Cho ΔABC ($AB < AC$) gọi D là điểm nằm giữa A và B , E là điểm nằm giữa A và C và $BD = CE$,
 Gọi M, N, I lần lượt là trung điểm của BC, DE và BE

a, CMR: ΔMIN cân

b, Đường thẳng MN cắt đường thẳng AB ở P , cắt AC ở Q , CMR ΔAPQ cân

c, Kẻ phân giác AF của ΔABC , CMR: $MN \parallel AF$

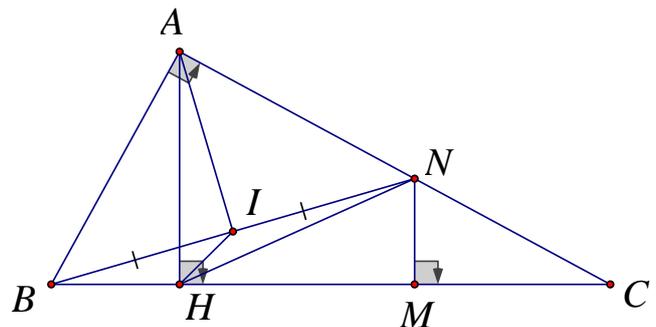
Bài 63: Cho ΔABC vuông tại A , $B > C$, kẻ đường cao AH

a, So sánh AB với AC , HB với HC

b, Trên HC lấy M sao cho $HM = HA$, Từ M kẻ đường thẳng vuông góc với BC , đường thẳng này cắt AC tại N , so sánh AH và HN

c, CM ΔABN vuông cân

d, Gọi I là trung điểm của BN , Tính AHI

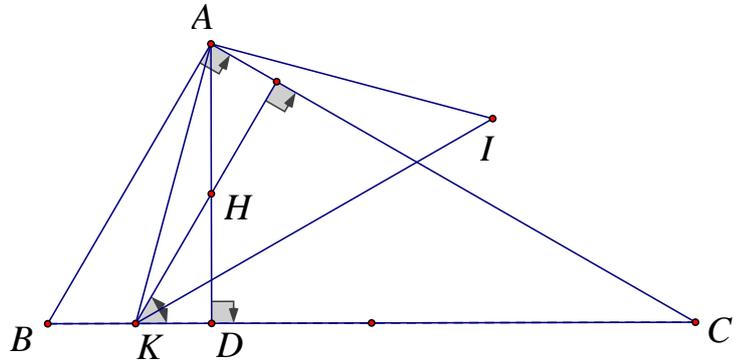
Bài 64: Cho ΔABC vuông tại A ($AB < AC$) đường cao AD, tia phân giác BAD cắt BC tại K

a, CMR: $CAD = ABC$ và $CKA = CAK$

b, Gọi H là trực tâm của ΔCAK , CM $KH \parallel AB$, $KH = HA$ và $AH > HD$

c, Đường thẳng vuông góc với AK tại A cắt tia phân giác HKC tại I, ΔAKI là tam giác gì?

d, ΔABC phải có thêm điều kiện gì để $BH = AK$

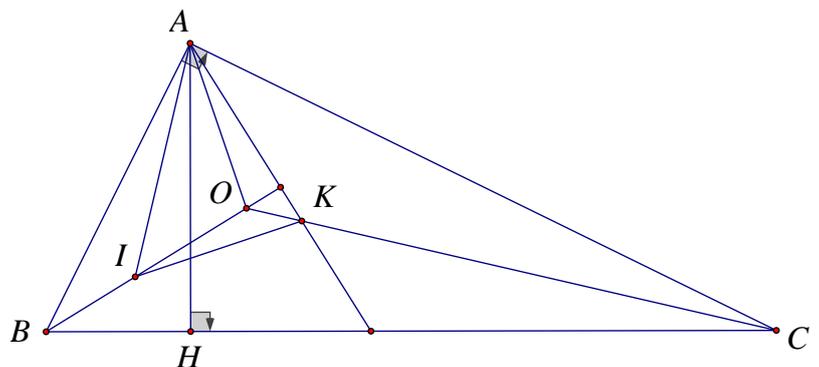
Bài 65: Cho ΔABC vuông tại A ($AB < AC$) đường cao AH, gọi I và K theo thứ tự là giao điểm các đường phân giác của ΔAHB và ΔAHC

a, CM: $HB < HC$

b, CM: $BI \perp AK$

c, Gọi O là giao điểm của BI và CK, CM $AO \perp IK$

d, CM $BOC = AIB = AKC$

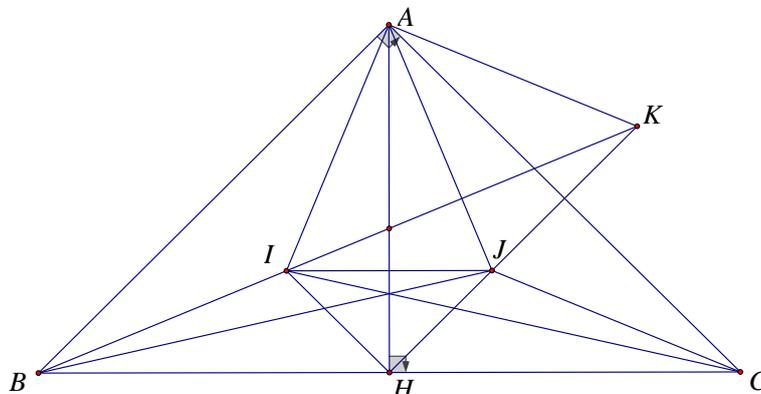
Bài 66: Cho ΔABC vuông cân tại A, đường cao AH, hai tia phân giác của B, BAH cắt nhau ở I, Hai tia phân giác C, CAH cắt nhau ở J, CMR:

a, $\Delta ABI = \Delta ACJ$, $\Delta ABJ = \Delta ACI$

b, ΔIHJ vuông cân

c, Gọi giao điểm của tia BI và HJ là K, CMR: $AI \perp AK$

d, Trục tâm của ΔAIJ là giao điểm 3 đường phân giác của ΔABC

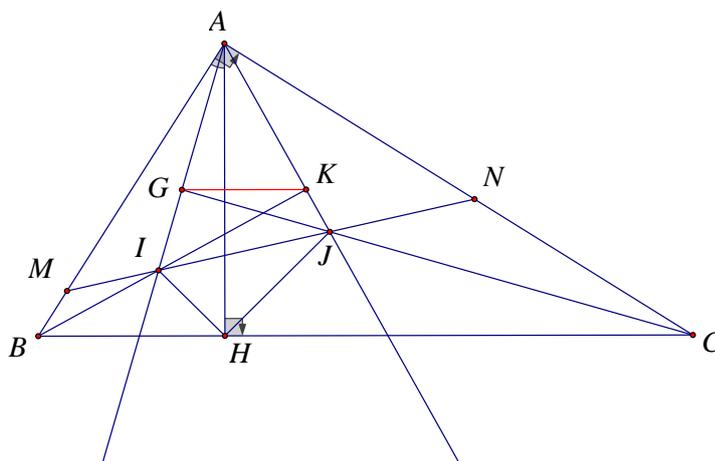
Bài 67: Cho ΔABC vuông tại A, đường cao AH, Trên AB và AC lần lượt lấy các điểm M và N sao cho $AM = AN = AH$, Các đường phân giác trong góc BAH, CAH cắt MN tại I và J

a, CMR: $IM = IH$, $JN = JH$

b, CMR: $IJ^2 = IM^2 + JN^2$

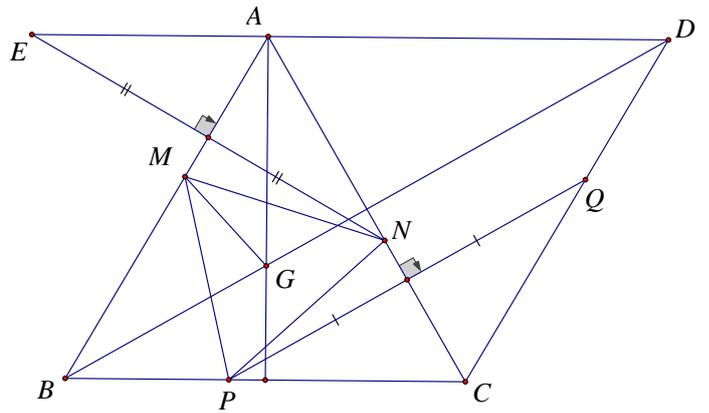
c, CM BI là phân giác trong ABH và BI vuông góc với AJ tại K

d, CJ cắt AI tại G, CMR: $KG = \frac{1}{4} BC$

Bài 68: Cho ΔABC đều có cạnh bằng a , các điểm M, N, P lần lượt thuộc các cạnh AB, AC, BC sao cho $AN=BM=CP$

- a, ΔMNP là tam giác gì? Hãy chứng minh
- b, CMR $2 \Delta ABC$ và ΔMNP có cùng trọng tâm
- c, Lấy các điểm E và Q sao cho AB và AC lần lượt là các đường trung trực của NE và PQ , Gọi D là giao điểm của EA và CQ . CMR: 3 điểm B, G, D thẳng hàng
- d, Tính độ dài BD theo a

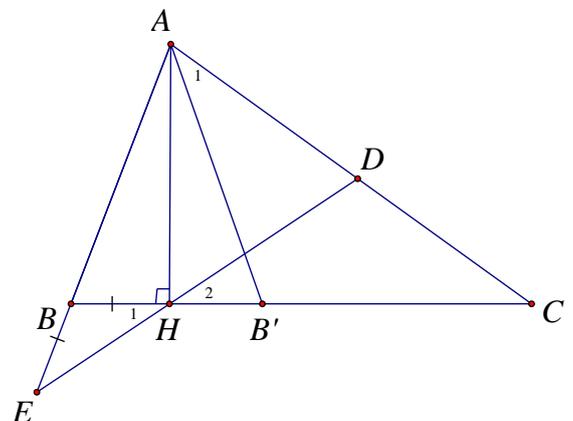

Bài 69: Cho ΔABC có $B < 90^\circ, B = 2.C$, kẻ đường cao AH , trên tia đối của tia BA lấy điểm E sao cho $BE=BH$, đường thẳng HE cắt AC tại D

- a, CMR: $\angle BEH = \angle ACB$
- b, CMR: $BH=DC=DA$
- c, Lấy B' sao cho H là trung điểm của BB' , CMR: $\Delta AB'C$ cân
- d, CMR: $AE=HC$

Bài làm:

- a, ΔBEH cân tại B nên $\angle E = \angle H_1$
 $\angle ABC = \angle E + \angle H_1 = 2.E$, mà $\angle ABC = 2.C \Rightarrow \angle BEH = \angle ACB$
- b, CM ΔDHC cân tại D , nên $DC = DH$
 ΔDHA có $\angle DAH = 90^\circ - C = 90^\circ - H_2 = \angle DHA$
 Nên ΔDAH cân tại $D \Rightarrow DA=DH$
- c, $\Delta ABB'$ cân tại A nên $B' = B = 2.C$
 $\Rightarrow B' = A_1 + C \Rightarrow 2.C = A_1 + C \Rightarrow C = A_1 \Rightarrow \Delta AB'C$
 cân tại B'

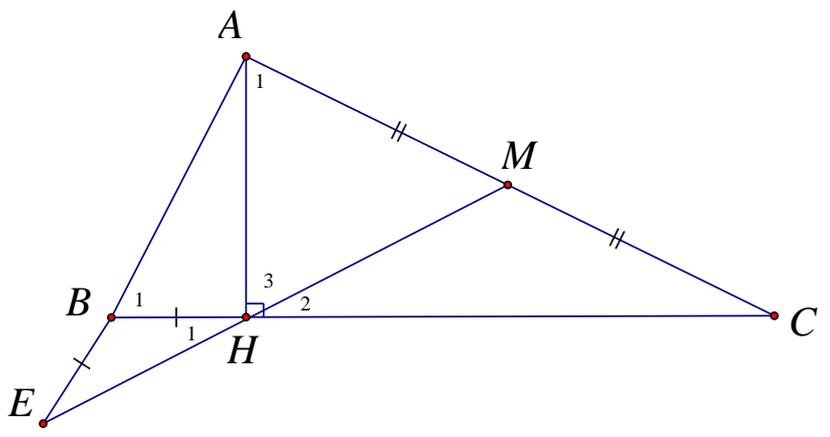
- d, $AB=AB'=CB'$, $BE=BH=B'H$
 Có $AE=AB+BE$, $HC=CB'+B'H \Rightarrow AE=HC$

Bài 70: Cho ΔABC có góc B là góc nhọn, và $B = 2.C$, Dựng đường cao AH, trên tia đối của tia BA lấy điểm E sao cho $BE=BH$, CMR:

- a, $BHE = C$
- b, Đường thẳng EH đi qua trung điểm AC

Bài làm:

a, Ta có:
 B_1 là góc ngoài của ΔBEH
 $\Rightarrow B_1 = E + H = 2.H_1 = 2.C \Rightarrow H_1 = C$

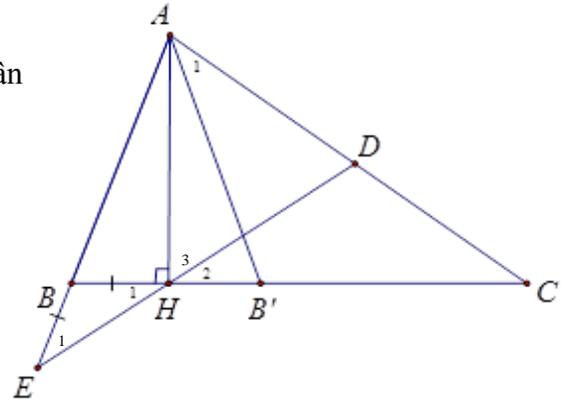
b, Giả sử EH cắt AC tại M
 $\Rightarrow H_1 = H_2$ (đ²) $\Rightarrow \Delta MHC$ cân
 Lại có : $H_2 + H_3 = 90^0, A_1 + C = 90^0 \Rightarrow A_1 + H_2 = 90^0$
 $\Rightarrow A_1 = H_3 \Rightarrow \Delta AMH$ cân $\Rightarrow MA=MH \Rightarrow MA=MH=MC$

Bài 71: Cho ΔABC có $B < 90^0$ và $B = 2.C$, kẻ đường cao AH, trên tia đối của tia BA lấy điểm E sao cho $BE=BH$, đường thẳng HE cắt AC tại D

- a, CMR: $BEH = ACB$
- b, CMR: $DH=DC=DA$
- c, Lấy B' sao cho H là trung điểm của BB' , CMR: $\Delta AB'C$ cân

Bài làm:

a, Ta có: $B_1 = E_1 + H_1 = 2.E_1$, mà $B_1 = 2.C \Rightarrow E_1 = C$
 b, Ta có : $E_1 = H_1 = H_2 = C \Rightarrow DH = DC$
 mà $A_1 + C = 90^0, H_3 + H_2 = 90^0 \Rightarrow H_3 + C = 90^0$
 $\Rightarrow A_1 = H_3 \Rightarrow DA = DH$
 Vậy $DA=DH=DC$

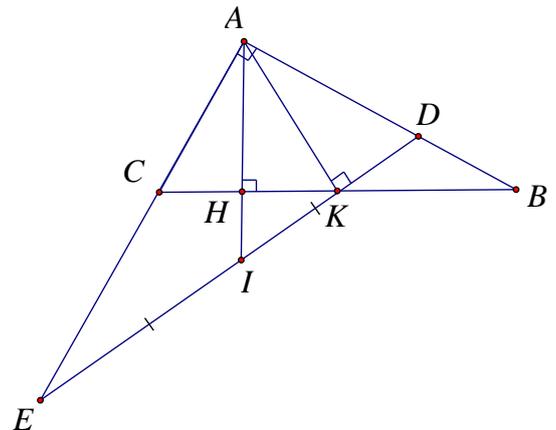
c, $\Delta ABB'$ cân $\Rightarrow B_1 = B'_1 = B'AC + B'CA = 2C \Rightarrow B'AC = C \Rightarrow \Delta AB'C$ cân

Bài 72: Cho ΔABC vuông tại A, K là trung điểm của BC, qua K kẻ đường thẳng vuông góc với AK, đường thẳng này cắt các đường thẳng AB, AC lần lượt ở D và E, Gọi I là trung điểm của DE
 a, CMR : AI vuông góc với BC
 b, Có thể nói $DE < BC$ được không?

Bài làm:

a, ΔADE vuông tại A có đường trung tuyến AI
 $\Rightarrow \Delta AIE$ cân tại I
 và ΔACK cân tại K $\Rightarrow A_1 = E, C_1 = CAK$
 mà $E + CAK = 90^\circ \Rightarrow A_1 + C_1 = 90^\circ \Rightarrow AH \perp CK$

b, Để so sánh DE với BC
 ta so sánh IE với CK và AI với AK
 ΔAKI vuông $\Rightarrow AI \geq AK \Rightarrow DE = BC$ khi K trùng với I
 hay ΔABC vuông cân tại A

Bài 73: Cho ΔABC ($AB > AC$), M là trung điểm BC, đường thẳng đi qua M và vuông góc với tia phân giác góc A tại H cắt hai tia AB và AC lần lượt ở E và F, CMR:

a, $\frac{EF^2}{4} + AH^2 = AE^2$

b, $2 \cdot BME = ACB - B$

c, $BE = CF$

Bài làm:

a, ΔAFH vuông tại H
 $\Rightarrow HF^2 + AH^2 = AF^2$ (1)
 mà $\Delta AHE = \Delta AHF \Rightarrow HF = \frac{EF}{2}, AE = AF$

Thay vào (1) $\Rightarrow \left(\frac{FE}{2}\right)^2 + AH^2 = FA^2$

b, Ta có: $E_1 = F$, ta có: ΔCMF có C_1 là góc ngoài nên:

$$C_1 = CMF + F \Rightarrow CMF = C_1 - F$$

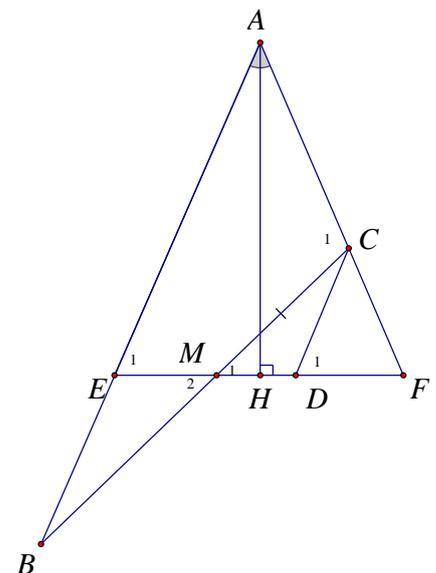
$$\Delta BME \text{ có } E_1 \text{ là góc ngoài} \Rightarrow M_2 = E_1 - B \Rightarrow 2 \cdot M_2 = M_1 + M_2 = (C_1 - F) + (E_1 - B)$$

$$\Rightarrow 2 \cdot M_2 = C_1 - B$$

c, Từ C vẽ $CD \parallel AB \Rightarrow \Delta BME = \Delta CMD$ (g.c.g) $\Rightarrow BE = CD$ (1)

mà $E_1 = D_1 \Rightarrow D_1 = F \Rightarrow \Delta CDF$ cân $\Rightarrow CF = CD$ (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow BE = CF$

Bài 74: Cho ΔABC có $AB < AC$, gọi M là trung điểm của BC , từ M kẻ đường thẳng vuông góc với tia phân giác góc A , cắt tia này tại N , cắt AB tại E và cắt AC tại F , CMR:

a, $AE=AF$

b, $BE=CF$

c, $AE = \frac{AB + AC}{2}$

Bài làm:

a, ΔAEF có AN vừa là tia phân giác vừa là đường cao nên

ΔAEF cân tại $A \Rightarrow AE=AF$

b, Từ B kẻ đường thẳng $\parallel AC$ cắt EF tại I

Khi đó:

$I_1 = F_1, F_1 = E_1 \Rightarrow I_1 = E_1 \Rightarrow \Delta BEI$ cân tại B

$\Rightarrow BE=BI$

$\Delta MBI = \Delta MCF$ (g.c.g) $\Rightarrow FC=BI$

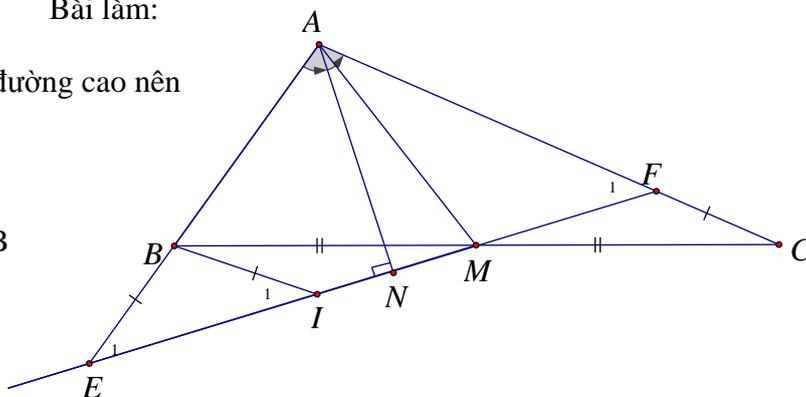
Từ hai điều trên ta có: $FC=BI=BE$

c, Ta có :

$2.AE = AE + AE = (AB + BE) + AE$

$= AB + (BE + AE) = AB + (FC + AF) = AB + AC$

$\Rightarrow AE = \frac{AB + AC}{2}$

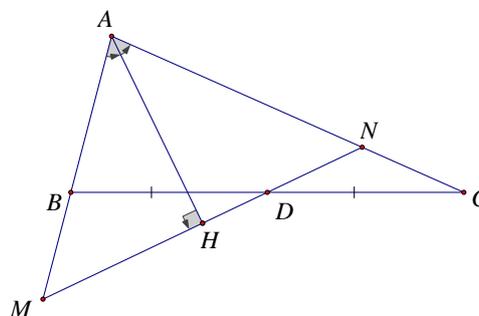

Bài 75 : Cho ΔABC ($AB < AC$), từ trung điểm D của cạnh BC , kẻ 1 đường thẳng vuông góc với tia phân giác góc A , đường thẳng đó cắt AB và AC lần lượt ở M và N

a, CM : ΔAMN cân

b, CM: $BM=CN$

c, Cho $AB=c, AC=b$, tính AM và BM theo b và c

Bài 76: Cho ΔABC , tia phân giác AD , gọi I là trung điểm của BC , đường thẳng qua I và vuông góc với AD cắt các đường thẳng AB, AC lần lượt tại M và N . kẻ $BE \parallel AC$, E thuộc MI , CMR:

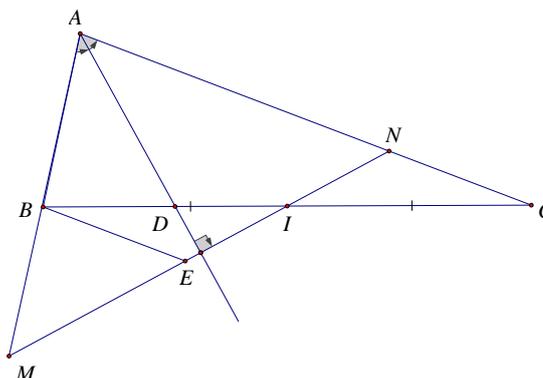
a, $\Delta IBE = \Delta ICN$

b, ΔAMN cân

c, $BM=CN$

d, ΔABC cần có thêm điều kiện gì để ΔBME đều

e, Biết $A = 70^\circ$, tính BEN

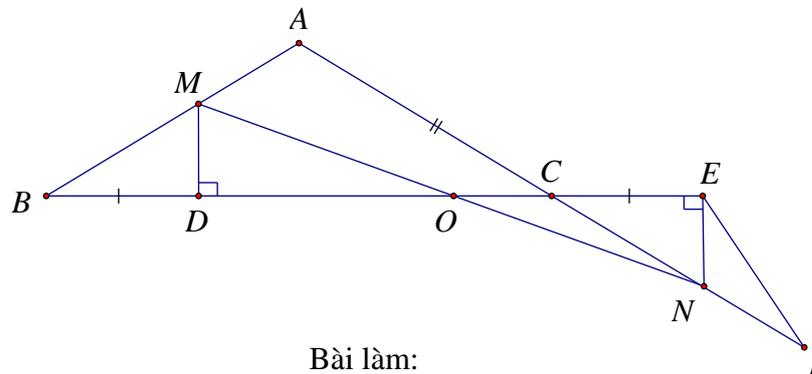

Bài 77: Cho ΔABC cân tại A, góc A tù, trên cạnh BC lấy điểm D, trên tia đối của tia CB lấy điểm E sao cho $BD=CE$, trên tia đối của tia CA lấy điểm I sao cho $CI=CA$

a, CMR: $\Delta ABD = \Delta ICE$ và $AB+AC < AD+AE$

b, Từ D và E kẻ các đường thẳng cùng vuông góc với BC cắt AB, AI lần lượt tại M và N, CMR: $BM=CN$

c, CMR: Chu vi ΔABC nhỏ hơn chu vi ΔAMN

Bài làm:

a, CM: $\Delta ABD = \Delta ICE$ (c.g.c), Ta có :

$AB+AC=AI$, Vì $\Delta ABD = \Delta ICE \Rightarrow AD = EI$

Áp dụng BĐT trong ΔAEI : $AE + EI > AI$ hay $AE+AD > AB+AC$

b, CM: $\Delta BDM = \Delta CEN$ (g.c.g) $\Rightarrow BM = CN$

c, Vì $BM=CN \Rightarrow AB+AC=AM+AN$, có $BD=CE$ (gt), $\Rightarrow BC=DE$

Gọi O là giao của Mn và BC

$$\Rightarrow \begin{cases} OM > OD \\ ON > OE \end{cases} \Rightarrow MO + ON > OD + OE \Rightarrow MN > DE \Rightarrow MN > BC \quad (2)$$

từ (1) và (2) ta có : chu vi của ΔABC nhỏ hơn chu vi của ΔAMN

Bài 78: Cho ΔABC vuông tại C, kẻ CH vuông góc với AB, trên các cạnh AB, AC lấy tương ứng hai điểm M, N sao cho $BM=BC$ và $Cn=CH$, CMR:

a, MN vuông góc với AC

b, $AC+BC < AB+CH$

Bài làm:

a, Có $BC=BM$ (gt) $\Rightarrow \Delta CBM$ cân tại B

$$\Rightarrow MCB = CMB \Rightarrow \begin{cases} MCB + ACM = 90^\circ \\ CMB + MCH = 90^\circ \end{cases} \Rightarrow ACM = MCH$$

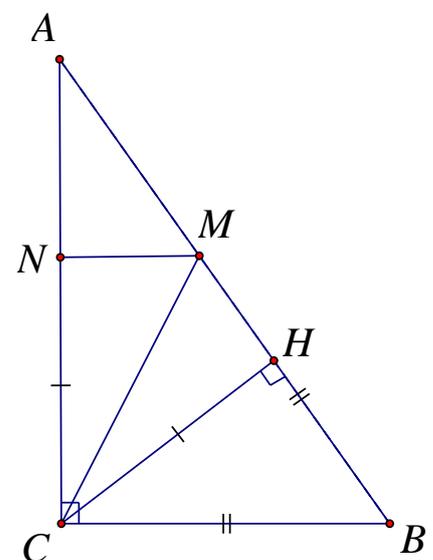
$\Delta MNC = \Delta MHC$ (c.g.c) $\Rightarrow MNC = MCH$

mà $MCH = 90^\circ \Rightarrow MNC = 90^\circ$ hay MN, AC vuông góc với nhau

b, Ta có: $BM=BC$, $CN=CH$

ΔAMN có $N = 90^\circ \Rightarrow AM$ là cạnh lớn nhất

$\Rightarrow MB+MA+CH > BC+CN+NC \Rightarrow BA+CH > BC+CA$

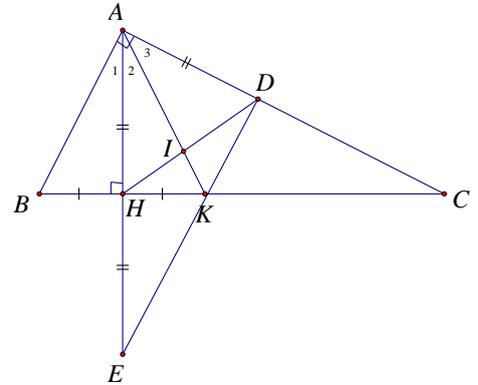
Bài 79: Cho ΔABC vuông tại A, có $B = 60^\circ$, vẽ $AH \perp BC$

a, Tính số đo HAB

b, Trên cạnh AC lấy điểm D sao cho $AD=AH$, gọi I là trung điểm của HD, CMR: $\Delta AHI = \Delta ADI$

c, Tia AI cắt HC tại K, CMR: $\Delta AHK = \Delta ADK$, từ đó $\Rightarrow AB \parallel KD$

d, Trên tia đối của tia AH, lấy điểm E sao cho $HE=AH$, CM H là trung điểm của BK và 3 điểm D, K, E thẳng hàng

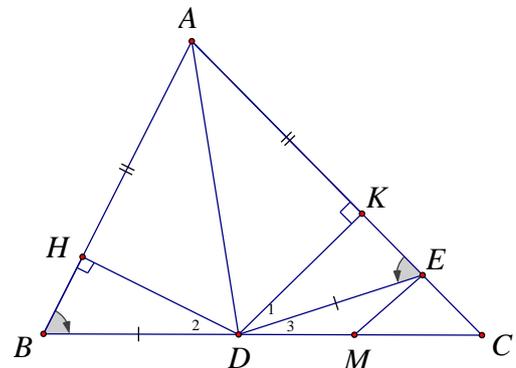
Bài 80: Cho ΔABC có 3 góc nhọn ($AB < AC$). Tia phân giác BAC cắt BC tại D, lấy E trên AC sao cho $AE=AB$

a, CMR: $\Delta ADB = \Delta ADE$

b, Vẽ $DH \perp AB$ ($H \in AB$), $DK \perp AC$ cmr: $BH = EK$

c, Từ E vẽ đường thẳng $\parallel KD$, cắt BC tại M, cmr: $DEM = BDH$

d, cmr: $DEM = ACB = 90^\circ - CDE$

Bài 81: Cho ΔABC vuông tại B, Phân giác AD, từ D kẻ DH vuông góc với AC ($H \in AC$), HD và AB kéo dài cắt nhau tại I, CMR:

a, $\Delta ABD = \Delta AHD$

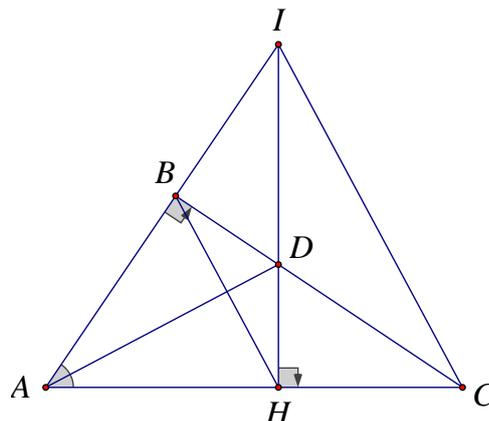
b, AD là trung trực của BH

c, ΔDIC cân

d, $BH \parallel IC$

e, $AD \perp IC$

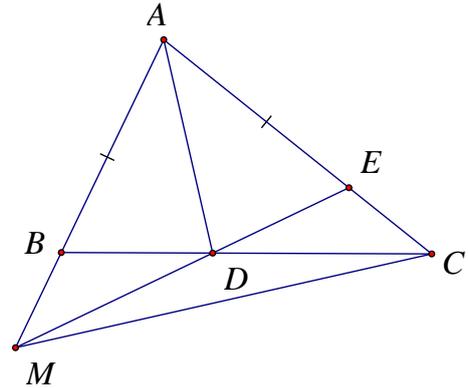
g, $BC > AC + AD - 2AB$

Bài 82: Cho ΔABC có $AB < AC$, phân giác AD, trên tia AC lấy điểm E sao cho: $AE=AB$

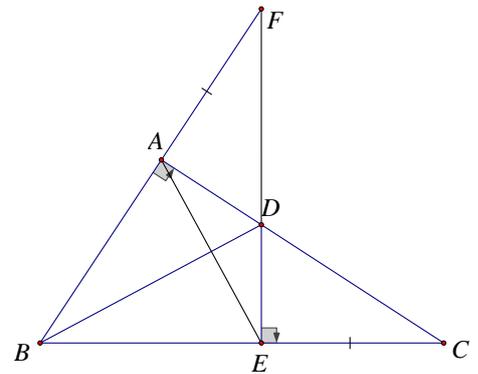
GV: Ngô Thế Hoàng _ THCS Hợp Đức

- a, CMR: $BD=DE$
- b, Gọi M là giao điểm của AB, ED, CMR: $\triangle BDM = \triangle EDC$
- c, So sánh DE và DC từ đó so sánh BD và DC
- d, $\triangle AMC$ là tam giác gì? Vì sao?
- e, Chứng minh AD vuông góc với MC

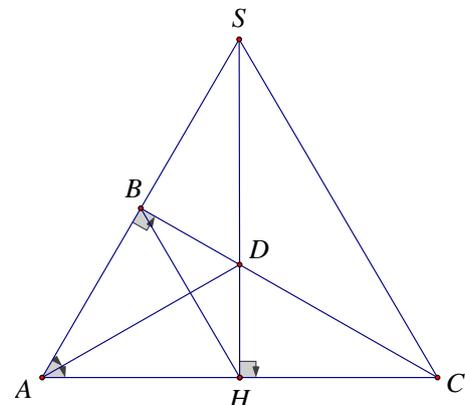
Bài 83: Cho $\triangle ABC$ vuông tại A, đường phân giác BD, kẻ DE vuông góc với BC ($E \in BC$), trên tia đối của tia AB lấy điểm F sao cho $AF=CE$, CM:

- a, $\triangle ABD = \triangle EBD$
- b, BD là đường trung trực của AE
- c, $AD < DC$
- d, BA điểm E, D, F thẳng hàng và BD vuông góc với CF
- e, $2(AD + AF) > CF$

Bài 84: Cho $\triangle ABC$ vuông ở B có $A = 60^\circ$, tia phân giác góc BAC cắt BC ở D, kẻ $DH \perp AC$ ($H \in AC$)

- a, CMR: $AB=AH$ và $AD \perp BH$
- b, CM: $HA=HC$
- c, CM: $DC > AB$
- d, Gọi S là giao điểm của HD và AB, Chứng minh D là trọng tâm của $\triangle SAC$

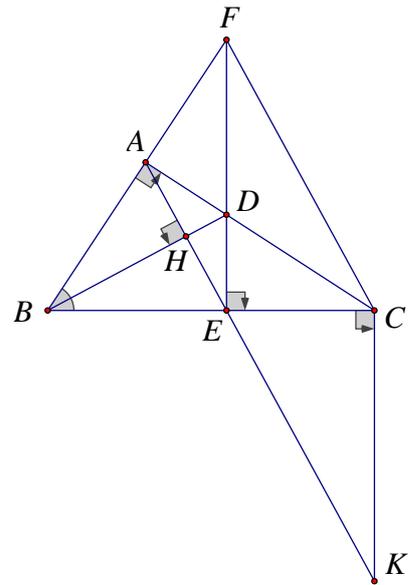
Bài 85: Cho $\triangle ABC$ vuông tại A, tia phân giác của $\angle ABC$ cắt AC tại D, Qua A kẻ đường thẳng vuông góc với BD, cắt BD tại H, cắt BC tại E

a, CMR: $\triangle ABE$ cân

b, CM: $DE \perp BC$

c, Tia BA cắt tia ED tại F, CMR: $AE \parallel FC$

d, Kẻ $Cx \parallel DE$, đường thẳng Cx cắt AE tại K, CMR: $CK < CB$

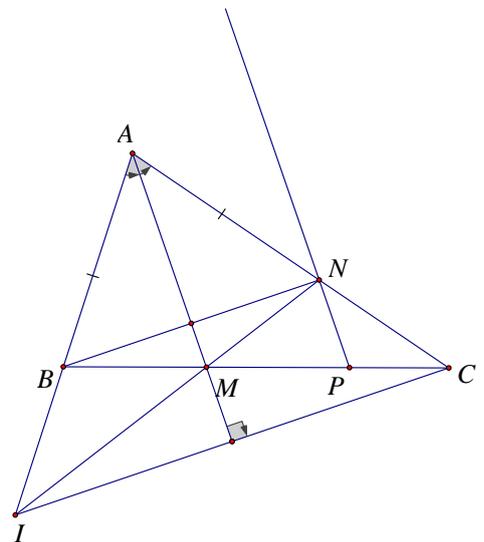
Bài 86: Cho $\triangle ABC$ có $AB < AC$, AM là tia phân giác BAC , trên AC lấy điểm N sao cho $AN = AB$

a, CMR: $\triangle AMB = \triangle AMN$

b, Qua N kẻ tia Nx song song với AM cắt MC tại P. CM $\triangle PMN$ cân

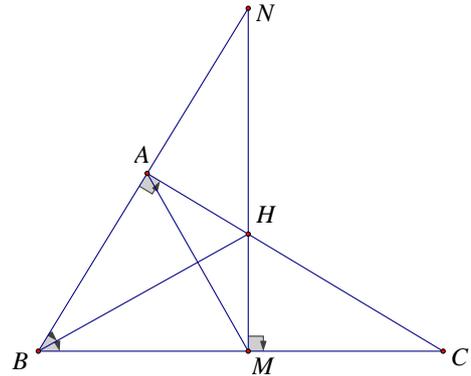
c, CM $BN \perp NP$, Từ đó so sánh BN và BP

d, Từ C kẻ đường thẳng d vuông góc với AM cắt MN tại I, giả sử $MN \perp AC$, CMR: A, B, I thẳng hàng

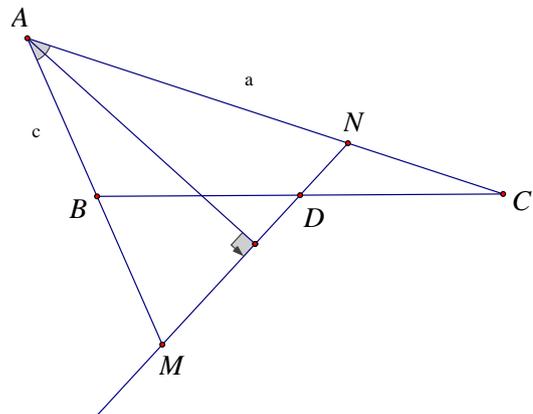
Bài 87: Cho ΔABC có $A = 90^\circ$ và tia phân giác BH của góc B (H thuộc AC), Kẻ Hm HM vuông góc với BC (M thuộc BC) Gọi N là giao điểm của AB và MH, CMR :

- a, $\Delta ABH = \Delta MBH$
- b, BH là đường trung trực của AM
- c, $AM \parallel CN$
- d, $BH \perp CN$

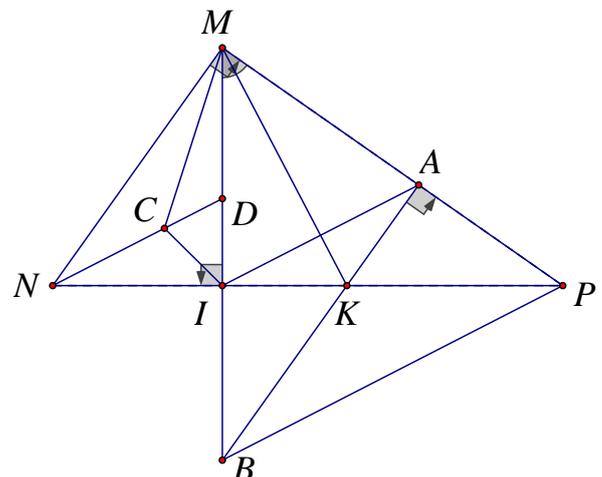
Bài 88: Cho ΔABC ($AB < AC$), Từ trung điểm D của cạnh BC, kẻ 1 đường thẳng vuông góc với tia phân giác của góc A, đường thẳng đó cắt AB và AC theo thứ tự ở M và N

- a, CM : ΔAMN cân
- b, CM : $BM = CN$
- c, Cho $AB = c$, $AC = b$, Tính AM, BM theo b và c

Bài 89 : Cho ΔMNP có $M = 90^\circ$, kẻ $MI \perp NP$, vẽ MK là phân giác của IMP , kẻ $KA \perp MP$

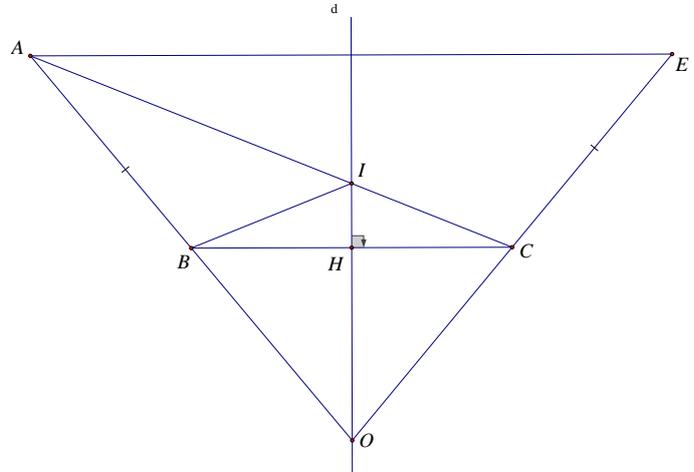
- a, CMR : $\Delta MKA = \Delta MKI$
- b, Gọi B là giao điểm của AK và MI. CMR : $MK \perp BP$, $IA \parallel BP$
- c, So sánh KP và BP
- d, Các tia phân giác của NMI, MIN cắt nhau ở C, NC cắt MI ở D, chứng minh D là trực tâm của ΔMNK

Bài 90: Cho ΔABC có $B > 90^\circ$, gọi d là đường trung trực của BC , O là giao điểm của AB và đường thẳng d . trên tia đối của tia CO lấy điểm E sao cho $CE=BA$

a, $CM \perp d$ là đường trung trực của AE

b, Gọi I và H lần lượt là giao điểm của d với AC và BC , biết $BI=10\text{cm}$, $BC=16\text{cm}$, $OH=15\text{cm}$. Tính chu vi ΔIBO

Bài 91: Cho ΔABC đều, tia phân giác góc B cắt AC tại M , từ A kẻ đường thẳng vuông góc với AB cắt BM , BC tại N và E , CMR :

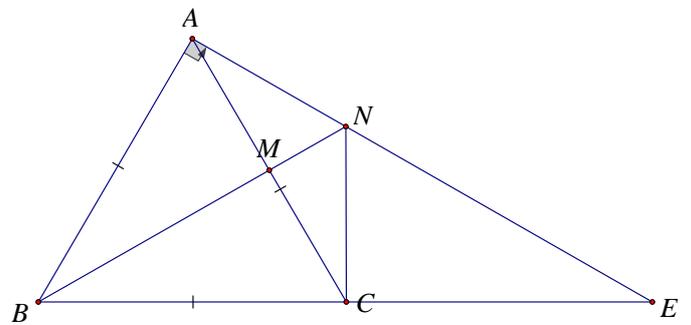
a, ΔANC cân

b, $NC \perp BC$

c, Xác định dạng ΔBNE

d, NC là trung trực của BE

g, Cho $AB=10\text{cm}$, Tính diện tích của ΔNBE và chu vi ΔABE

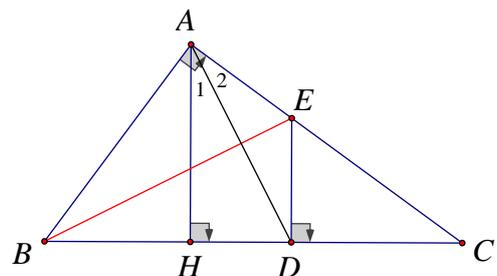

Bài 92: Cho ΔABC vuông tại A , đường cao AH , trên tia BC lấy điểm D sao cho $BD=BA$, đường vuông góc với BC tại D cắt AC tại E , CM :

a, H nằm giữa B và D

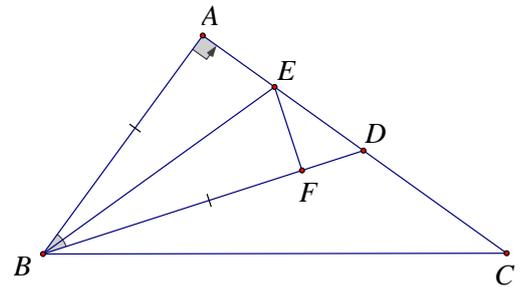
b, BE là đường trung trực của AD

c, Tia AD là tia phân giác của góc HAC

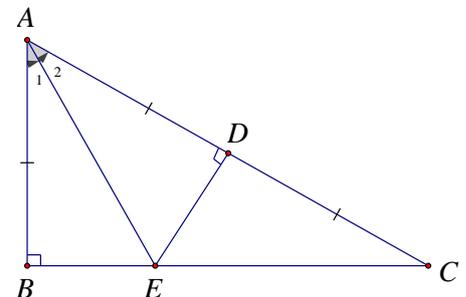
Bài 93: Cho ΔABC vuông tại A, góc $B = 54^\circ$, trên cạnh AC lấy điểm D sao cho $ABD = 36^\circ$, BE là tia phân giác ABD , trên đoạn BD lấy điểm F sao cho $BF=BA$

- a, Tính EFD
- b, ΔBEC cân
- c, $FD < AE$
- d, $BD < AC$

Bài 94: Cho ΔABC , vuông tại B và $AC=2AB$, kẻ phân giác AE ($E \in BC$)

- a, CMR: $EA=EC$
- b, Tính các góc A và C của ΔABC

Bài 95: Cho ΔABC có AH là đường cao và $BAH = 2.C$. Tia phân giác góc B cắt AC tại E

- a, Tia phân giác BAH cắt BE tại I, CMR: ΔAIE vuông cân
- b, CMR: HE là phân giác góc AHC

Bài làm:

a, Theo bài ra ta có: $A_1 = A_2 = C$,

Lại có :

$$C + HAC = 90^\circ \Rightarrow A_2 + HAC = 90^\circ \Rightarrow \Delta AIE$$

vuông tại A.

Lại có :

$$AEI = C + B_2 \text{ (Góc ngoài của } \Delta BEC)$$

$$\text{và } I_1 = A_1 + B_1 \text{ (góc ngoài của } \Delta ABI)$$

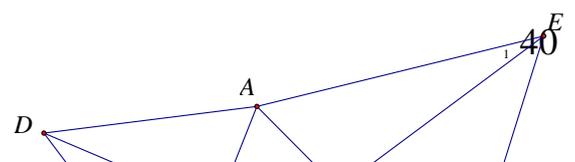
mà $A_1 = C, B_1 = B_2 \Rightarrow AEI = AIE$ hay ΔAIE vuông cân tại A

b, Vì $A_1 = A_2, AI \perp AE$ nên AE là tia phân giác ngoài của ΔABH , và BE là tia phân giác góc trong

ΔABH cùng cắt nhau tại E nên HE là tia phân giác góc ngoài của ΔABH nên HE là tia phân giác AHC

Bài 96: Cho ΔABC nhọn, về phía ngoài tam giác vẽ các ΔABD đều và ΔACE đều, Gọi M là giao điểm của BC và BE

GV: Ngô Thế Hoàng _ THCS Hợp Đức

a, CMR: $\triangle ABE = \triangle ADC$

b, Tính $\angle BMC$

Bài làm:

a, $\triangle ABE$ và $\triangle ADC$ có:

$$AD=AB, AE=AC \Rightarrow \angle BAE = \angle DAC \Rightarrow \triangle ABE = \triangle ADC$$

$$b, \angle BMC = \angle MCE + \angle CEM = C_1 + C_2 + M_1 = E_1 + C_2 + M_1$$

$$= \angle AEC + \angle ACE = 60^\circ + 60^\circ = 120^\circ$$

Bài 97: Cho $\triangle ABC$ có $\angle A = 90^\circ, AC > AB$, Kẻ AH vuông góc với BC , trên tia HC lấy điểm D sao cho $HD = HB$, kẻ CE vuông góc với AD kéo dài ($E \in AD$), CM:

a, $\triangle ABD$ cân

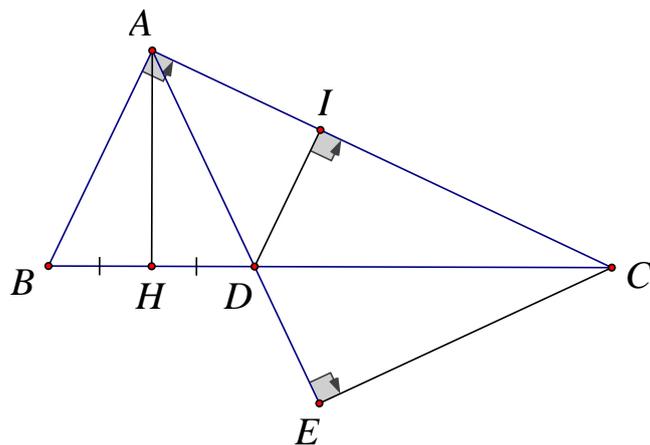
b, $\angle DAH = \angle ACB$

c, CB là tia phân giác $\angle ACE$

d, CM: $DI \perp AC$ ($I \in AC$), chứng minh ba đường AH, ID và CE đồng quy

e, So sánh AC và CD

g, Tìm điều kiện của $\triangle ABC$ để I là trung điểm của AC

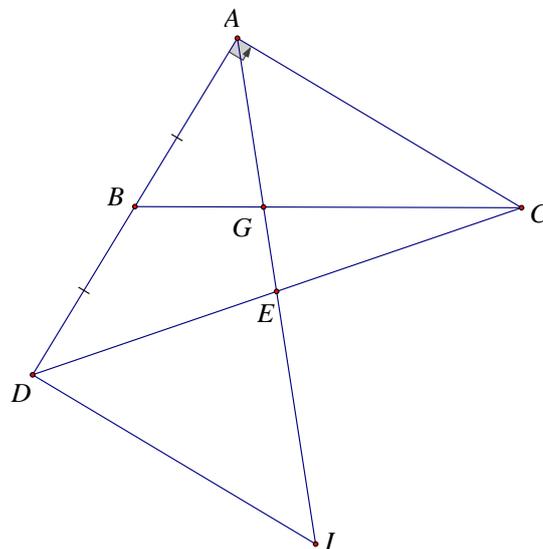
Bài 98: Cho ΔABC vuông ở A, trên tia đối của tia BA lấy điểm D sao cho $BD = BA$. Trên cạnh BC lấy điểm G sao cho $BG = \frac{1}{3}BC$, Gọi E là giao điểm của AG và CD

a, CMR: $DE = EC$

b, Lấy I thuộc AE sao cho E là trung điểm của AI, CM ΔDAI là tam giác vuông

c, CM: $AE = \frac{1}{2}DC$

d, Cho $AC = 6\text{cm}$, CM: $AE + BC > 9\text{cm}$

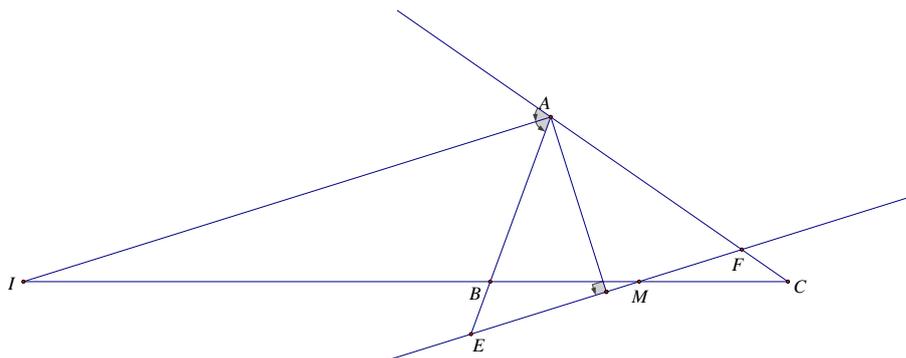
Bài 99: Cho ΔABC có $A = 75^\circ$, $C = 35^\circ$, M là trung điểm của BC, đường thẳng qua M và vuông góc với phân giác góc A cắt tia AB, AC lần lượt tại E và F

a, CMR: ΔAEF cân

b, CMR: $BE = CF$ từ đó suy ra $AE = \frac{AB + AC}{2}$

c, So sánh EF và BC

d, Phân giác góc ngoài A (của ΔABC) cắt BC tại I, CMR: Chu vi ΔABC bằng CI

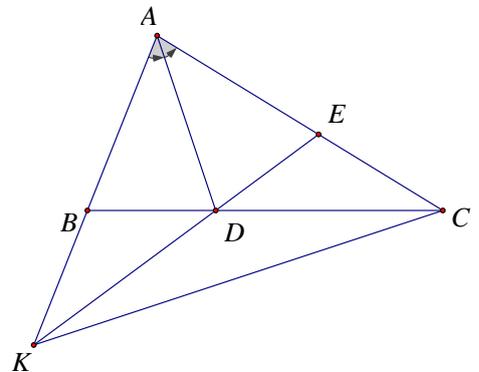

Bài 100: Cho ΔABC có $AB < AC$, và đường phân giác AD , Trên AC lấy E sao cho $AE = AB$

a, CM: $BD = DE$

b, Gọi K là giao điểm của AB và ED , CMR: $\Delta DBK = \Delta DEC$

c, ΔABC cân có thêm điều kiện gì để D cách đều 3 cạnh của ΔAKC

Bài 101: Cho ΔABC cân tại A , có $A = 20^\circ$, vẽ tam giác đều DBC (D nằm trong tam giác). Tia phân giác của ABD cắt AC tại M , CMR:

a, Tia AD là phân giác góc BAC

b, $AM = BC$

Bài làm :

a, Chứng minh $\Delta ADB = \Delta ADC$ (c.c.c) $\Rightarrow DAB = DAC$

b, ΔABC cân tại A , $A = 20^\circ \Rightarrow ABC = 80^\circ = ACB$

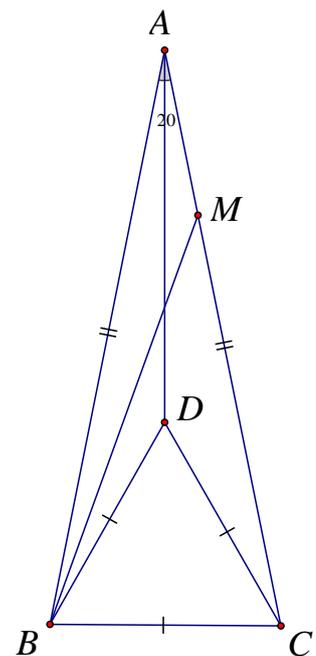
ΔDBC đều nên $DBC = 60^\circ \Rightarrow$ Tia BD nằm giữa hai tia BA và BC

$\Rightarrow ABD = 20^\circ$

Xét ΔABM và ΔBDA có : AB cạnh chung, $BAM = ABD = 20^\circ$

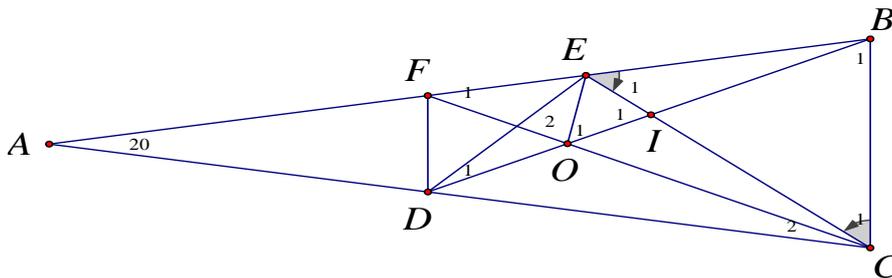
$ABM = DAB = 10^\circ \Rightarrow \Delta ABM = \Delta BAD$

$\Rightarrow AM = BD$ và $BD = BC \Rightarrow AM = BC$

Bài 102: Cho ΔABC cân tại A, Có $A = 20^\circ$, Từ B và C kẻ các đường thẳng BD, CF và CE cắt các cạnh đối diện tại D và E, biết $CBD = 60^\circ$, $BCE = 50^\circ$, và $CF=BD$

- a, Tính BEC
b, Tính BDE

Bài làm:

a, Vì ΔABC cân tại A

$$\Rightarrow B = C = 80^\circ, \text{ Mà } BCE = 50^\circ$$

$$\Rightarrow BEC = 180^\circ - (80^\circ + 50^\circ) = 50^\circ$$

b, Gọi O là giao của BD và CF

Ta cần cm: DE là đường trung trực của FO

$$\text{Ta có : } \Delta ODF \text{ cân vì } OD=OF \text{ và } \angle DOF = 60^\circ \Rightarrow \Delta ODF \text{ đều} \Rightarrow DO=DF \quad (1)$$

$$\Delta BOC \text{ cân có } B_1 = 60^\circ \Rightarrow BC = BO = BE, \text{ Vì } \Delta BEC \text{ cân} \Rightarrow BE = BO \Rightarrow \Delta BEO \text{ cân tại B}$$

$$\Rightarrow O_1 = 80^\circ \Rightarrow O_2 = 40^\circ, \text{ và } F_1 = DFE - 60^\circ = 100^\circ - 60^\circ = 40^\circ \Rightarrow F_1 = O_2$$

$$\Rightarrow \Delta EFO \text{ cân} \Rightarrow EO=EF \quad (2)$$

Từ (1) và (2) ta có : DE là đường trung trực nên DE đi qua trung điểm của FO

$$\text{mà } \Delta DFO \text{ cân tại D} \Rightarrow DE \text{ là tia phân giác} \Rightarrow D_1 = 30^\circ$$

Bài 103: Cho ΔABC vuông tại A ($AB > AC$) tia phân giác góc B cắt AC ở D, kẻ DH vuông góc với BC, trên AC lấy điểm E sao cho $AE=AB$, đường thẳng vuông góc với AE tại E cắt DH ở K, CMR:

a, $BA=BH$

b, $\angle DBK = 45^\circ$

c, Cho $AB=4\text{cm}$, Tính chu vi ΔDEK

Bài làm:

a, $\Delta BAD = \Delta BHD$ (cạnh huyền - góc nhọn)

$$\Rightarrow BA=BH$$

b, Từ B kẻ đường thẳng // AE cắt EK tại I

Khi đó BI vuông góc với AB và IE

Nên ABIE là hình chữ nhật lại có $AE=AB$ nên là hình vuông,

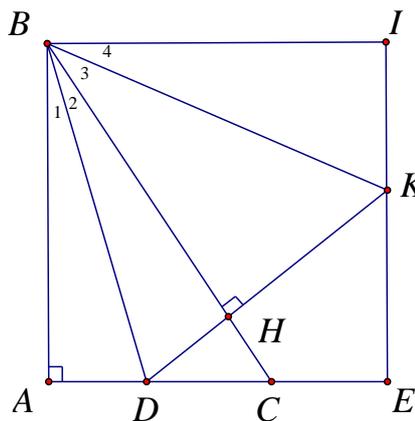
khi đó $BI=AB=BH$

$\Delta BKH = \Delta BKI$ (cạnh huyền góc nhọn)

$$\Rightarrow B_3 = B_4, \Rightarrow B_2 + B_3 = B_1 + B_4 = 45^\circ$$

c, Theo câu a và câu b ta có: $DH=DA$ và $IK=HK$ nên chu vi ΔDEK là:

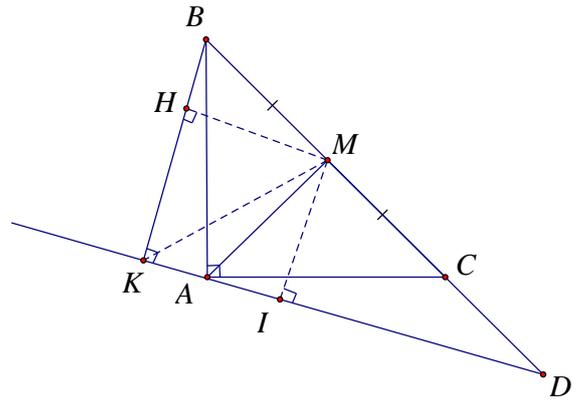
$$DE+EK+DK=DE+EK+DH+HK=DE+EK+DA+IK=AE+IE=8\text{CM}$$

Bài 104: Cho ΔABC vuông cân tại A, M là trung điểm của BC, trên tia BC lấy điểm D với D khác B và M, kẻ $BK \perp AD$ tại K, CMR : KM là phân giác trong hoặc ngoài của ΔBKD tại K

Bài làm:

Từ M hạ $MH \perp BK, MI \perp KD \Rightarrow MH // KD$
 $\Rightarrow M_1 = 90^\circ - AMH = BMH = M_2$
 $\Rightarrow \Delta BMH = \Delta AMI \Rightarrow MI = MH$
 (Do M cách đều KB và KD)
 $\Rightarrow KM$ là phân giác BKD

Câu 105:

a, Cho đoạn thẳng AB. Trên cùng một nửa mp có bờ là đường thẳng AB vẽ hai tia Ax và By lần lượt vuông góc với AB tại A và B, Gọi O là trung điểm của đoạn thẳng AB. trên Ax lấy điểm C và trên tia By lấy điểm D sao cho góc $COD = 90^\circ$

a, CMR: $AC + BD = CD$

b, CMR: $AC \cdot BD = \frac{AB^2}{4}$

HD:

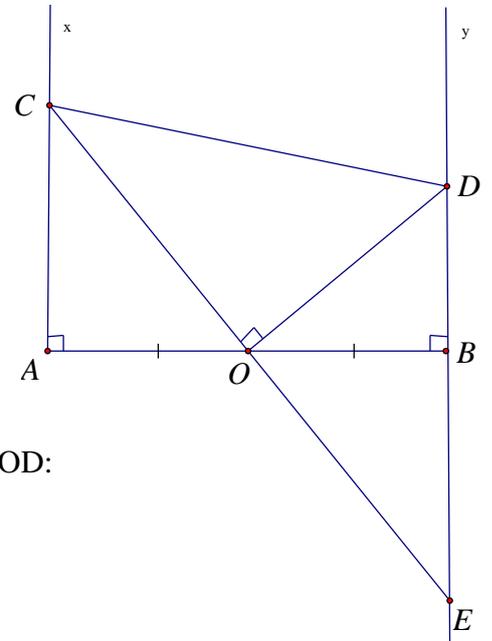
a, Vẽ CO cắt tia đối của tia By tại E.

CM $\Delta AOC = \Delta BOE$ (g.c.g) $\Rightarrow AC = BE, CO = EO$

CM $\Delta DOC = \Delta DOE$ (c.g.c) $\Rightarrow CD = ED$

mà $EB = EB + BD = AC + BD$

Từ đó $\Rightarrow CD = AC + BD$ (đpcm)

b, Áp dụng định lí Py-Ta-Go vào các tam giác vuông ΔBOE và ΔBOD :

$$\begin{cases} OE^2 = OB^2 + EB^2 \\ OD^2 = OB^2 + DB^2 \end{cases} \Rightarrow OE^2 + OD^2 = 2.OB^2 + EB^2 + DB^2$$

$$\text{Mà } OE^2 + OD^2 = DE^2 \Rightarrow DE^2 = 2.OB^2 + EB^2 + DB^2$$

$$= 2.OB^2 + EB(DE - BD) + DB(DE - BE)$$

$$= 2.OB^2 + EB.DE - EB.BD + DB.DE - DB.BE$$

$$= 2.OB^2 + (EB.DE + DB.DE) - 2BD.DE$$

$$= 2.OB^2 + DE(EB + DB) - 2BD.BE$$

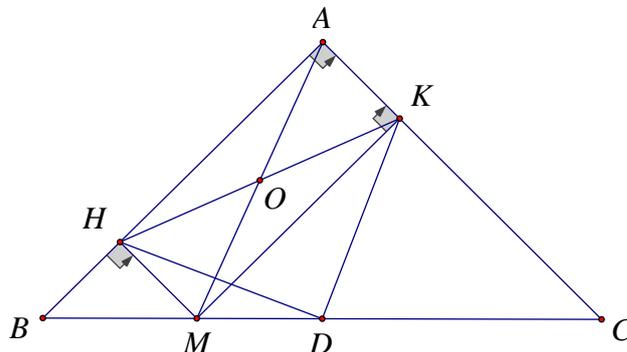
$$= 2.OB^2 + DE^2 - 2.BD.BE$$

$$\Rightarrow 2.OB^2 - 2.BD.BE = 0 \Rightarrow BD.BE = OB^2$$

$$\text{Mà } BE = AC; OB = \frac{AB}{2} \Rightarrow AC.BD = \left(\frac{AB}{2}\right)^2 = \frac{AB^2}{4}$$

b, Cho ΔABC nhọn có trực tâm H, CMR: $HA + HB + HC < \frac{2}{3}(AB + BC + CA)$

Bài 106: Cho ΔABC vuông cân tại A, lấy điểm M bất kỳ trên cạnh BC, kẻ MH, MK lần lượt vuông góc với AB, AC, Gọi O là giao điểm của AM và HK
 a, CMR: $AM=HK$ và O là trung điểm của AM và HK
 b, lấy trung điểm D của BC, CM ΔDHK vuông cân tại D
 c, Điểm M ở vị trí nào trên BC thì HK có độ dài nhỏ nhất
 d, So sánh HK và AB

Câu 107:

a. Cho $\angle xAy = 60^\circ$, vẽ tia phân giác Az của góc đó, từ 1 điểm B trên Ax vẽ đường thẳng // với Ay cắt Az tại C, vẽ $BH \perp Ay, CM \perp Ay, BK \perp AC$, CMR :

a, K là trung điểm của AC

b, $BH = \frac{AC}{2}$

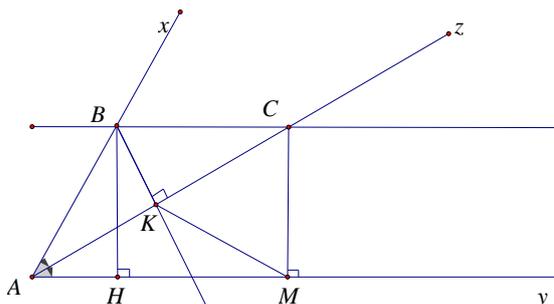
c, ΔKMC là tam giác đều

HD :

a, Vì $BC \parallel Ay$ nên $\angle BCA = \angle CAy$ (sole)

mà $\angle CAy = \angle xAC$ (AC là tia phân giác $\angle xAy$)

$\Rightarrow \angle xAC = \angle BCA \Rightarrow \angle BAC = \angle BCA \Rightarrow \Delta BAC$ cân tại B, lại có $BK \perp AC$ nên Bk vừa là đường cao vừa là trung tuyến $\Rightarrow K$ là trung điểm AC $\Rightarrow AK = \frac{AC}{2}$

b, Ta có : $\angle BAK = \frac{1}{2} \angle xAy = 30^\circ; \angle ABH = 90^\circ - \angle BAH = 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ$

Xét ΔHAB và ΔKBA vuông có :

AB là cạnh chung

$\angle BAK = \angle ABH$ (cmt) $\Rightarrow \Delta BAK = \Delta KBA$ (c.h-g.n)

$\Rightarrow BH = AK = \frac{AC}{2}$

c, Vì $BC \parallel Ay$ nên $BH = CM$ (Cùng bằng khoảng cách giữa BC và Ay)

mà $BH = KC$ nên $KC = CM \Rightarrow \Delta CKM$ cân tại C

Lại có: $\angle KCM = 90^\circ - \angle CAM = 90^\circ - 30^\circ = 60^\circ$

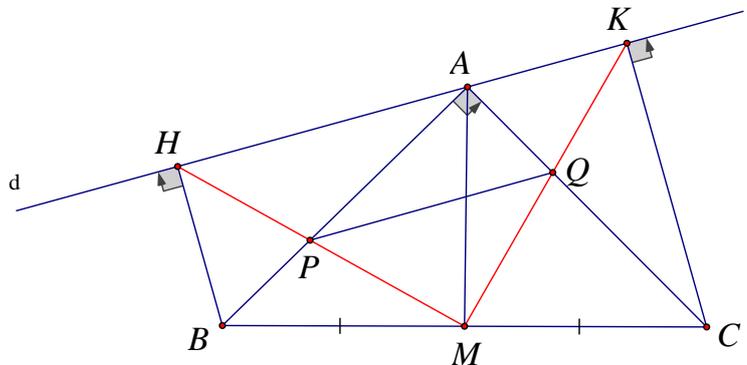
nên ΔCKM là tam giác đều

Bài 108: Cho ΔABC vuông cân tại A, trung tuyến AM. Kẻ đường thẳng d đi qua A sao cho B và C nằm cùng phía đối với d, kẻ BH và CK vuông góc với d (H và K thuộc d)

a, CM: $AH=CK$

b, CM: ΔMHK vuông cân

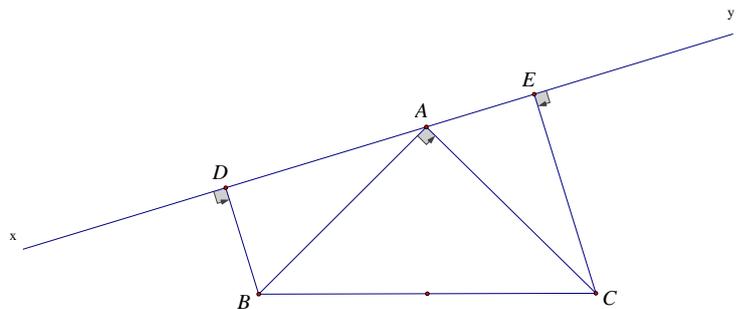
c, Gọi P là giao điểm của AB và MH, Q là giao điểm của AC và MK, CM: $PQ \parallel d$

Bài 109: Cho ΔABC vuông tại A, có $AB=AC$, qua A kẻ đường thẳng xy sao cho B và C nằm cùng phía đối với đường thẳng xy, vẽ $BD \perp xy$ tại D, $CE \perp xy$ tại E

a, CMR: $\Delta ABD = \Delta ACE$

b, CM: $DE=BD+CE$

Bài 110: Cho ΔABC có $A=60^\circ$, tia phân giác góc B cắt AC tại D, tia phân giác góc C cắt AB tại E, các tia phân giác đó cắt nhau tại I, CMR: $ID=IE$

Bài làm:

Kẻ IH là tia phân giác BIC

ta chứng minh : $BIC = 2.A = 120^\circ$

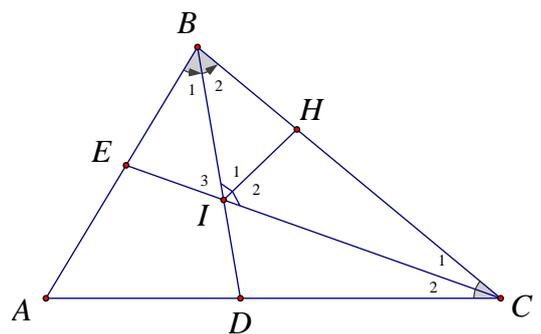
$\Rightarrow BIH = 60^\circ \Rightarrow BIE = 180^\circ - BIC = 60^\circ = CID = 60^\circ$

Xét ΔBIE và ΔBIH có :

$B_1 = B_2, I_1 = I_3$ và Bi cạnh chung

$\Rightarrow IE=IH$

Chứng minh tương tự: $IH=ID$ nên $IE=ID$

Bài 111: Cho ΔABC có tia phân giác góc ABC cắt cạnh AC ở D , tia phân giác ACB cắt cạnh AB ở E , Tính số đo góc A biết $BE+CD=BC$

Trên BC lấy điểm I sao cho $BI=BE$

Do $BE+CD=BC$ nên $IC=DC$

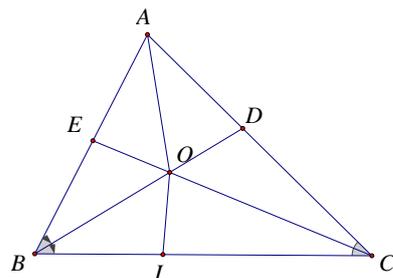
Ta có: $\Delta EOB = \Delta IOB$ (c-g-c) $\Rightarrow EOB = IOB$

Và $\Delta DOC = \Delta IOC$ (c-g-c) $\Rightarrow DOC = IOC$

Mà $EOB = DOC$ ($\hat{d}^2$) $\Rightarrow EOB = IOB = DOC = IOC$

Vậy thì: $IOB = DOC = IOC = \frac{180^\circ}{3} = 60^\circ \Rightarrow BOC = 120^\circ$

Tính góc $A = 60^\circ$

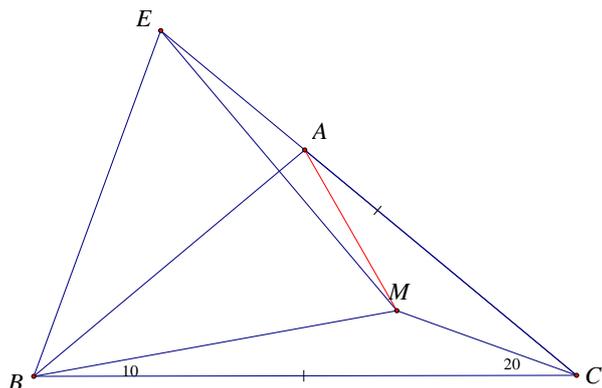
Bài 112: Cho ΔABC cân ở A có $A = 100^\circ$, M là một điểm nằm trong tam giác sao cho $MBC = 10^\circ$,

$MCB = 20^\circ$, trên CA lấy điểm E sao cho $CE = CB$

a, CMR: $\Delta MCB = \Delta MCE$

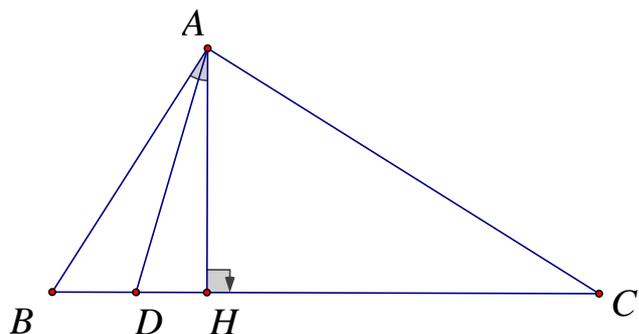
b, Chứng minh ΔEMB là tam giác đều

c, Tính AMB

Bài 113: Cho ΔABC vuông tại A , vẽ AH vuông góc với BC tại H , Tia phân giác của BAH cắt Bh tại D ,

CMR: $CAD = CDA$

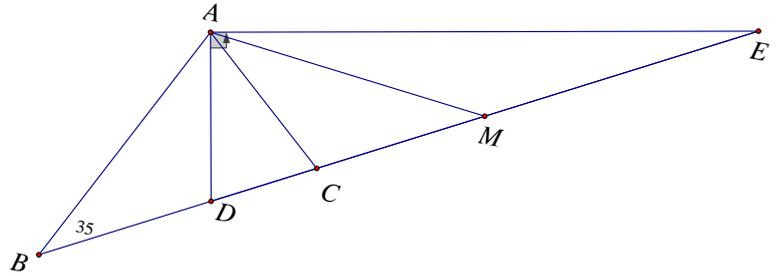

Bài 114: Cho ΔABC có $BAC = 75^\circ, ABC = 35^\circ$, phân giác của BAC cắt BC tại D , đường thẳng qua A và vuông góc với AD cắt BC tại E , Gọi M là trung điểm của DE , CMR:

a, ΔACM là tam giác cân

b, $AB < \frac{AD + AE}{2}$

c, Chu vi ΔABC bằng độ dài đoạn thẳng BE

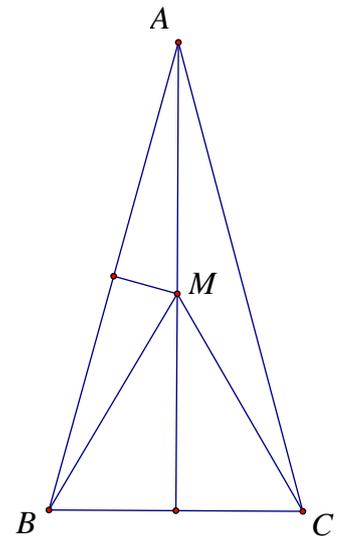

Bài 115: Cho ΔABC cân tại A có $A = 30^\circ$, M là 1 điểm nằm trong tam giác sao cho $ABM = ACM = 15^\circ$, CMR:

a, ΔMBC đều

b, AM là phân giác BAC

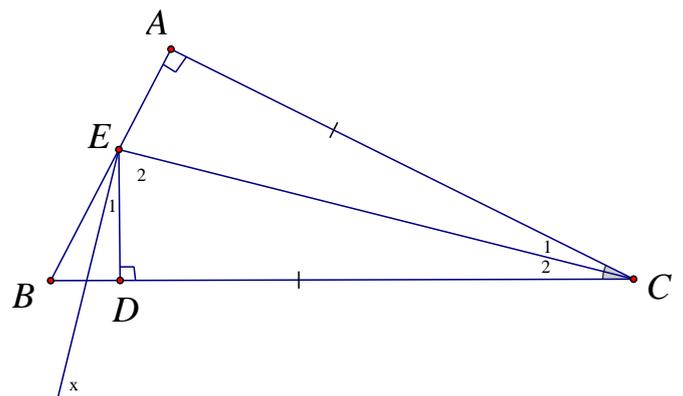
c, M là giao điểm 3 đường trung trực của ΔABC

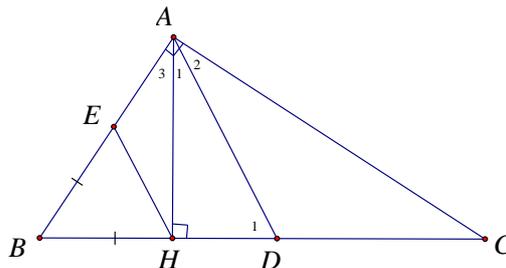
Bài 116: Cho ΔABC vuông tại A , trên cạnh CB lấy điểm D sao cho $CD = CA$, tia phân giác C cắt AB tại E

a, CMR: $\Delta ACE = \Delta DCE$, So sánh FA và ED

b, CMR: $BE = AC$ và tia phân giác $BE \perp EC$

Bài 117: Cho ΔABC vuông tại A, vẽ $AH \perp BC$, tia phân giác HAC cắt HC tại D, E là điểm trên cạnh AB sao cho $BE=BH$
 CMR: $EH \parallel AD$

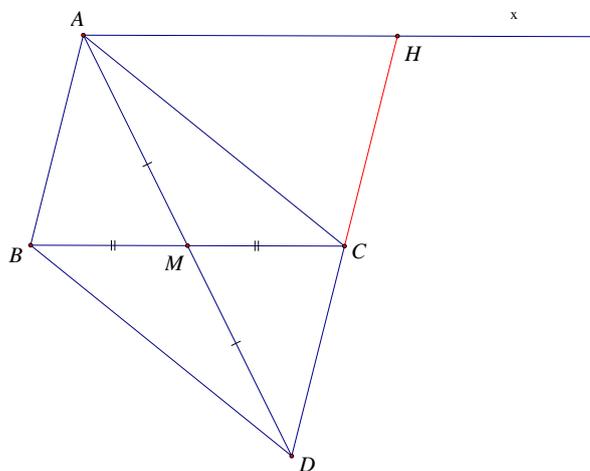
Bài 118: Cho ΔABC ($AB < AC$) Gọi M là trung điểm của BC, trên tia đối của tia MA lấy điểm D sao cho $MA=MD$

a, CMR: $\Delta ABM = \Delta DCM$

b, CMR: $AC \parallel BD$

c, Trên nửa mp bờ AD không chứa B, vẽ tia $Ax \parallel BC$ trên tia Ax lấy điểm H sao cho $AH=BC$,

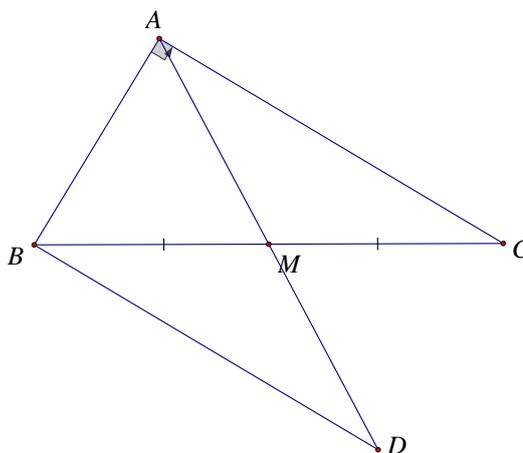
CMR: H, C, D thẳng hàng

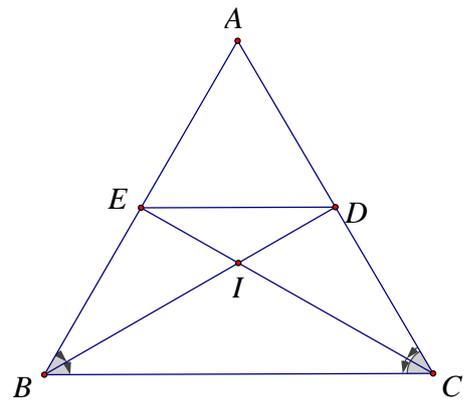
Bài 119: Cho ΔABC vuông tại A, trung tuyến AM, đường thẳng qua B và song song với AC cắt đường thẳng AM tại D, CM:

a, $\Delta BMD = \Delta CMA$

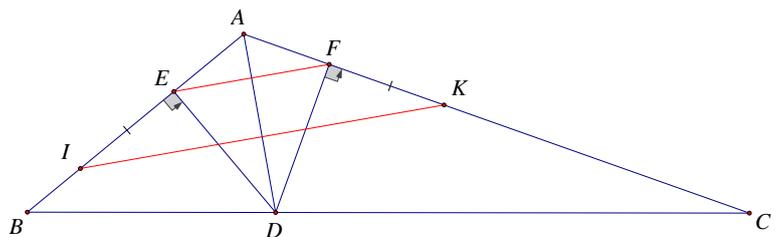
b, ΔAMC cân từ đó suy ra $AM = \frac{1}{2}BC$

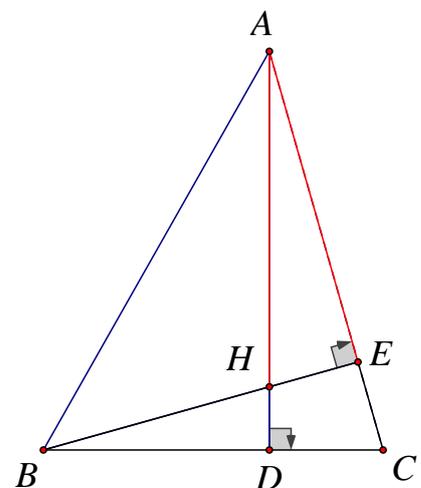
Bài 120: Cho ΔABC cân có $A = 60^\circ$, Các tia phân giác của góc B và C lần lượt cắt AC và AB tại D và E
 a/ CMR: $BE + CD = BC$
 b/ Gọi I là giao điểm của BD và CE. Tính số đo các góc của ΔIDE

Bài 121: Cho ΔABC có $A = 120^\circ$, tia phân giác AD, kẻ DE vuông góc với AB, DF vuông góc với AC, trên tia EB lấy điểm I, trên FC lấy điểm K sao cho $EI = FK$
 a, CM: $\Delta AED = \Delta AFD$
 b, ΔDEF đều
 c, ΔDIK cân
 d, $EF // IK$

Bài 122: Cho ΔABC nhọn, có $BAC = 45^\circ$, trực tâm H, AH cắt BC tại D, BH cắt AC tại E, CMR: $\Delta EAH = \Delta EBC$

Bài 123: Cho ΔABC có $AB=3\text{cm}$, $AC=4\text{cm}$, $BC=5\text{cm}$

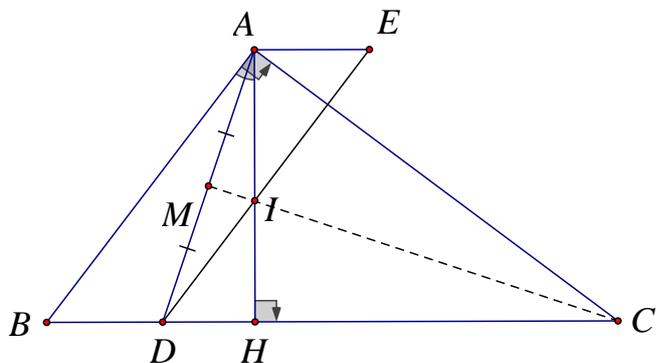
a, ΔABC là tam giác gì vì sao?

b, Kẻ AH vuông góc với BC ($H \in BC$), gọi AD là phân giác BAH ($D \in BC$), Qua A vẽ đường thẳng song song với BC , trên đó lấy 1 điểm E sao cho $AE=BD$ (E và C cùng phía đối với AB ,

c, $CM : DE=AB$

d, Chứng minh ΔADC cân

e, Gọi M là trung điểm của AD , I là giao điểm của AH và DE , Chứng minh 3 điểm C, I, M thẳng hàng

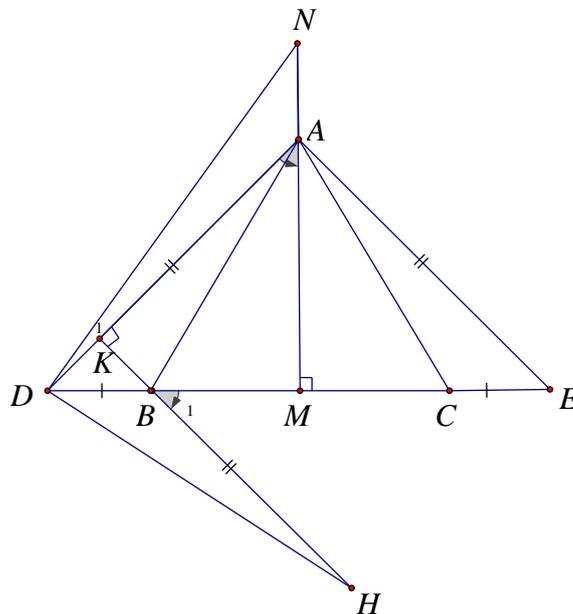
Bài 124: Cho ΔABC có $AB=AC$, và M là trung điểm của BC , trên tia đối của tia BC lấy điểm D , trên tia đối của tia CB lấy điểm E sao cho $BD=CE$

a, CMR: $\Delta ABM = \Delta ACM$, từ đó suy ra $AM \perp BC$

b, CMR: $\Delta ABD = \Delta ACE$, từ đó suy ra AM là phân giác góc DAE

c, kẻ $BK \perp AD$ ($K \in AD$), trên tia đối của tia BK lấy điểm H sao cho $BH=AE$, trên tia đối của tia AM lấy điểm N sao cho $AN=CE$, CMR: $MAD = MBH$

d, CMR: $DN \perp DH$

Câu 125: Cho tam giác ABC cân tại A, BH vuông góc với AC tại H, trên cạnh BC lấy điểm M bất kì (Khác B và C). Gọi D, E, F là chân đường vuông góc hạ từ M đến AB, AC, BH

a, Chứng minh $\triangle DBM = \triangle FMB$

b, Chứng minh khi M chạy trên BC thì tổng MD+ME có giá trị không đổi

c, Trên tia đối của tia CA lấy điểm K sao cho CK=EH, Chứng minh BC đi qua trung điểm của DK HD :

a, Chứng minh được : $\triangle DBM = \triangle FMB$ (Cạnh huyền- Góc nhọn)

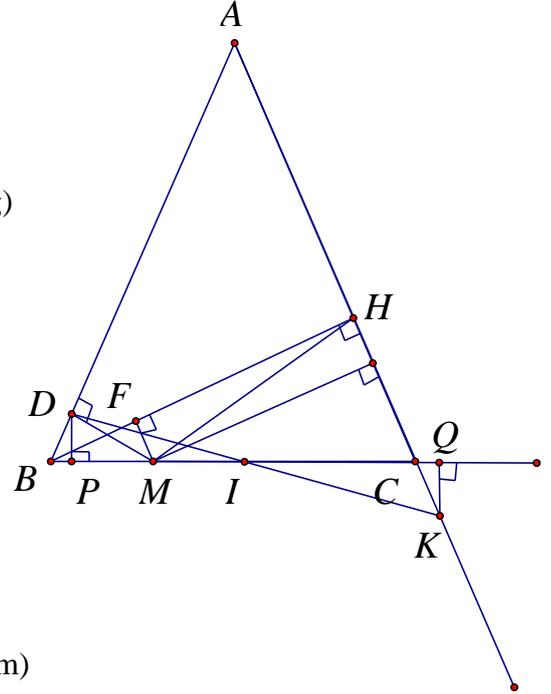
b, Theo câu a ta có:

$$\triangle DBM = \triangle FMB (ch - gn) \Rightarrow MD = BF \text{ (Hai cạnh tương ứng)}$$

Chứng minh $\triangle MFH = \triangle HEM \Rightarrow ME = FH$ (Hai cạnh tương ứng)

$$\text{Từ đó} \Rightarrow MD + ME = BF + FH$$

Mà BH không đổi nên MD+ME không đổi

c, Vẽ $DP \perp BC, KQ \perp BC$, Gọi I là giao điểm của DK và BC

Chứng minh $BD = FM = EH = CK$

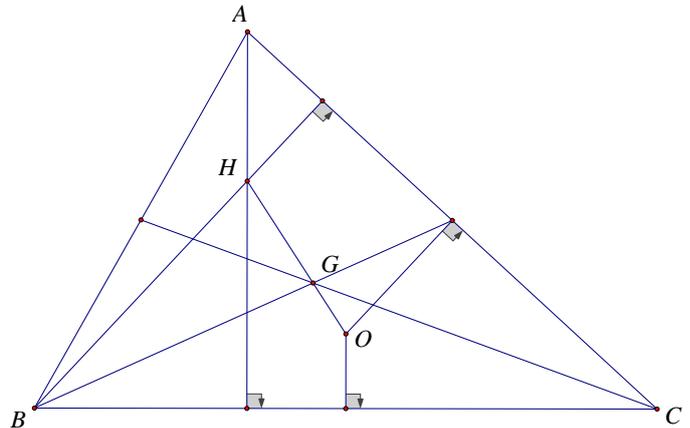
Chứng minh $\triangle BDP = \triangle CKQ (ch - gn) \Rightarrow DP = KQ$

Chứng minh $IDP = IKQ \Rightarrow \triangle DPI = \triangle KQI (g.c.g) \Rightarrow ID = IK. (dpcm)$

Bài 126: Cho $\triangle ABC$, gọi G, H, O lần lượt là trọng tâm, trực tâm và giao của ba đường trung trực của ba cạnh tam giác, chứng minh rằng:

a, Độ dài AH bằng 2 lần khoảng cách từ O đến BC

b, Ba điểm H, G, O thẳng hàng và $GH = 2GO$

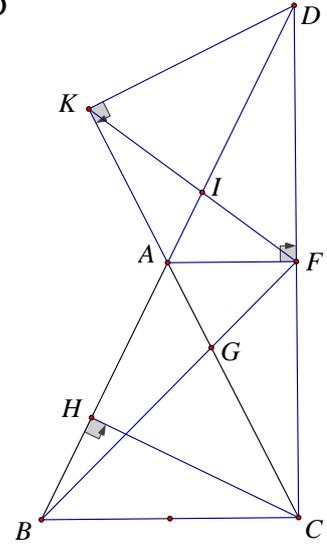

Bài 127: Cho ΔABC cân tại A, $A < 90^\circ$, trên tia đối của tia AB, lấy D sao cho $AD=AB$, kẻ đường cao AF của ΔACD , AC cắt BF tại G

a, CMR: F là trung điểm của DC và G là trọng tâm của ΔBDC , CMR: $BD=6 \cdot AG$

b, Kẻ $CH \perp BD, DK \perp CA$, chứng minh các đoạn thẳng AF, CH và DK đồng quy

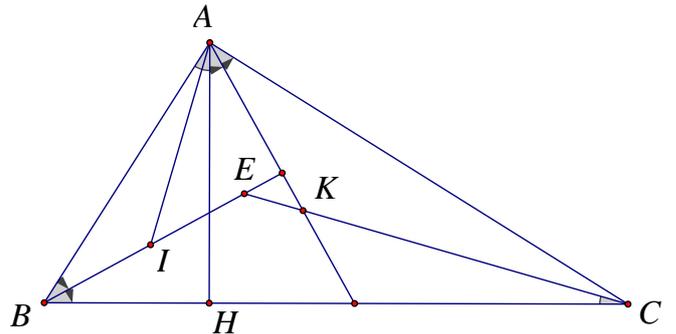
c, KF cắt AD tại I, biết: $BAC = 45^\circ$, So sánh các đoạn thẳng: CH, HI và ID

Bài 128: Cho ΔABC vuông tại A, Đường cao AH, gọi E, I, K theo thứ tự là giao điểm các đường phân giác của $\Delta ABC, \Delta ABH, \Delta ACH$, CMR:

a, $ABH = CAH$

b, $BI \perp AK$

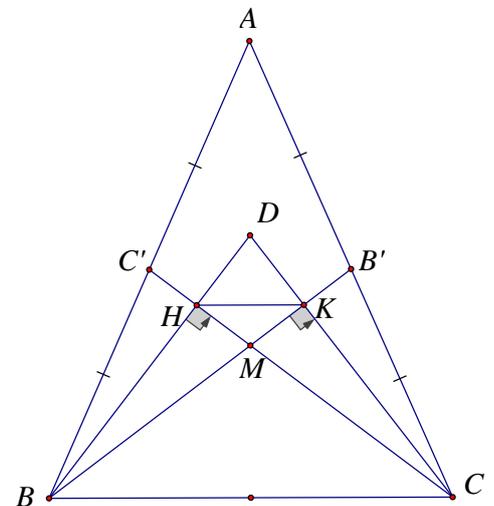
Bài 129: Cho ΔABC cân tại A, Trung tuyến BB' và CC' cắt nhau ở M, Kẻ $BH \perp CC', CK \perp BB'$. Gọi giao điểm của tia BH và CK là D, CMR:

a, $\Delta BHC' = \Delta CKB'$

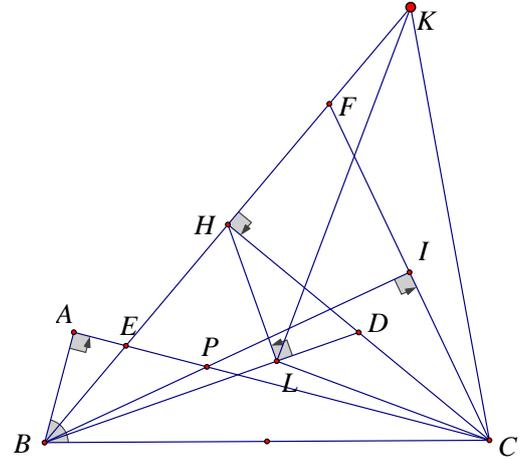
b, ΔHMK cân và $HK \parallel BC$

c, Trọng tâm ΔABC đồng thời là trực tâm của ΔBDC

d, Tìm điều kiện của ΔABC để ΔDHK đều

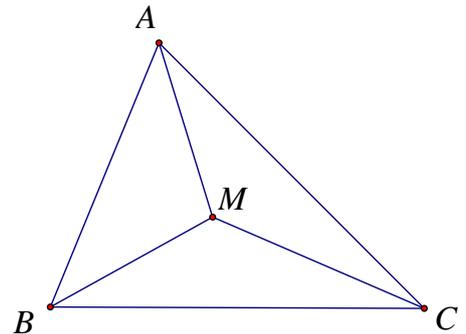

Bài 130: Cho ΔABC vuông tại A, có $\angle ABC = 75^\circ$, trên cạnh AC lấy 2 điểm E và P sao cho $ABE = EBP = PBC$, Gọi I là chân đường vuông góc hạ từ C xuống đường thẳng BP, đường thẳng CI cắt BE ở F
 a, CMR: ΔECF cân
 b, Trên tia đối tia EB lấy điểm K sao cho $EK=BC$, tính số đo các góc của ΔBCK
 c, Gọi H là hình chiếu vuông góc của C trên BK, D là trung điểm của đoạn CH, L là hình chiếu vuông góc của H trên BD, CM KL vuông góc với LC

Bài 131: Cho ΔABC và điểm M bất kỳ nằm trong tam giác: CMR: $2(MA+MB+MC) > AB+AC+BC$
 Bài làm:

Ta có: ΔMBC có: $MB+MC > BC$
 Tương tự : $MC+MA > AC, MA+MB > AB$
 Cộng theo vế ta được:
 $2(MA+MB+MC) > AB+AC+BC$

Bài 132: Cho ΔABC , AN, BP và CQ là ba đường trung tuyến, CMR:

$$\frac{4}{3}(AN + BP + CQ) > AB + AC + BC$$

Bài làm:

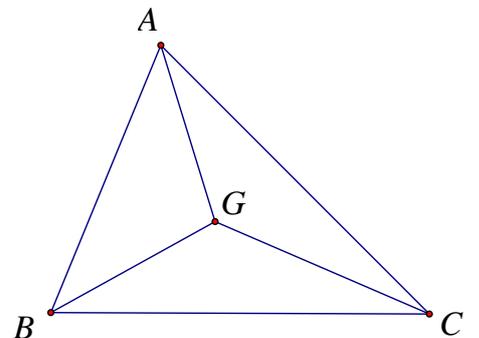
Gọi M là trọng tâm của tam giác, Theo bài 21 ta có:

$$2(GA+GB+GC) > AB+AC+BC$$

$$\text{Mà, } GA = \frac{2}{3}AN, GB = \frac{2}{3}BP, GC = \frac{2}{3}CQ$$

$$\text{Thay vào trên ta có: } 2\left(\frac{2}{3}AN + \frac{2}{3}BP + \frac{2}{3}CQ\right) > AB+AC+BC$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3}(AN + BP + CQ) > AB + AC + BC$$

Bài 133: Nếu M là 1 điểm nằm trong tam giác ABC thì:

$$\frac{1}{2}(AB + BC + CA) < MA + MB + MC < AB + BC + CA$$

Bài làm :

$$\Delta AMB \Rightarrow MA + MB > AB$$

$$\Delta AMC \Rightarrow MA + MC > AC$$

$$\Delta BMC \Rightarrow MB + MC > BC$$

Cộng theo vế ta được: $2(MA + MB + MC) > AB + AC + BC$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}(AB + AC + BC) < MA + MB + MC$$

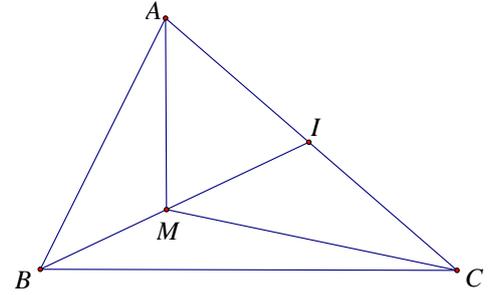
Mặt khác : $MA < MI + IA$, Cộng vào hai vế với MB ta được :

$$MA + MB < MI + MB + IA = BI + IA < (IC + BC) + IA = AC + BC$$

Tương tự : $MA + MC < BA + BC$ VÀ $MC + MB < AB + AC$

Cộng theo vế ta được : $2(MA + MB + MC) < 2(AB + AC + BC)$

$$\Rightarrow MA + MB + MC < AB + BC + CA$$

Bài 134: Cho O nằm trong tam giác ABC, Gọi E, F, D lần lượt là hình chiếu của O trên AB, BC, CA, CMR:

a, $AE^2 + BF^2 + CP^2 = AP^2 + BE^2 + CF^2$

B, $\frac{AB + BC + CA}{2} < OA + OB + OC < AB + BC + CA$

Bài làm:

a, Ta có:

$$AE^2 = AO^2 - EO^2$$

$$BF^2 = OB^2 - FO^2$$

$$CP^2 = OC^2 - PO^2$$

$$\Rightarrow AE^2 + BF^2 + CP^2 = (AO^2 + BO^2 + CO^2) - (OE^2 + OF^2 + OP^2)$$

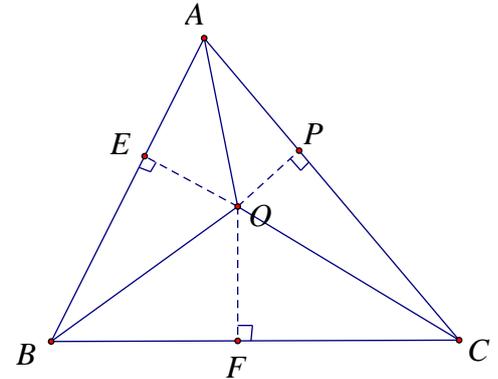
$$AP^2 = AO^2 - OP^2$$

$$\text{Và : } BE^2 = BO^2 - OE^2 \Rightarrow AP^2 + BE^2 + CF^2 = (AO^2 + BO^2 + CO^2) - (OP^2 + OE^2 + FO^2)$$

$$CF^2 = CO^2 - OF^2$$

Từ đó suy ra điều phải chứng minh :

b, Chứng minh giống bài 27

Bài 135: Gọi H là trực tâm của tam giác ABC, CMR:

a, $HA + HB + HC < AB + AC$

b, $HA + HB + HC < \frac{2}{3}(AB + BC + CA)$

Bài làm:

a, Kẻ $NH \parallel AC$, $MH \parallel AB$

ta có: $HA < AM + MH = AM + AN$

(1)

do $BH \perp AC$ mà $HN \parallel AC \Rightarrow BH \perp HN$

Do đó: $BH < BN$ (2)

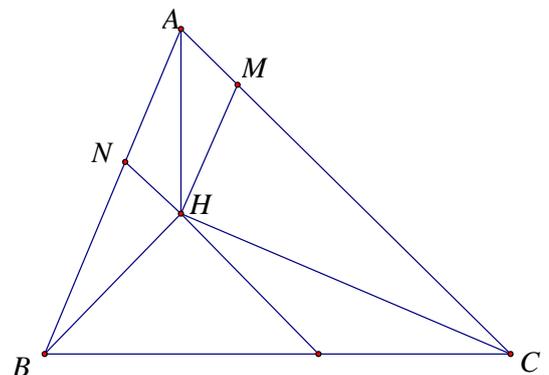
Chứng minh tương tự: $HC < CM$ (3)

(3)

Cộng (1), (2) và (3) ta có:

$$HA + HB + HC < AM + AN + BN + CM < AB + AC$$

B, Ta có:

$HA+HB+HC < AB+AC$ (Theo câu a)

Tương tự ta cũng có:

$HA+HB+HC < BC+AC$

$HA+HB+HC < AB+BC$

Cộng theo vế ta được đpcm

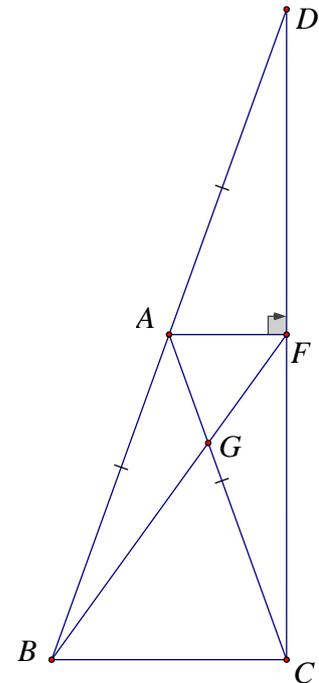
Bài 136: Cho ΔABC cân tại A, $A < 90^\circ$. trên tia đối của tia AB lấy điểm D sao cho $AD=AB$, kẻ đường cao AF của ΔACD , Nối AC cắt BF tại G

a, CMR: ΔBCD vuông

b, CMR: G là trọng tâm của ΔBDC

c, CMR: $BD=6AG$

d, Cho $AB=13\text{cm}$, $BC=10\text{cm}$, tính độ dài đường cao BI của ΔABC

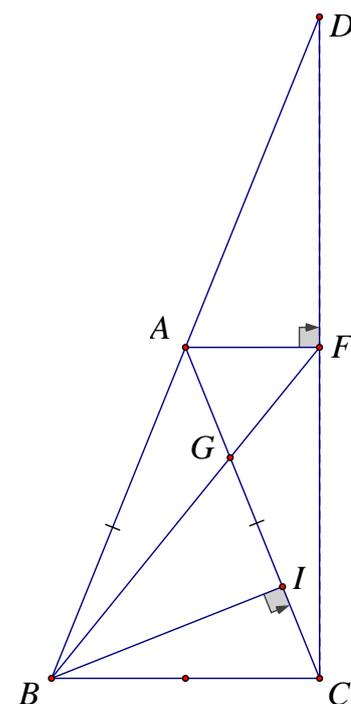
Bài 137: Cho ΔABC cân tại A có $A < 90^\circ$, trên tia đối của tia AB, lấy điểm D sao cho $AD=AB$, kẻ đường cao AF của ΔACD , nối AC cắt BF tại G

a, CMR: ΔBCD vuông

b, CMR: G là trọng tâm của ΔBDC

c, CMR: $BD=6.AG$

d, Cho $AB=13\text{cm}$, $BC=10\text{cm}$, Tính độ dài đường cao BI của ΔABC

Bài 138: Cho ΔABC vuông tại A, tia phân giác của góc B cắt AC ở E, trên cạnh BC lấy điểm D sao cho $BD=BA$

a, CMR: $\Delta ABE = \Delta DBE$

b, CMR: $ED \perp BC$

c, Tia DE cắt BA tại K, CM: $BK=BC$

d, Từ A kẻ AH vuông góc với BC ($H \in BC$), AH cắt BE tại I, CMR: AD là đường trung trực của IE

HD :

d, Gọi O là giao của IE và AD

ΔABD có $AB=BD$ nên cân tại B, nên tia phân giác BO cũng là đường cao ,

Khi đó $BO \perp AD$

ΔAED có $AE=DE$ nên cân tại E

$$\Rightarrow \angle EAO = \angle EDO \quad (1)$$

$$\text{Mà } \begin{cases} ED \perp BC \\ AH \perp BC \end{cases} \Rightarrow ED \parallel AH$$

Khi đó: $\angle EDO = \angle OAI$ (So le trong) (2)

Từ (1) và (2) suy ra $\angle EAO = \angle OAI$ hay AO là phân giác IAE

ΔIAE có AO vừa là đường cao, vừa là phân giác nên là đường trung trực

Bài 139: Cho ΔABC nhọn có $AB < AC$, trên tia AC lấy điểm D sao cho $CD=AB$, hai đường trung trực của BD và AC cắt nhau tại E

a, CMR: $\Delta AEB = \Delta CED$

b, AE là phân giác trong tại đỉnh A của ΔABC

c, Gọi M là 1 điểm bất kỳ nằm trong tam giác, xại trí của M để biểu thức: $MA \cdot BC + MB \cdot AC + MC \cdot AB$ đạt giá trị nhỏ nhất

HD:

c, Kẻ BD và CE cùng vuông góc với AM, ta có:

$$S_{MAB} + S_{MAC} = (BD + CE) \cdot \frac{AM}{2} \leq BC \cdot \frac{AM}{2} \quad (\text{Đường vuông góc nhỏ hơn hoặc bằng đường xiên}) \quad (1)$$

Dấu “=” xảy ra khi $AM \perp BC$

Tương tự

$$S_{MBC} + S_{MAB} \leq \frac{AC \cdot BM}{2} \quad (2)$$

$$S_{MBC} + S_{MAC} \leq \frac{AB \cdot MC}{2} \quad (3)$$

Cộng (1), (2) và (3) ta được:

$$2[S_{MAB} + S_{MBC} + S_{MAC}] \leq \frac{BC \cdot AM}{2} + \frac{AC \cdot BM}{2} + \frac{AB \cdot MC}{2} \Leftrightarrow MA \cdot BC + MB \cdot CA + MC \cdot AB \geq 4 \cdot S_{ABC}$$

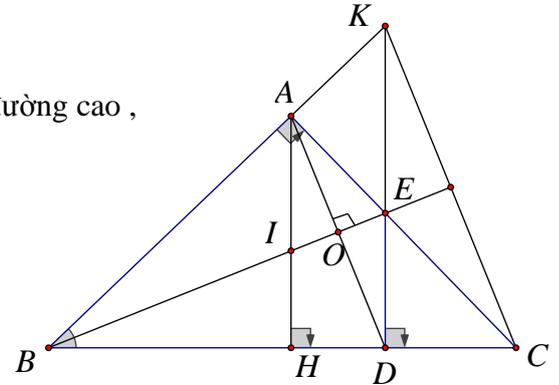
Vậy min $MA \cdot BC + MB \cdot CA + MC \cdot AB = 4 \cdot S_{ABC}$

Xảy ra khi: $AM \perp BC, BM \perp AC, CM \perp AB$ Hay M là trực tâm của ΔABC

Bài 140 : Cho ΔABC vuông ở B, trên các cạnh AB, BC, CA lần lượt vẽ về phía ngoài ΔABC các $\Delta AKB, \Delta BMC, \Delta CNA$ vuông cân tại K, M, và tại N, Gọi H, I, J lần lượt là trung điểm của AC, BA và BC

a, CMR : ΔKMN vuông cân tại H

b, Từ N hạ $NN' \perp KH$, Từ N hạ $NM' \perp MH$, CMR: $NN'=HI, NM'=HJ$

Bài 141: Cho ΔABC , từ trung điểm D của cạnh BC, kẻ đường vuông góc với đường phân giác của góc A cắt AB và AC tại M và N

a, CMR: $BM=CN$

b, Gọi $AB=c, AC=b$, Tính AM và BM theo b và c

Bài 142: Gọi H là trực tâm của ΔABC nhọn, CMR: $HA + HB + HC < \frac{2}{3}(AB + BC + CA)$

Bài 143: Cho ΔABC vuông tại A, vẽ đường cao AH, trên cạnh BC lấy điểm D sao cho $BD=DA$

a, CMR: tia AD là tia phân giác của $\angle HAC$

b, Vẽ $DK \perp AC (K \in AC)$, CMR: $AK=AH$

c, CMR: $AB+AC < BC+AH$

Bài 144: Cho ΔABC cân tại A, từ A hạ AH vuông góc với BC, trên tia đối của HA lấy điểm M sao cho $HM=HA$, trên tia đối của tia CB lấy điểm N sao cho $CN=BC$

a, CMR: C là trọng tâm của ΔAMN

b, Gọi I là trung điểm của MN, CM : A, C, I thẳng hàng

Bài 145: Cho ΔABC vuông tại A, đường cao AH, Gọi E, I, K theo thứ tự là giao các đường phân giác của $\Delta ABC, \Delta ABH, \Delta ACH$, CMR:

a, $ABH = CAH$

b, $BI \perp AK$

c, $AE \perp IK$

Bài 146: Cho $\Delta ABC (AB < AC)$, lấy điểm D thuộc cạnh AB, E thuộc cạnh AC sao cho $BD=CE$, Gọi M và N lần lượt là trung điểm của BC và DE

a, CMR: MN song song với tia phân giác góc A

b, đường thẳng MN cắt AB và AC tại K và I, CMR: ΔAIK cân

c, Trên AB, AC lấy điểm P và Q sao cho $AP+AQ = m$ không đổi, CMR: đường trung trực của PC luôn đi qua 1 điểm cố định

Bài 147: Cho ΔABC , đường cao AH, trên nửa mp bờ BC có chứa điểm A lấy các điểm D và E sao cho ΔABD và ΔACE vuông cân tại B và C, trên tia đối của tia AH lấy điểm K sao cho, $AK=BC$, CMR:

a, $\Delta ABK = \Delta BCD$

b, $CD \perp BK, BR \perp CK$

c, Ba đường AH, BE và CD đồng quy

Bài 148: Cho ΔABC cân tại A, kẻ AH vuông góc với BC ($H \in BC$), Gọi N là trung điểm của AC

a, CMR: $\Delta ABH = \Delta ACH$

b, Hai đoạn BN và AH cắt nhau tại G, trên tia đối của tia NB lấy K sao cho $NK=NG$, CMR: $AG \parallel CK$

c, CM: G là trung điểm BK

d, Gọi M là trung điểm của AB, CM : $BC+AG > 4.GM$

Bài 149: Cho ΔABC có $AB > AC$, từ trung điểm M của BC vẽ 1 đường thẳng vuông góc với tia phân giác của A, đường thẳng này cắt AB, AC lần lượt tại E và F, Qua C kẻ $CK \parallel AB (K \in EF)$

a, CMR: $CK=BE$

b, CMR: $BE=CF$ và $AE = \frac{AB + AC}{2}$

c, CMR: $BME = \frac{ACB - B}{2}$

Bài 150: Cho $\Delta ABC (AB=AC)$ đường cao AH, từ điểm D thuộc BC kẻ $DE \perp AB, DF \perp AC$ và $DK \perp BH$

a, CMR: $KDB = ACB$

b, CMR: $\Delta EBD = \Delta KDB$

c, CMR: $DE+DF=BE$

d, Trên tia đối của tia CA lấy điểm P sao cho $CP=BF$, CMR: trung điểm của EP nằm trên BC

e, Cho $A = 40^\circ$, kẻ đường cao AH, trên các đoạn AH, AC lấy lần lượt E và F sao cho

$$ABE = CBF = 30^\circ \text{ Tính } AEF$$

Bài 151: Cho ΔABC có $A = 50^\circ$ và $7B = 6C$

a, Tính các góc của ΔABC

b, Kẻ phân giác BD và đường thẳng đi qua A, song song với BD, cắt CB tại E, CMR: ΔABE có hai góc chụ bằng nhau

c, Kẻ tia phân giác của $\angle ABE$ cắt AE tại H, CMR: BH vuông góc với AE

Bài 152: Cho ΔABC cân có $A = 100^\circ$, trên BC lấy D sao cho $\angle BAD = 60^\circ$, trên nửa mp bờ BC chứa A vẽ tia $Cx \parallel AD$, trên Cx lấy điểm M sao cho $CM = BD$

a, Tính các góc của ΔABD

b, CMR: $\Delta ABD = \Delta ACM$

c, Kẻ $BH \perp AD$ ($H \in AD$), $MN \perp BC$ ($N \in BC$), CMR: $\Delta HBD = \Delta NMC$

d, CMR: MD là phân giác của $\angle AMC$ và $DN = \frac{1}{2}AC$

Bài 153: Cho ΔABC nhọn ($AB < AC$), M là trung điểm của BC, kẻ $Ax \parallel BM$, trên Ax lấy điểm D sao cho $AD = BM$, (M và D khác phía đối với A và B) Gọi I là trung điểm của AB

a, CMR: $\Delta AID = \Delta BIM$

b, CMR: $\Delta AIM = \Delta BID$, $AM \parallel BD$

c, Đường trung trực của BC cắt AC tại E, tia BE cắt đường thẳng Ax tại F, CMR: $BF = AC$

d, Hai đường thẳng Ab và FC cắt nhau ở O, CM ba điểm O, E, M thẳng hàng

Bài 154: Cho ΔABC cân tại A có $A < 90^\circ$ tia Bx vuông góc với Ab cắt AC tại D, tia Cy vuông góc với AC cắt tia AB tại E, Gọi giao điểm của hai tia Bx và Cy là I, CMR:

a, $AD = AE$, $BD = CE$

b, ΔEID cân, $BAI = IAC$

c, $BC \parallel ED$, $AI \perp ED$

d, Tìm điều kiện của ΔABC sao cho $\angle IED = 30^\circ$

Bài 155: Cho ΔABC vuông tại A ($AB > AC$), tia phân giác $\angle ACB$ cắt cạnh Ab tại D, trên cạnh BC lấy điểm E sao cho $CE = CA$

a, CMR: $\Delta CDA = \Delta CDE$ và $DE \perp BC$

b, Vẽ đường thẳng d vuông góc với AC tại C, Qua A vẽ đường thẳng song song với CD cắt d tại M, CMR: $AM = CD$

c, Qua B vẽ đường thẳng vuông góc với CD tại N, cắt AC tại K, CMR: $KE \perp BC$ và 3 điểm K, D, E thẳng hàng

Bài 156: Cho ΔABC cân tại A, $\angle A = 30^\circ$, kẻ đường phân giác của góc A cắt BC tại H, lấy điểm I

thuộc AH sao cho $\angle ABI = 15^\circ$, trên nửa mp bờ BC có chứa điểm A kẻ hai tia Bx và Cy cùng vuông góc với BC, trên Bx lấy điểm D sao cho $BD = BC$, trên Cy lấy điểm E sao cho $CE = CB$

a, CMR: ΔIBC là tam giác đều

b, CMR: $\Delta ADB = \Delta AIB$

c, Tính $\angle DIC$

d, ΔADE là tam giác gì? Vì sao?

Bài 157: Cho ΔABC có $AB < AC$, tia phân giác của góc A cắt BC tại I, trên cạnh AC lấy điểm D sao cho $AD = AB$

a, CMR: $BI = ID$

b, Tia DI cắt AB tại E, CMR: $\angle IBE = \angle IDC$

c, CMR: $BD \parallel EC$

d, Cho $\angle ABC = 2 \cdot \angle ACB$, CMR: $AB + BI = AC$

Bài 158: Cho ΔABC vuông tại A ($AB < AC$), đường cao AH, M là trung điểm của BC, trên tia đối của tia MA lấy D sao cho $MD = MA$

a, CMR: $DC \perp AC$

b, CMR: ΔMAC cân

c, Trên nửa mp bờ BC không chứa A vẽ tia Mx vuông góc với BC, lấy N thuộc Mx sao cho $MN = MA$.

Chứng minh AN là tia phân giác HAM, BAC

d, Trên tia đối của tia CD lấy điểm E sao cho $CE = CA$, Qua E kẻ đường thẳng song song với AC cắt tia đối của tia AH tại F, CMR: $AF = 2 \cdot MN$

Bài 159: Cho ΔABC vuông tại A, kẻ đường phân giác BD, kẻ $DE \perp BC$

a, CMR: BD là đường trung trực của AE và $AD < DC$

b, Tia ED cắt tia BA tại F, CMR: $BD \perp CF, AE \parallel CF$

c, Tia BD cắt FC tại G. CMR: D cách đều ba cạnh của ΔAEG

d, Lấy M và N tương ứng di động trên BF và BC sao cho $BM + BN = BC$, CMR: trung điểm I của MN luôn nằm trên 1 đường thẳng cố định

Bài 160: Cho ΔABC vuông ở A, có $\angle ABC = 75^\circ$, Trên cạnh AC lấy hai điểm E và P sao cho

$\angle ABE = \angle EBP = \angle PBC$, Gọi I là chân đường vuông góc hạ từ C xuống đường BP, đường thẳng CI cắt BE ở F

a, CMR: ΔECF cân

b, Trên tia đối EB lấy K sao cho $EK = BC$, Tính số đo các góc ΔBCK

c, Gọi H là hình chiếu vuông góc của C trên BK, D là trung điểm của CH, I là hình chiếu vuông góc của H trên BD, CMR: $\angle KLI$ vuông góc với LC

Bài 161: Cho ΔABC nhọn ($AB < AC$) có đường cao AH sao cho $AH = HC$, trên AH lấy I sao cho $HI = HB$. Gọi P và Q lần lượt là trung điểm của BI và AC, D là giao điểm của đường thẳng BI với AC

a, CMR: I là trực tâm ΔABC

b, CMR: $QC + PH = BD$

c, Kẻ $HN \perp AB$ tại N, CMR: $HN + AB > BC$